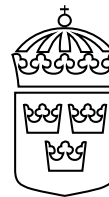

Regeringens proposition

2022/23:102

Genomförande av ändringarna i vapendirektivet Prop. 2022/23:102

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 30 mars 2023

Ulf Kristersson

Maria Malmer Stenergard
(Justitiedepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår de lagändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv. Den svenska vapenlagstiftningen uppfyller i många avseenden de utökade krav som uppställs genom ändringsdirektivet. För att genomföra direktivet krävs dock vissa ändringar i bl.a. vapenlagen, lagen om krigsmateriel och lagen om brandfarliga och explosiva varor.

Förslagen innebär bl.a. följande:

- Kraven på märkning utökas samtidigt som det införs en möjlighet att göra undantag från märkningskraven för historiskt värdefulla vapen.
- Vapenmagasin som rymmer många patroner och som kan kombineras med vissa halvautomatiska skjutvapen regleras.
- Vapenmäklarverksamhet regleras på motsvarande sätt som vapenhandlarverksamhet.
- Vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta försök till transaktioner med ammunition.
- Kraven på registrering utökas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	7
2.3	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	25
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	27
3	Ärendet och dess beredning	29
4	Genomförande av ändringsdirektivet på miniminivå	30
5	Förbjudna skjutvapen.....	31
5.1	Ändringsdirektivet.....	31
5.2	Tillstånd att inneha vissa förbjudna skjutvapen	32
6	Märkning av skjutvapen och vapendelar.....	38
6.1	Ändringsdirektivets bestämmelser om märkning	38
6.2	Märkning vid tillverkning	39
6.3	Märkning vid införsel till Sverige från en stat utanför EU	40
6.3.1	Samma unika märkning ska gälla vid införsel som vid tillverkning	40
6.3.2	Det ska införas ett undantag för märkning av vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde	41
6.4	Märkning vid överlåtelse från staten	46
7	Reglering av vissa stora vapenmagasin.....	46
7.1	Det måste införas en reglering av vissa vapenmagasin	46
7.2	Innehav av vapenmagasin ska regleras.....	50
7.3	Kriminalisering och andra åtgärder mot otillåtna innehav av vapenmagasin.....	54
7.4	Överlåtelse och lån av vapenmagasin.....	57
7.5	Inga nya regler om förvaring, transport och införsel av vapenmagasin	58
7.6	Inlösen samt vapenmagasin som ingår i dödsbon och konkursbon.....	59
7.7	Statens innehav av vapenmagasin och regeringens bemyndiganden	60
8	Vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet	62
8.1	Det ska införas en tillståndsplikt för vapenmäklare	62
8.2	Kriminalisering av vapenmäklarverksamhet utan tillstånd och yrkesmässig förmedling till personer som saknar tillstånd	67
8.3	Vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta transaktioner med ammunition	68

9	Registerföring och dataskydd.....	71	Prop. 2022/23:102
9.1	Tillstånd att inneha vapenmagasin ska registreras i vapeninnehavarregistret.....	71	
9.2	Utökade krav på registrering av vapenhandlare och vapenmäklare.....	72	
9.3	Bevarandetider och tillgång till uppgifter i vapenregister	77	
9.4	Krav på vapenhandlare och vapenmäklare att föra förteckningar och anmäla transaktioner.....	80	
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	82	
11	Konsekvenser av förslagen	84	
12	Författningskommentar	89	
12.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel	89	
12.2	Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).....	91	
12.3	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	112	
12.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor	113	
Bilaga 1	Det kodifierade vapendirektivet	116	
Bilaga 2	Sammanfattning av betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62).....	141	
Bilaga 3	Betänkandets lagförslag.....	147	
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	170	
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag.....	171	
Bilaga 6	Lagrådets yttrande	195	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 mars 2023	198	

Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1300) om krigsmateriel² dels att 4 § ska ha följande lydelse, dels att rubriken närmast före 18 § ska lyda ”Tillsyn, registrering samt uppgifts- och underrättelseskyldighet”, dels att det ska införas tre nya paragrafer, 18 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §³

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen som regleras genom föreskrifterna i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras genom föreskrifterna i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition som regleras i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

18 a §

Inspektionen för strategiska produkter ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i den ursprungliga lydelsen.

² Lagen omtryckt 1997:689.

³ Senaste lydelse 2018:135.

register över dels dem som har meddelats tillstånd enligt 3 § att tillverka sport- eller jaktvapen eller ammunition till sådana vapen, dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd.

18 b §

Registret enligt 18 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till krigsmateriel.

18 c §

Bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 18 a och 18 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2.2 Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 1 kap. 1 och 8 §§, 1 a kap. 7 och 10 §§, 2 kap. 1, 5 a, 8, 9–10 b och 10 d §§, 2 a kap. 2, 4, 5 och 7 §§, 3 kap. 10 §, 6 kap. 2, 3, 4 och 5 §§, 7 kap. 1–4 §§, 8 kap. 1–3 §§, 9 kap. 1–2, 5 och 7 §§, 10 kap. 2 §, 11 kap. 1–3 §§, rubrikerna till 7 och 8 kap. och rubrikerna närmast före 2 kap. 10 § och 6 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 7 a §, 2 kap. 8 a och 10 e §§ och 2 a kap. 8 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin.

7 a §

Med vapenmagasin avses i denna lag löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, under förutsättning att magasinet kan innehålla
– fler än 20 patroner, eller
– fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller vars totala längd överstiger 60 cm.

8 §³

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition eller ljuddämpare som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 2 a kap. 1–4 och 6 §§.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i den ursprungliga lydelsen.

² Senaste lydelse 2022:132.

³ Senaste lydelse 2022:132.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en *sådan* juridisk person som har tillstånd att driva handel *med skjutvapen*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret), och

4. sammanslutningar som har auktoriserats enligt denna lag (registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition*, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har tillstånd att driva *sådan* handel *eller förmedling*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret *och vapenmäklarregistret*), och

10 §⁵

Uppgifter om skjutvapen och *sådana* vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 20 år. *Detsamma gäller uppgifter om namn, adress och*

Uppgifter om *sådana* skjutvapen och vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 30 år *efter det att skjutvapnet eller vapendelen har skrotats. Om skjut-*

⁴ Senaste lydelse 2022:132.

⁵ Senaste lydelse 2019:430.

organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller tillstånd att driva handel med skjutvapen.

vapnet eller vapendelen har överförts till en mottagare i utlandet ska uppgifterna i stället bevaras i 30 år efter utförelsen, om skjutvapnet eller vapendelen inte dessförinnan har återinförts.

Uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar ska bevaras under samma tid.

När perioden om 30 år har löpt ut ska personuppgifter i vapenregister raderas.

2 kap.

1 §⁶

Tillstånd krävs för att

a) inneha skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare,

a) inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,

b) driva handel med skjutvapen,

c) yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition,

c) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

e) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är

1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, eller

2. ett harpunvapen.

Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

5 a §⁷

Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs

Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs

⁶ Senaste lydelse 2022:132.

⁷ Senaste lydelse 2000:147.

Prop. 2022/23:102 varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet *skall* få behållas i brukbart skick.

varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet *ska* få behållas i brukbart skick.

När det är särskilt föreskrivet får tillstånd som avses i första stycket meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

8 §⁸

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får även utan särskilt tillstånd inneha ljuddämpare som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition och ljuddämpare får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, och

2. ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning eller samling får även utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

8 a §

Den som innehar vapenmagasin utan särskilt tillstånd enligt 8 §

andra stycket och som överlåter det vapen som vapenmagasinen passar till, får utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen under tre månader från dagen då vapnet lämnas ut till förvärvaren.

Om överlåtare inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett nytt vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen till dess ansökan har prövats slutligt.

9 §⁹

Skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare får överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition *eller* ljuddämpare överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller* vapenmagasin får överlåtas *eller* yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition, ljuddämpare *eller* vapenmagasin överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Tillstånd till handel med skjutvapen

Tillstånd till handel *eller* yrkesmässig förmedling

10 §¹⁰

Tillstånd att driva handel med skjutvapen får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

Tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller* yrkesmässigt förmedla skjutvapen *eller* ammunition får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt första stycket, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen.

Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person, ska tillståndshavaren snarast möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

⁹ Senaste lydelse 2022:132.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:591.

10 a §¹¹

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

Föreståndaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 b §¹²

Om den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller, i fråga om en juridisk person, föreståndaren för sådan verksamhet är förhindrad att ansvara för verksamheten ska han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Om föreståndaren för en juridisk person som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition är förhindrad att ansvara för verksamheten, får han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Ersättaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 d §¹³

I ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet ger rätt att inneha de skjutvapen som anges där. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen ska förvaras.

Tillståndet ger dock inte rätt att inneha andra helautomatiska skjutvapen än sådana som har tagits in för en viss köpare.

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha ljuddämpare och vapenmagasin.

10 e §

En vapenhandlare eller yrkesmässig förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

¹¹ Senaste lydelse 2014:591.

¹² Senaste lydelse 2014:591.

¹³ Senaste lydelse 2012:306.

2 a kap.2 §¹⁴

Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, ska förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret. Detta gäller inte den som tillverkar ett skjutvapen av vapendelar som redan är märkta på föreskrivet sätt.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa, och
3. stomme, låda och mantel.

Märkningen ska om möjligt även innefatta uppgift om modell.

Kravet på märkning gäller inte om en vapendel är för liten för att kunna märkas på föreskrivet sätt. Vapendelen ska då märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

4 §¹⁵

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en *unik* märkning av det slag som föreskrivs i 2 § *första stycket*. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en märkning av det slag som föreskrivs i 2 §. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

5 §¹⁶

När ett *sådant* vapen som anges i 2 eller 3 § överläts från staten till annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter vapnet se till att det *har* en *unik* märkning *varav* framgår att *överlåtelsen har skett från* en svensk myndighet.

När vapen *eller vapendelar* som anges i 2 och 3 §§ överläts från staten till *någon* annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter *föremålet* se till att det *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. *Föremålet ska också ha* en märkning *av vilken det framgår att en svensk myndighet har överlåtit det*.

Första stycket gäller inte vapen som staten har löst in enligt 7 kap.

¹⁴ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:467.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mässa,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

8 §

Polismyndigheten får efter ansökan medge undantag från skyldigheten enligt 7 § att märka ett vapen eller en vapendel, om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och det finns särskilda skäl.

Kommer ansökan in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet enligt 7 § första stycket.

Om Polismyndigheten eller domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft.

3 kap.

10 §¹⁸

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition *och*

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition,

¹⁷ Senaste lydelse 2015:335.

¹⁸ Senaste lydelse 2022:132.

ljuddämpare till vapnet utan ljuddämpare och vapenmagasin till Prop. 2022/23:102
särskilt tillstånd. vapnet utan särskilt tillstånd.

6 kap.

2 §¹⁹

Ett tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare ska återkallas av Polismyndigheten om ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat den egendom som tillståndet gäller, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

3 §²⁰

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska återkallas av Polismyndigheten om skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren inte längre driver yrkesmässig handel,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation eller översyn.

Omhändertagande av vapen, ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis²¹ **Omhändertagande av vapen, ammunition, vapentillbehör och tillståndsbevis**

4 §²²

Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis ska tas om hand om Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare, vapenmagasin och tillståndsbevis ska tas om hand om

- a) det finns risk att vapnet missbrukas, eller
- b) det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får egendomen tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av polismän, jakttillsynsmän som länsstyrelsen förordnat, personal vid

¹⁹ Senaste lydelse 2022:132.

²⁰ Senaste lydelse 2014:591.

²¹ Senaste lydelse 2022:132.

²² Senaste lydelse 2022:132.

Prop. 2022/23:102 Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen. Åtgärden ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten, som omedelbart ska pröva om omhändertagandet ska bestå.

5 §

Om det finns någon som har rätt att inneha och förfoga över skjutvapen *eller* ammunition som tagits om hand, *skall* egendomen lämnas tillbaka så snart det skäligen kan antas att det inte längre finns någon risk för missbruk.

Om det finns någon som har rätt att inneha och förfoga över skjutvapen, ammunition, *ljuddämpare eller vapenmagasin* som tagits om hand, *ska* egendomen lämnas tillbaka så snart det skäligen kan antas att det inte längre finns någon risk för missbruk.

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och ljuddämpare²³

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och vapentillbehör

1 §²⁴

Skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ska lösas in av staten om

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska lösas in av staten om

a) tillståndet att inneha egendomen har återkallats utan att den samtidigt har förklarats förverkad eller tagits i beslag,

b) innehavaren har avlidit,

c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition *eller* ljuddämpare som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition *eller* ljuddämpare, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin*, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

2 §²⁵

Skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

a) ett år från det att innehavaren avled, eller

²³ Senaste lydelse 2022:132.

²⁴ Senaste lydelse 2022:132.

²⁵ Senaste lydelse 2022:132.

b) tre månader från det att tillståndet att inneha egendomen återkallades, ansökan om innehav avslogs, beslut i förverkandefrågan meddelades av en domstol eller en åklagare eller beslaget hävdes.

Vapnen, ammunitionen *eller* ljuddämparna ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den.

Polismyndigheten får medge förlängning av tidsfristerna, varje gång med högst sex månader.

Vapnen, ammunitionen, ljuddämparna *eller vapenmagasinen* ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den.

3 §²⁶

En innehavare av skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

En innehavare av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

4 §²⁷

För vapen, ammunition *eller* ljuddämpare som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

För vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

8 kap. Vapen, ammunition och ljuddämpare i dödsbon och konkursbon²⁸

8 kap. Vapen, ammunition och vapentillbehör i dödsbon och konkursbon

1 §²⁹

Skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som ingår i ett dödsbon eller ett konkursbon, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som ingår i ett dödsbon eller ett konkursbon, får utan särskilt till-

²⁶ Senaste lydelse 2022:132.

²⁷ Senaste lydelse 2022:132.

²⁸ Senaste lydelse 2022:132.

²⁹ Senaste lydelse 2022:132.

stånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

- a) egendomen har överlåtits till någon som är berättigad att inneha den,
- b) egendomen ska överlämnas enligt 2 § eller, i fråga om dödsbon, 7 kap. 3 §, eller
- c) i fråga om konkursbon, konkursen har avslutats.

2 §³⁰

Om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är *i så fall* skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *egendomen*.

Om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *den*.

3 §³¹

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition och ljuddämpare i dödsbon finns i 7 kap.

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin i dödsbon finns i 7 kap.

9 kap.

1 §³²

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter, yrkesmässigt förmedlar eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

1 a §³³

Om brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

³⁰ Senaste lydelse 2022:132.

³¹ Senaste lydelse 2022:132.

³² Senaste lydelse 2017:1139.

³³ Senaste lydelse 2020:900.

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, 3. innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett flera vapen,

4. vapnet har innehafts i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller

5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för *synnerligen grovt vapenbrott* till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för *synnerligen grovt vapenbrott* till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

1 b §³⁴

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2–4 eller 7 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2 § första, andra och fjärde styckena, 3, 4, 7 eller 8 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 eller 8 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

2 §³⁵

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

³⁴ Senaste lydelse 2014:894.

³⁵ Senaste lydelse 2022:132.

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehågs av sammanslutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehågs av vapenhandlare,

d) innehar ammunition *eller* d) innehar ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* utan att ha rätt till det,

e) överlåter ammunition *eller* e) överlåter *eller yrkesmässigt förmedlar* ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd, f) driver handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition* utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

i) förvarar skjutvapen eller ljuddämpare åt någon annan utan att ett föreskrivet tillstånd till förvaringen finns, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition *eller* ljuddämpare eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §. I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

5 §³⁶

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition *och* ljuddämpare som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition *och*

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat

Ljuddämpare som hör till vapnet får även ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som hör till vapnet förklaras förverkade.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

7 §³⁷

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

10 kap.

2 §³⁸

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas. *Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast i de fall det har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.*

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd, återkallelse av tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast om Polismyndigheten anger det i beslutet. Polismyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart om det finns särskilda skäl för det.

Polismyndighetens eller en domstols beslut som rör märkning av vapen eller vapendelar av särskilt stort historiskt värde ska, trots vad som anges i första stycket, inte gälla omedelbart.

³⁷ Senaste lydelse 2022:132.

³⁸ Senaste lydelse 2014:895.

11 kap.1 §³⁹

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen *eller* ljuddämpare som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, *och*

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §,

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, *och*

i) att tillstånd att inneha vissa vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

2 §⁴⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
- b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,
- c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt ska gälla vid sådan handel,
- c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *verksamhet*,
- d) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,
- e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition eller ljuddämpare,
- f) de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,
- g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,
- h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,
- i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet,
- j) krav på vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare att föra förteckningar och anmäla transaktioner,*
- j) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och
- k) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och
- k) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om
- l) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om

⁴⁰ Senaste lydelse 2022:132.

Prop. 2022/23:102 transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

3 §⁴¹

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får inneha vapenmagasinen utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023. Om innehavaren före utgången av oktober 2023 har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon inneha vapenmagasinen utan tillstånd till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

3. Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får bedriva sådan verksamhet utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

2.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 16 a §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap. 16 §¹

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition *eller* ljuddämpare kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

¹ Senaste lydelse 2022:610.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition *eller* ljuddämpare kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att rubriken närmast före 21 § ska lyda ”Tillsyn och registrering”,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 21 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 a §

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt 16 § att hantera ammunition ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har meddelats ett sådant tillstånd. Registret ska även innehålla uppgift om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd samt om personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten.

21 b §

Ett register enligt 21 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till ammunition.

21 c §

Bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i den ursprungliga lydelsen.

personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 21 a och 21 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

3 Ärendet och dess beredning

Den 17 maj 2017 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (ändringsdirektivet), kodifierat enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 om kontroll av förvärv och innehav av vapen. Det kodifierade vapendirektivet finns i *bilaga 1*. Ändringsdirektivet skulle i de flesta delar ha varit genomfört senast den 14 september 2018. I januari 2021 röstade riksdagen ned ett förslag till genomförande (prop. 2020/21:42), med hänvisning till att förslaget innebar en överimplementering av direktivet. I maj 2022 stämde kommissionen Sverige i EU-domstolen på grund av för sent genomförande av ändringsdirektivet.

Till ändringsdirektivet finns kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2019/68 om fastställande av tekniska specifikationer för märkning av skjutvapen och deras väsentliga delar enligt rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (genomförandedirektivet). Direktivet skulle ha varit genomfört senast den 17 januari 2020. Kommissionen har inlett ett överträdelseärende mot Sverige för bristande genomförande av direktivet.

Ändringsdirektivet kompletteras också av kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1423 om fastställande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av de närmare formerna för det systematiska utbytet av information på elektronisk väg om avslag på ansökningar om tillstånd att förvärva eller inneha vissa skjutvapen (2021 års förordning om informationsutbyte). Förordningen skulle ha börjat tillämpas den 31 januari 2022.

I maj 2022 fick en särskild utredare i uppdrag att föreslå hur ändringsdirektivet och genomförandedirektivet ska genomföras i svensk rätt samt att ta ställning till om några författningsändringar krävs för att 2021 års förordning om informationsutbyte ska kunna tillämpas. En utgångspunkt för uppdraget var att genomförandet av ändringsdirektivet ska ske på absolut miniminivå. Utredningen överlämnade i november 2022 betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62). En sammanfattning av betänkandet finns i *bilaga 2*. Betänkandets lagförslag finns i *bilaga 3*. Betänkandet har remissbehandlats. Eftersom genomförandet av ändringsdirektivet är försenat har det varit nödvändigt med en kort remisstid. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2022/03305).

I denna proposition behandlas betänkandets lagförslag som rör genomförandet av ändringsdirektivet.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om att genomförandet av 2017 års ändringsdirektiv i svensk rätt inte ska gå längre än vad direktivet kräver (bet. 2019/20:JuU33 punkt 10, rskr. 2019/20:304 och bet. 2020/21:JuU11 punkt 2, rskr. 2020/21:167). Riksdagen har även tillkännagett för regeringen det som anförs i

Prop. 2022/23:102 reservation 1 under punkt 1 om att regeringen skyndsamt ska tillsätta en ny utredning som tar fram ett förslag som både uppfyller de krav som direktivet ställer och kan få stöd i riksdagen (bet. 2021/22:JuU28 reservation 1 punkt 1, rskr 2021/22:275). Genom förslagen i denna proposition anser regeringen att tillkännagivandena är slutbehandlade.

Lagrådet

Regeringen beslutade den 16 februari 2023 att inhämta Lagrådets yttrande över lagförslagen i *bilaga 5*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Regeringen följer delvis Lagrådets synpunkter, som behandlas i avsnitt 6.3.2, 7.1 och 7.3 samt i författningskommentaren. I förhållande till lagrådsremissen görs även vissa språkliga och redaktionella ändringar.

4 Genomförande av ändringsdirektivet på miniminivå

Ändringarna i EU:s vapendirektiv

Vapendirektivet – rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen – antogs i juni 1991. Direktivet har därefter ändrats vid två tillfällen, dels genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (2008 års ändringsdirektiv), dels genom ändringsdirektivet. Vapendirektivet och efterföljande ändringar har kodifierats genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 (det kodifierade vapendirektivet). Direktivet trädde i kraft i april 2021 och ersätter de tre tidigare direktiven. Innehållet i direktivet är i sak detsamma men vissa bestämmelser har fått nya artikelnummer.

Ändringsdirektivet förhandlades fram efter terrorattentaten i bl.a. Paris 2015 och har till huvudsyfte att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet. Genom ändringsdirektivet har vapendirektivets krav skärpts och utvidgats i en rad avseenden, bl.a. när det gäller märkning av skjutvapen, reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet, registerföring, underårigas möjligheter att förvärva och inneha skjutvapen, övervakning och förvaring av skjutvapen, förbud mot förvärv och innehav av vissa skjutvapen och viss ammunition, omprövning av tillstånd, reglering av vapenmagasin och andra vapendelar, larm- och signalvapen, deaktivering samt utbyte av information mellan medlemsstaterna.

Stämningen mot Sverige i EU-domstolen

I maj 2022 väckte kommissionen talan mot Sverige i EU-domstolen för att inte ha genomfört ändringsdirektivet i tid. Direktivet skulle i de flesta delar ha varit genomfört i september 2018 och är nu mer än fyra år försenat. Sverige riskerar mångmiljonbelopp i böter om direktivet inte är genomfört när EU-domstolen meddelar dom i målet. Det yrkade bötesbeloppet består dels av ett standardbelopp, dels av ett löpande vite som fortsätter att löpa till dess att direktivet är genomfört. Sverige har dock möjlighet att undvika

böter genom att genomföra direktivet innan EU-domstolen meddelar dom i målet. Det är därför av yttersta vikt att reglerna kommer på plats så fort som möjligt.

Ändringsdirektivet ska genomföras på miniminivå

Den svenska vapenlagstiftningen uppfyller i många avseenden redan de utökade krav som uppställs genom ändringsdirektivet. För att genomföra ändringsdirektivet fullt ut krävs dock vissa författningsändringar. I denna proposition behandlas de lagändringar som bedöms nödvändiga för att genomföra ändringsdirektivet. Förslagen tar sin utgångspunkt i att genomförandet ska ske på absolut miniminivå. Genomförandedirektivet och 2021 års förordning om informationsutbyte bedöms inte kräva några lagändringar för att kunna genomföras respektive tillämpas.

5 Förbjudna skjutvapen

5.1 Ändringsdirektivet

Enligt artikel 9.1 i det kodifierade vapendirektivet ska medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A. I direktivet benämns föremålen i kategori A som ”förbjudna skjutvapen”.

Vilka föremål som ingår i kategori A framgår av bilaga I del II till direktivet. I bilagan delas de skjutvapen och andra föremål som omfattas av direktivet in i olika kategorier. Till kategori A hänförs sedan tidigare explosiva militära missiler och startlavetter, automatiska skjutvapen och skjutvapen maskerade som andra föremål och vissa typer av ammunition. Genom ändringsdirektivet har kategori A utvidgats till att även omfatta följande föremål (punkterna 6–9 i bilaga I del II).

1. Automatiska skjutvapen som omvandlats till halvautomatiska skjutvapen.
2. Följande halvautomatiska skjutvapen med centralantändning:
 - a) Korta skjutvapen med vilka mer än 21 patroner kan avfyras utan omladdning, om
 - i. en laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner utgör en del av det skjutvapnet, eller
 - ii. en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner sätts in i det.
 - b) Långa skjutvapen med vilka mer än 11 patroner kan avfyras utan omladdning, om
 - i. en laddningsanordning med kapacitet för mer än 10 patroner utgör en del av det skjutvapnet, eller
 - ii. en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 10 patroner sätts in i det.
3. Halvautomatiska långa skjutvapen (dvs. skjutvapen som ursprungligen är avsedda att avfyras från axeln) vars längd kan minskas till mindre än 60 cm utan att funktionaliteten går förlorad genom en vikbar kolv

eller en kolv av teleskopisk typ eller genom en kolv som kan avlägsnas utan användning av verktyg.

4. Varje skjutvapen i denna kategori som har omvandlats till att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk ammunition, eller till ett salutvapen eller ett akustiskt vapen.

Tilläggen innebär alltså bl.a. att vissa halvautomatiska skjutvapen som tidigare omfattades av kategori B, dvs. skjutvapen för vilka det enligt direktivet krävs tillstånd men där utrymmet för tillstånd är större än för kategori A, i en del fall klassificerats om till kategori A.

Några remissinstanser, bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet*, invänder mot den omklassificering som skett genom ändringsdirektivet och anför att det bör införas ett förtydligande i vapenlagen (1996:67) som innebär att ett halvautomatiskt vapen alltid är i kategori B när det är utan magasin. Liknande synpunkter har inkommit i spontana remissvar från ett stort antal privatpersoner och skytteorganisationer som bl.a. *Örnsköldsviks Pistolklubb*, *Västsvenska Dynamiker* och *Malmö Skyttegille*. Vilka skjutvapen och andra föremål som ingår i respektive kategori framgår emellertid direkt av bilagan till direktivet. Bilagan kommer att genomföras i vapenförordningen (1996:70). Det finns därför inte skäl att göra något sådant förtydligande i vapenlagen som bl.a. Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet och Svenska Mångkampsförbundet efterfrågar. Det finns inte någon möjlighet att vid genomförandet av ändringsdirektivet påverka den omklassificering som redan gjorts genom direktivet.

Utöver att kategori A utvidgas till att omfatta fler föremål än tidigare har möjligheten till undantag från kravet att förbjuda förvärv och innehav av föremål i kategorin begränsats. Genom ändringsdirektivet ersätts den tidigare generella möjligheten för medlemsstaterna att bevilja tillstånd av en mer restriktiv reglering som anger ett antal specifika ändamål för vilka medlemsstaterna under vissa förutsättningar och i undantagsfall får bevilja tillstånd. De specifika ändamålen framgår av artikel 9.2–9.6 i det kodifierade vapendirektivet.

5.2 Tillstånd att inneha vissa förbjudna skjutvapen

Regeringens förslag: Tillstånd att inneha skjutvapen som huvudsakligen har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning ska, när det är särskilt föreskrivet, endast få meddelas om vapnet har deaktiverats. Regeringen ska få meddela föreskrifter om i vilka fall deaktivering krävs.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens. Utredningen föreslår en annan redaktionell utformning av bestämmelsen om att tillstånd, när det är särskilt föreskrivet, endast får meddelas om vapnet har deaktiverats.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på förslaget. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet* anför bl.a. att befintlig reglering redan uppställer höga krav för innehav av helautomatiska vapen och är förenlig med

artikel 9. Liknande synpunkter har i spontana yttranden framförts av ett stort antal skytteföreningar, som bl.a. *Dalarnas Pistolskyttekrets* och *Södertörns SK*, samt privatpersoner. *Svenska Pistolskytteförbundet* invänder mot att Polismyndigheten får meddela föreskrifter för vissa kategori A-vapen. *Sveriges advokatsamfund* anför att direktivet inte ställer några krav på deaktivering när det gäller möjligheten att bevilja tillstånd till vapen i kategori A för samlare. *Polismyndigheten* anser att fler författningsändringar bör göras för att bättre omhänderta och fullt ut kunna uppfylla direktivets huvudregel om förbud mot innehav av skjutvapen i kategori A. *Naturvårdsverket* motsätter sig ett genomförande av vapendirektivet genom verkets föreskrifter och anser att generella förbud avseende innehav av vissa typer av vapen i stället behöver införas genom bestämmelser i vapenlagstiftningen.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande reglering om tillstånd till innehav av skjutvapen och ammunition

Med skjutvapen förstås enligt 1 kap. 2 § vapenlagen vapen med vilka kulor, hagel, harpuner eller andra projektiler kan skjutas ut med hjälp av krutladdningar, kolsyreladdningar, komprimerad luft eller andra liknande utskjutningsmedel. Av 1 kap. 3 § vapenlagen framgår att ett antal i paragrafen uppräknade föremål jämföras med skjutvapen. Bestämmelsen omfattar bl.a. obrukbara vapen som i brukbart skick skulle räknas som skjutvapen (punkt b) och slutstycken, eldrör, pipor, stommar, lådor, trummor och mantlar till skjutvapen eller armborststommar med avfyringsanordningar (punkt f).

Av 2 kap. 1 § första stycket vapenlagen framgår att det krävs tillstånd för att inneha skjutvapen och ammunition. Från kraven på innehavstillstånd finns ett antal undantag. I 2 kap. 8 § vapenlagen anges exempelvis att den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får inneha ammunition till vapnet utan särskilt tillstånd, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser.

Av 2 kap. 3 § vapenlagen framgår vilka som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen. Tillstånd får meddelas enskilda personer, vissa sammanslutningar för jakt- och målskytte och huvudmän för vissa typer av museer beträffande vapen som ska ingå i samlingarna. Därutöver får innehavstillstånd meddelas auktoriserade bevakningsföretag för utlåning till väktare som har meddelats tillstånd att som lån inneha ett sådant vapen.

Enligt 2 kap. 4 § vapenlagen kan en enskild person få tillstånd att inneha skjutvapen om den enskilde behöver vapnet för ett godtagbart ändamål. Tillstånd att inneha skjutvapen för skjutning kan meddelas för jakt, målskytte, skydd och avlivning av fällfångade djur (2 kap. 5 a § vapenförordningen). Om det finns synnerliga skäl, får tillstånd meddelas också för andra ändamål, s.k. udda ändamål. Utöver tillstånd för skjutning för vissa ändamål kan en enskild, enligt 2 kap. 4 § vapenlagen, meddelas tillstånd om vapnet har samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde. När det gäller vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde krävs dock, som utgångspunkt, att vapnet har gjorts varaktigt obrukbart (2 kap. 5 a § vapenlagen).

Prop. 2022/23:102 Som en generell förutsättning för tillstånd att inneha skjutvapen gäller enligt 2 kap. 5 § första stycket vapenlagen att det skäligen ska kunna antas att vapnet inte kommer att missbrukas. Vidare förutsätter tillstånd för skjutning att vapnet är lämpat för det ändamål som tillståndet ska avse. Av 2 kap. 3 § vapenförordningen framgår vidare att den som ansöker om tillstånd till innehav av skjutvapen ska visa att han eller hon kan handha ett sådant vapen som ansökan avser, om inte ansökan uteslutande avser annat ändamål än skjutning. I bestämmelsen anges också särskilda krav för olika vapentyper.

Tillstånd till föremål i kategori A

När det gäller vapen som omklassificerats till kategori A genom ändringsdirektivet kan det konstateras att de halvautomatiska vapen som tillförts kategorin (punkterna 6–8) omfattas av vapenlagens definition av skjutvapen. Samtliga sådana vapendelar som är väsentliga delar enligt artikel 1.1.2 i det kodifierade vapendirektivet omfattas vidare av 1 kap. 3 § f vapenlagen och alltså av samma regler om tillstånd som skjutvapen. Sådana skjutvapen som faller in under punkt 9 i kategori A, dvs. skjutvapen som tillhör kategori A men som har omvandlats till att avfira lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk ammunition, eller till salutvapen eller akustiska vapen, är att betrakta som obrukbara vapen enligt 1 kap. 3 § b vapenlagen. Dessa är därmed underkastade samma tillståndskrav som motsvarande brukbara skjutvapen. Även sådana vapen omfattas alltså redan av vapenlagstiftningens tillståndsreglering.

Enligt artikel 9 i det kodifierade vapendirektivet ska medlemsstaterna dock vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av föremål i kategori A. För helautomatiska vapen och enhandsvapen, med undantag för start- eller signalvapen, gäller enligt 2 kap. 6 § vapenlagen att tillstånd får meddelas endast om det finns synnerliga skäl. Vid genomförandet av 1991 års vapendirektiv konstaterade regeringen att den svenska regleringen innebar att tillstånd till de vapentyper som då ingick i kategori A endast kunde bli aktuellt avseende helautomatiska vapen för tävlingsbruk. För att tillstånd att inneha sådana vapen skulle utfärdas, gällde redan då ett krav på synnerliga skäl. Till följd av det ansågs direktivets krav avseende åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen i kategori A redan vara uppfyllda i svensk rätt (prop. 1995/96:52 s. 34 f.).

Regeringen kan liksom utredningen konstatera att den befintliga regleringen i allt väsentligt redan uppfyller ändringsdirektivets krav när det gäller vapen i kategori A. Ett fåtal ändringar krävs dock antingen i lag eller på en lägre författningsnivå. Eftersom förutsättningarna för att beviljas tillstånd att inneha skjutvapen i hög grad är beroende av vad vapnet ska användas till, behandlas frågorna utifrån de ändamål som tillståndet kan avse.

Innehav för jakt och avlivning av fällfångade djur

För att få tillstånd att inneha vapen för jakt krävs som huvudregel, enligt 2 kap. 4 § vapenförordningen, att sökanden har avlagt s.k. jägarexamen. Den som har gjort det anses ha behov av jaktvapen. Närmare bestämmelser

om hur jakt får bedrivas, inklusive vilka skjutvapen som får användas vid jakt, finns i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905), liksom i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18 som har ändrats genom bl.a. NFS 2021:5).

Av Naturvårdsverkets föreskrifter följer att helautomatiska vapen inte är tillåtna vid jakt och att endast vissa typer av halvautomatiska vapen får användas. Exempelvis anges vad gäller enhandsvapen att sådana vapen i kaliber .22 (5,6 mm) får användas vid jakt efter vissa djurarter under jord och med ställande hund. Föreskriften är inte begränsad till att gälla endast icke-automatiska vapen, vapen med viss magasinkapacitet eller vapen med kantantändning.

Artikel 9.2–9.6 i det kodifierade vapendirektivet innehåller inte något undantag från förbudet mot förvärv och innehav av skjutvapen i kategori A som tar sikte på jakt eller avlivning av fällfångade djur. Centralantända halvautomatiska enhandsvapen med vilka mer än 21 patroner kan avfyras utan omladdning och gevär som går att förkorta till mindre än 60 cm förekommer enligt *Naturvårdsverket* inte som jaktvapen i Sverige. Ett förbud mot sådana vapen skulle därför enligt myndigheten inte begränsa möjligheten att bedriva jakt i Sverige jämfört med i dag. Som utredningen funnit är det inte möjligt att i detta lagstiftningsärende ändra den nuvarande lagstiftningsstrukturen där en stor del av regleringen av förutsättningarna för att bevilja tillstånd till skjutvapen finns i myndighetsföreskrifter. Mot denna bakgrund konstaterar regeringen att det inte krävs någon lagändring för att genomföra direktivet.

Innehav för målskytte

Enskilda personer och sammanslutningar för målskytte får beviljas tillstånd till innehav av skjutvapen för målskytte. För att en sådan sammanslutning ska kunna få tillstånd, krävs det enligt 2 kap. 3 § 2 vapenlagen att den uppfyller höga krav på säkerhet i fråga om handhavande av vapen och antingen har auktoriserats enligt 2 kap. 17 § eller är ansluten till en auktoriserad sammanslutning och har en stabil organisation och kontinuerlig skytteverksamhet.

Utöver de allmänna kraven för att få tillstånd att inneha vapen för målskytte aktualiseras även vissa ytterligare krav som varierar beroende på vilken typ av vapen det är fråga om.

För tillstånd att inneha helautomatiska vapen och enhandsvapen för målskytte krävs, enligt 2 kap. 6 § vapenlagen, att det finns synnerliga skäl. Kravet på synnerliga skäl innebär att en mycket restriktiv bedömning ska göras (RÅ 2004 ref. 32). För tillstånd till helautomatiska vapen som inte är enhandsvapen krävs det enligt 2 kap. 3 § vapenförordningen dessutom att sökanden ska ha fyllt 20 år, ha visat prov på särskild skjutskicklighet och vara aktiv medlem i en sammanslutning för skytte vars verksamhet Försvarmakten förklarar vara av betydelse för totalförsvaret.

När det gäller halvautomatiska vapen skiljer sig kraven för tillstånd delvis åt beroende på om vapnet är ett enhandsvapen eller inte. För enhandsvapen gäller enligt 2 kap. 3 § vapenförordningen, utöver kravet på synnerliga skäl, att sökanden som huvudregel ska ha fyllt 18 år, ha visat prov på särskild skjutskicklighet och vara aktiv medlem i en sammanslutning som antingen auktoriserats enligt vapenlagen eller är

Prop. 2022/23:102 ansluten till en auktoriserad sådan och som inom ramen för sin verksamhet bedriver skytte med ett sådant vapen som ansökan avser. Polismyndigheten har även meddelat föreskrifter om kravet på aktivitet (RPSFS 2009:13, FAP 551-3 ändrad genom PMFS 2016:4).

För halvautomatiska vapen som inte är enhandsvapen gäller inte något krav på synnerliga skäl och handhavandekraven är mindre omfattande än för enhandsvapen. Av 2 kap. 3 § vapenförordningen framgår däremot att sökanden ska vara ordinarie hemvärnssoldat eller uppfylla samma aktivitetskrav som gäller för enhandsvapen.

Sammantaget är de nuvarande kraven för tillstånd att inneha hel- och halvautomatiska skjutvapen för målskytte restriktiva, särskilt när det gäller halvautomatiska enhandsvapen och, som *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet* påpekar, för helautomatiska vapen. Regleringen innebär ändå att tillstånd till vapen i kategori A under vissa förutsättningar kan meddelas. Utredningen har också konstaterat att både hel- och halvautomatiska vapen, innefattande sådana vapen och vapenkombinationer som ingår i kategori A, används vid målskytte inom vissa förbund. För att tillstånd att inneha vapen i kategori A för målskytte ska kunna meddelas även i fortsättningen krävs att något av undantagen enligt ändringsdirektivet är tillämpligt.

Enligt artikel 9.6 finns en möjlighet för medlemsstaterna att tillåta målskyttar att förvärva och inneha skjutvapen som anges punkterna 6 eller 7 i kategori A – alltså helautomatiska vapen som omvandlats till halvautomatiska vapen och vissa halvautomatiska vapen med stora magasin. Det förutsätter dock att vissa särskilda villkor är uppfyllda. Den nuvarande svenska regleringen uppfyller endast delvis villkoren som anges i artikel 9.6. Framför allt motsvarar aktivitetskraven enligt gällande föreskrifter inte kraven på aktivitet enligt artikeln. Det krävs alltså vissa ändringar för att uppfylla kraven i artikel 9.6. Ändringarna bör dock göras på lägre författningsnivå. *Polismyndighetens* synpunkt om behovet av ytterligare reglering får därför övervägas inom ramen för det fortsatta förordningsarbetet.

Enligt artikel 9.2 finns det också möjlighet att i vissa fall bevilja tillstånd för skjutvapen i kategori A för ändamål som rör det nationella försvaret. Det kan konstateras att Svenska Pistolskytteförbundet och Svenska Skyttesportförbundet utgör frivilliga försvarsorganisationer enligt förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. Dessa organisationer och vissa andra skytteorganisationer bidrar till Försvarsmaktens verksamhet genom utbildningsinsatser och den allmänna övnings- och tävlingsverksamheten (prop. 2020/21:42 s. 50). De frivilliga försvarsorganisationernas stora betydelse för totalförsvaret framhålls också i den senaste totalförsvarspropositionen (Totalförsvaret 2021–2025, prop. 2020/21:30 s. 156 f.).

Mot den bakgrunden anser regeringen i likhet med utredningen att det målskytte som bedrivs inom de frivilliga försvarsorganisationerna har en sådan betydelse för det nationella försvaret att det ryms inom undantaget i artikel 9.2. Även målskytte som bedrivs inom andra skytteförbund än de som tillhör de frivilliga försvarsorganisationerna kan ha sådan betydelse. *Dynamiska Sportskytteförbundet* utgör ett sådant exempel.

Även möjligheten för en ordinarie hemvärnssoldat att få tillstånd till att inneha vissa målskjutningsvapen enligt 2 kap. 3 § vapenförordningen får

anses vara av sådan betydelse för försvaret att den ryms inom undantaget i artikel 9.2 (prop. 2020/21:30 s. 106 f.).

För att undantaget i artikel 9.2 ska bli tillämpligt krävs dock – utöver att tillstånd är påkallat med hänsyn till nationella försvaret – att tillståndsgivningen är begränsad till enskilda och vederbörligen motiverade undantagsfall och att det inte strider mot allmän ordning eller allmän säkerhet. När det gäller tillstånd till innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen uppfylls kraven på restriktivitet genom kravet på synnerliga skäl i vapenlagen. För halvautomatiska vapen i kategori A som inte är enhandsvapen gäller dock inte kravet på synnerliga skäl och det finns inte heller några rättsligt bindande föreskrifter om aktivitet. Att införa ett krav på synnerliga skäl för tillstånd till sådana vapen skulle gå längre än vad ändringsdirektivet kräver. Däremot kan det, trots vad *Svenska Pistolskytteförbundet* anför, behövas ändringar på lägre författningsnivå för att den svenska regleringen ska leva upp till direktivets krav.

Sammantaget är befintliga bestämmelser om tillstånd för innehav av skjutvapen för målskytte i kategori A inte fullt ut förenliga med undantagen i artikel 9.2 och 9.6. De justeringar som behövs kräver dock inga ändringar i lag.

Skjutvapen i kategori A med prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde

Enligt 2 kap. 4 § vapenlagen får en enskild person meddelas tillstånd att, för andra ändamål än skjutning, inneha skjutvapen som huvudsakligen har samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde. Av 2 kap. 5 a § vapenlagen framgår att tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs varaktigt obrukbart. Detta gäller dock inte om det finns särskilda skäl för att vapnet ska få behållas i brukbart skick. Den svenska regleringen utesluter inte att tillstånd att inneha vapen i kategori A som har samlarvärde, prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde kan meddelas.

I likhet med utredningen anser regeringen att några författningsändringar inte behövs för att svensk rätt ska vara förenlig med direktivet när det gäller möjligheten att bevilja tillstånd till föremål i kategori A för samlare. Det blir alltså inte fråga om någon sådan överimplementering som *Sveriges advokatsamfund* befarar.

Artikel 9.2–9.6 i det kodifierade vapendirektivet innehåller dock inte något undantag som tar sikte på tillstånd att inneha vapen i kategori A som har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde. Nuvarande reglering står alltså i strid med direktivet och måste ändras. Ett kategori A-vapen som har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga, ändrar karaktär till kategori C-vapen (punkt 6 under kategori C i bilaga I del II).

Regeringen anser att den svenska regleringen bör ändras på så sätt att det för tillstånd till vapen i kategori A som har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde införs ett krav på att vapnet har deaktiverats enligt genomförandeförordningen. Genom en sådan ändring uppfyller

Prop. 2022/23:102 regleringen ändringsdirektivets krav. I enlighet med artikel 10.5 i det kodifierade vapendirektivet bör kravet på deaktivering dock inte gälla vid förnyelse av tidsbegränsade tillstånd som avser sådana halvautomatiska vapen som anges i kategori A punkterna 6–8 och som har registrerats i vapenregistret före den 13 juni 2017. Bestämmelser om detta bör lämpligen införas på förordningsnivå. Det behöver därför införas ett bemyndigande i vapenlagen som ger regeringen möjlighet att meddela sådana föreskrifter. Det behöver även införas en bestämmelse i vapenlagen där det framgår att tillstånd, när det är särskilt föreskrivet, endast får meddelas om vapnet har deaktiverats. Bestämmelsen bör ges en annan redaktionell utformning än den som föreslås av utredningen.

6 Märkning av skjutvapen och vapendelar

6.1 Ändringsdirektivets bestämmelser om märkning

Genom ändringsdirektivet har märkningskraven skärpts på flera sätt. Bestämmelserna finns i artikel 4.1 och 4.2 i det kodifierade vapendirektivet.

Medlemsstaterna ska, när det gäller skjutvapen som tillverkats i eller importerats till EU den 14 september 2018 eller senare, säkerställa att alla skjutvapen eller väsentliga delar som släpps ut på marknaden har försetts med en tydlig, permanent och unik märkning (4.1 a). Märkningen ska ske utan dröjsmål efter tillverkning och senast innan produkterna släpps ut på marknaden, eller utan dröjsmål efter import till EU. I förhållande till direktivets tidigare lydelse har märkningskravet alltså utvidgats till att även gälla vid import. Vidare omfattar direktivet och kravet på märkning numera obrukbara vapen.

Artikel 4.2 första stycket första meningen innehåller den närmare regleringen av märkningens utformning. Där framgår att den unika märkning som avses i artikel 4.1 a ska inbegripa tillverkarens namn eller varumärkesnamnet, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret, om det inte redan framgår av serienumret, samt om möjligt modellen. Märkningskravet enligt direktivets tidigare lydelse omfattade samtliga dessa uppgifter förutom modellen.

Av artikel 4.2 första stycket sista meningen följer att om en väsentlig del är för liten för att kunna märkas i enlighet med första meningen, ska den märkas med åtminstone ett serienummer eller en alfanumerisk eller digital kod.

Enligt artikel 4.2 andra stycket ska märkningskraven för skjutvapen och väsentliga delar som är särskilt stort historiskt värde fastställas i enlighet med nationell rätt. Någon motsvarande bestämmelse fanns inte i direktivets tidigare lydelse.

Enligt artikel 4.2 femte stycket ska medlemsstaterna, när skjutvapen eller de väsentliga delarna överförs från en statlig depå till permanent civilt bruk, säkerställa att vapnet eller de väsentliga delarna förses med den unika märkning som föreskrivs i artikel 4.1 och som tillåter identifiering

av den enhet från vilken överföring har skett. Enligt direktivets tidigare lydelse krävdes endast en lämplig unik märkning som tillät en stat att identifiera det överlåtande landet. Bestämmelsen har vidare utvidgats till att även gälla väsentliga delar.

Enligt artikel 4.3 i det kodifierade vapendirektivet ska kommissionen anta genomförandeakter med tekniska specifikationer för märkningen. Den 16 januari 2019 antogs kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2019/68 om fastställande av tekniska specifikationer för märkning av skjutvapen och deras väsentliga delar enligt rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (genomförandedirektivet). Av genomförandedirektivet framgår att medlemsstaterna ska säkerställa att den märkning som krävs enligt artikel 4 uppfyller de tekniska specifikationer som anges i bilagan till genomförandedirektivet.

Polismyndigheten har ifrågasatt utredningens bedömning att genomförandedirektivet kan och bör genomföras genom föreskrifter. Regeringen delar dock utredningens bedömning att föreskrifterna i genomförandedirektivet är av sådan karaktär att de kan och bör regleras på så låg författningsnivå som möjligt genom verkställighetsföreskrifter.

6.2 Märkning vid tillverkning

Regeringens förslag: Vid tillverkning ska märkningen om möjligt innefatta uppgift om modell.

Vid tillverkning ska en vapendel som är för liten för att kunna märkas på vanligt sätt märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på förslaget. *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor* ifrågasätter behovet av förslaget och anför bl.a. att de utökade märkningskraven kan bli både administrativt och praktiskt komplicerade när det gäller kravet på märkning av små vapendelar.

Skälen för regeringens förslag

Nuvarande reglering om märkning vid tillverkning

Enligt vapenlagen ska den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjutas ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret (2 a kap. 2 §). Detta gäller även vid tillverkning av vapendelar och för obrukbara vapen (2 a kap. 3 och 4 §§). De nuvarande bestämmelserna om märkning infördes den 1 juli 2011 till följd av dels Sveriges tillträde till FN:s vapenprotokoll, dels Sveriges genomförande av 2008 års ändringsdirektiv (prop. 2010/11:72). Vid genomförandet beslutades en skyddsnivå som i flera avseenden var högre än vad FN:s vapenprotokoll och 2008 års direktiv krävde. Detta innebär att ändringsdirektivets utökade krav på märkning vid tillverkning i huvudsak redan är genomförda i svensk rätt.

Det kan uppstå situationer där en vapendel är för liten för att rymma de uppgifter som normalt ska innefattas av märkningen. Mot denna bakgrund och då ändringsdirektivet föreskriver att en vapendel som är för liten för att märkas på vanligt sätt ska märkas med åtminstone ett serienummer eller en alfanumerisk eller digital kod, bör en undantagsbestämmelse om märkning av små vapendelar införas i vapenlagen. Detta krävs, trots vad *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor* anför, för att svensk rätt fullt ut ska vara förenlig med ändringsdirektivet.

Vid tillverkning av skjutvapen ska märkningen vara placerad på ett antal olika vapendelar, som närmare anges i 2 a kap. 2 § vapenlagen. Bestämmelsen om undantag bör därför införas i denna paragraf. Det bör också göras en justering i 2 a kap. 4 § så att möjligheten till undantag även gäller vid tillverkning av en separat vapendel. Möjligheten till en alternativ märkning av små vapendelar bör gälla även vid införsel och överlåtelse från staten till någon annan för permanent civilt bruk.

Av 9 kap. 1 b § vapenlagen framgår att den som uppsåtligen bryter mot 2 a kap. 2–4 eller 7 §§ döms till böter eller fängelse i högst ett år. Genom de föreslagna ändringarna kommer det att vara kriminaliserat att uppsåtligen bryta mot bestämmelsen om märkning av små vapendelar.

Märkning med modellbeteckning

Ändringsdirektivet föreskriver att märkningen om möjligt ska inbegripa modellen (artikel 4.2 i det kodifierade vapendirektivet). *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor* anser inte att märkning med modellbeteckning är nödvändigt för att kunna bedöma vapnets användningsområde. Polismyndigheten har dock tidigare framfört att märkning med modellbeteckning skulle vara värdefullt för att snabbt och effektivt kunna bestämma ett skjutvapens egenskaper och avgöra om vapnet är lämpligt för sitt ändamål (prop. 2020/21:42 s. 34). Regeringen bedömer att en bestämmelse om att märkningen om möjligt ska innefatta uppgift om modell måste införas i vapenlagen för att genomföra ändringsdirektivet.

Det kan finnas situationer då det inte är möjligt att märka skjutvapen eller vapendelar med modell, exempelvis för att vapnet eller vapendelen har handtillverkats och därför, eller av något annat skäl, saknar modellbeteckning. Med hänsyn till att det är svårt att på ett rättssäkert sätt beskriva i vilka situationer som märkning med modellbeteckning krävs, bör en överträdelse av kravet inte vara kriminaliserat.

6.3 Märkning vid införsel till Sverige från en stat utanför EU

6.3.1 Samma unika märkning ska gälla vid införsel som vid tillverkning

<p>Regeringens förslag: När vapen eller vapendelar förs in till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska de förses med samma märkning som krävs vid tillverkning.</p>

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker eller har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Enligt nuvarande bestämmelser gäller mindre stränga krav på märkning vid införsel än vid tillverkning. Enligt 2 a kap. 7 § vapenlagen ska den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 a kap. 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför EU senast inom en månad efter införseln se till att föremålet har en unik märkning med identifikationsnummer eller någon annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Enligt ändringsdirektivet ska samma krav gälla i fråga om märkning vid tillverkning som vid import (artikel 4.1 a och 4.2 i det kodifierade vapendirektivet). Skjutvapen och vapendelar som förs in i Sverige från en stat utanför EU måste därför förses med samma unika märkning som krävs vid tillverkning. Ett sådant krav bör införas i 2 a kap. 7 § och ersätta den nuvarande bestämmelsen om en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera föremålet. Genom en hänvisning till märkningskravet i 2 a kap. 2 § klargörs det att samma krav gäller som vid tillverkning. Sedan tidigare gäller att märkningen också ska visa att det importerade föremålet har förts in till Sverige och året för införseln. Ändringsdirektivet kräver inte märkning av skjutvapen och vapendelar som förs in av staten.

Enligt den nuvarande regleringen har den som för in vapen eller sådana vapendelar som omfattas av märkningskravet en månad på sig att se till att föremålet har den märkning som krävs (2 a kap. 7 § vapenlagen). Regeringen anser att tidsfristen uppfyller kravet i artikel 4.1 a på att vapnet eller vapendelen ska ha försetts med föreskriven märkning utan dröjsmål efter import till unionen.

6.3.2 Det ska införas ett undantag för märkning av vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde

Regeringens förslag: Polismyndigheten ska efter ansökan få medge undantag från skyldigheten att märka ett vapen eller en vapendel, om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och det finns särskilda skäl.

Kommer en ansökan in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet.

Om Polismyndigheten eller domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft. Skyldigheten att märka föremålet ska vara straffsanktionerad.

Polismyndighetens eller en domstols beslut ska inte gälla omedelbart.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår dock att Polismyndigheten ska ange en frist inom vilken märkning ska ske och att beslutet ska gälla omedelbart vid en ansökan om undantag från märkningskraven. Dessutom lämnar utredningen inget förslag om att ansvar för brott mot bestämmelserna om

Prop. 2022/23:102 märkning i 2 a kap. 8 § vapenlagen inte ska dömas ut om gärningen redan är straffbelagd.

Remissinstanserna: Remissinstanserna, inklusive ett stort antal spontana remissvar från skytteorganisationer och privatpersoner, är positiva till eller har inga synpunkter på förslaget att det ska införas ett undantag för märkning av vapen och vapendelar av historiskt värde. *Lunds universitet* ifrågasätter att undantaget begränsas till fall där det finns särskilda skäl eftersom det redan krävs att föremålet är ”av särskilt stort historiskt värde”. *Svenska Vapensamlarföreningen* har synpunkter på att undantaget endast gäller vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde och pekar på att uttrycket ”particular historical importance” används i den engelska direktivtexten. Föreningen anför vidare att det bör införas mer generella undantag från märkningskraven. *Riksantikvarieämbetet* redogör för kriterier som bör vara en utgångspunkt vid bedömningen av vad som gör ett skjutvapen historiskt betydelsefullt och menar att Polismyndigheten i samråd med myndigheten bör få möjlighet att meddela föreskrifter på området. Ett fåtal remissinstanser, bl.a. *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, har synpunkter på att Polismyndigheten ska avgöra vilka föremål som ska omfattas av undantaget. *Göta Vapenhistoriska Sällskap* anför att samlarföreningarna har stor och etablerad kunskap inom det kulturhistoriska området som bör tas tillvara. *Sveriges Vapenägares Förbund* framför att lagstiftningen bör ange att det ”ska” medges undantag. Ett flertal remissinstanser, som bl.a. *Svenska Pistolskytteförbundet* och *Svenska Jägareförbundet*, anför att märkning inte ska ske förrän frågan om undantag slutligen har avgjorts, eftersom märkning av historiska vapen är irreversibel.

Skälen för regeringens förslag

Vapendirektivets möjlighet till undantag bör utnyttjas

Vapenlagen gäller inte vapen som är tillverkade före år 1890 och som inte är avsedda för gastäta enhetspatroner. Sådana vapen omfattas således inte av märkningsbestämmelserna vid t.ex. införsel. I övrigt gör svensk vapenlagstiftning i princip ingen skillnad mellan historiska vapen, samlarvapen och andra vapen.

Vapendirektivet ger emellertid medlemsstaterna utrymme att i sin nationella rätt fastställa särskilda märkningskrav för skjutvapen och väsentliga delar som är av särskilt stort historiskt värde.

Utgångspunkten för regeringens förslag är att direktivet ska genomföras på miniminivå. Ändringsdirektivets utökade krav på märkning kan dessutom innebära att det uppstår situationer där märkning enligt de ordinarie reglerna medför att skjutvapnets eller vapendelens historiska värde minskar. Regeringen anser därför i likhet med utredningen att det bör införas en möjlighet till undantag från skyldigheten att märka skjutvapen eller vapendelar som är av särskilt stort historiskt värde. Som *Svenska Vapensamlarföreningen* påpekar anges det i den svenska direktivtexten att möjligheten till undantag omfattar skjutvapen och väsentliga delar som är av ”särskilt stort historiskt värde” medan man i den engelska versionen talar om skjutvapen och väsentliga delar som är av ”particular historical importance”. Någon skillnad i sak kan dock inte vara

avsedd och regeringen anser därför att uttrycket särskilt stort historiskt värde bör användas i den svenska regleringen.

Märkningskraven för historiska skjutvapen eller vapendelar får endast betydelse vid införsel till Sverige från en stat utanför EU. Undantaget bör därför begränsas till att avse märkningskraven vid sådan införsel. De utvidgade märkningskrav som följer av direktivet ska enligt regeringens förslag tillämpas vid införsel som äger rum efter att de nya reglerna trätt i kraft. Den som redan har en befintlig samling av skjutvapen eller vapendelar av historiskt värde behöver därför inte se till att de märks ytterligare efter det att bestämmelserna trätt i kraft. Det finns alltså inte något behov av undantag i dessa fall.

Vad gör att skjutvapen och vapendelar är av särskilt stort historiskt värde?

Möjligheten att ge undantag från märkningskraven bör alltså omfatta sådana skjutvapen eller vapendelar som är av särskilt stort historiskt värde, dvs. som är historiskt betydelsefulla. Att ett skjutvapen eller en vapendel har ett stort historiskt värde innebär inte nödvändigtvis att föremålet också har ett högt ekonomiskt värde. Enligt regeringen syftar ordet värde i detta sammanhang i första hand på andra värden än ekonomiska. Även om skjutvapen och vapendelar många gånger kan vara ekonomiskt värdefulla just på grund av sin historiska betydelse finns det ingen självklar koppling mellan föremålets historiska och ekonomiska värde. Ett vapen kan vara av historisk betydelse utan att för den skull vara ekonomiskt värdefullt.

Det är inte möjligt att uttömmande ange vilka faktorer som kan göra att ett visst skjutvapen eller en viss vapendel är av särskilt stort historiskt värde, eftersom bedömningen till stor del är beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Att det ska vara fråga om ”särskilt stort historiskt värde” innebär dock att bedömningen av vilka skjutvapen och vapendelar som kan omfattas av den nationella regleringen bör vara relativt restriktiv.

Faktorer som, enskilda eller i kombination, kan ha betydelse vid bedömningen av om ett skjutvapen eller en vapendel är av särskilt stort historiskt värde är exempelvis föremålets ålder, skick eller antalet bevarade exemplar. Som *Riksantikvarieämbetet* framför kan det även handla om bl.a. att föremålen på annat sätt är särskilt betydelsefulla för sin tid och kontext. Att ett enskilt skjutvapen av en viss typ är gammalt behöver inte innebära att det också är av särskilt stort historiskt värde. Det kan exempelvis vara fråga om ett skjutvapen som har tillverkats i stor mängd och av vilka det finns ett stort antal bevarade. När det gäller skjutvapnets skick kan exempelvis ett äldre skjutvapen av en viss typ, som det i och för sig finns många exemplar bevarade av, vara historiskt betydelsefullt om just det exemplaret är ovanligt eller annars i ovanligt gott skick. Hur många skjutvapen av samma slag som finns bevarade kan alltså ha betydelse. Om exempelvis ett skjutvapen av viss typ har tillverkats i endast ett mindre antal exemplar, kan ett enskilt exemplar av skjutvapnet vara av särskilt stort historiskt värde. Ett visst skjutvapen kan rent av vara unikt, exempelvis för att det är en prototyp eller ett enskilt exemplar som har fått en unik utformning.

Skjutvapnets eller vapendelens proveniens kan också många gånger ha betydelse, dvs. dess ursprung, ägarhistoria eller annan historia. Det kan

Prop. 2022/23:102 t.ex. ha ägts eller använts av en historiskt betydelsefull person eller spelat en roll i en historiskt betydelsefull händelse.

Det finns inte något krav på att skjutvapnet eller vapendelen ska vara av särskilt stort historiskt värde ur ett nationellt perspektiv. Ett visst skjutvapen kan vara historiskt betydelsefullt främst för en begränsad grupp av människor, exempelvis en sammanslutning av något slag. Ett skjutvapen kan också vara av särskilt stort historiskt värde för ett visst geografiskt område, exempelvis en viss ort där det förekommit vapentillverkning eller där någon särskild historisk händelse har inträffat. Det får då göras en bedömning utifrån omständigheterna i det enskilda fallet av om vapnet eller vapendelen kan anses vara av särskilt stort historiskt värde i den mening som bör krävas för att frågan om undantag från märkningskravet ska aktualiseras. Det bör inte ställas alltför stränga krav för detta.

Svenska Vapensamlarföreningen anser att det bör införas generella riktlinjer för när ett föremål är av särskilt stort historiskt värde. Som utredningen påpekar är det dock vanskligt att ange sådana generella kriterier. Ett föremåls historiska betydelse är till stor del beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Regeringen delar utredningens bedömning att det inte är lämpligt att ha i lag fastställda kriterier för när ett föremål ska anses vara av särskilt stort historiskt värde. Mot denna bakgrund anser regeringen att det inte heller finns skäl att, som Riksantikvarieämbetet anför, meddela föreskrifter om detta.

Vad bör vägas in vid bedömningen av om undantag kan medges?

Den myndighet som ska ta ställning till frågan om undantag behöver, trots vad *Sveriges Vapenägares Förbund* anför, få ett relativt stort bedömningsutrymme vid sin prövning. En utgångspunkt för prövningen av om undantag ska medges bör vara om skjutvapnets eller vapendelens historiska värde skulle minska om föremålet märktes.

Det historiska värdet kan tänkas minska på flera sätt efter märkning. Ett exempel på detta är att en märkning rent fysiskt måste anbringas på just det som gör ett vapen med en särpräglad utformning eller utsmyckning historiskt intressant. En märkning skulle också kunna störa den rent estetiska upplevelsen. I dessa fall bör undantag kunna meddelas om inte de negativa konsekvenserna av en märkning framstår som helt försumbara. Det kan även röra sig om att föremålet rent fysiskt skulle gå sönder av märkningen.

Att det ekonomiska värdet skulle minska av en märkning bör inte ensamt vara avgörande för om undantag kan beviljas. Om föremålet skulle få minskad historisk betydelse genom märkning, och till följd av det också ett minskat ekonomiskt värde, bör det dock kunna vägas in i bedömningen. Om ett föremål kan identifieras och spåras genom befintlig märkning, bör även det vägas in i bedömningen av om ett undantag från märkningskraven kan medges.

På samma sätt som när det gäller frågan om huruvida ett visst skjutvapen eller en vapendel är av särskilt stort historiskt värde, är det till stor del omständigheterna i varje enskilt fall som får vara avgörande för om ordinarie märkning kan underlåtas. Regeln om undantag bör utformas på så sätt att undantag ska kunna medges om det finns särskilda skäl. Med anledning av synpunkten från *Lunds universitet* bör det förtydligas att det

som ska prövas är dels frågan om ett föremål är av särskilt stort historiskt värde, dels frågan om huruvida undantag bör medges. Prop. 2022/23:102

Ansökningsförfarandet

Polismyndigheten prövar frågor om tillstånd enligt vapenlagen, som bl.a. tillstånd till införsel och innehav av historiska skjutvapen och vapendelar. Det finns, trots vad *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* anför, goda skäl att samma myndighet även prövar en ansökan om undantag från märkningskraven. Det bör även framhållas att Polismyndigheten vid behov har möjlighet enligt 8 § förvaltningslagen (2017:900) att begära hjälp av andra myndigheter, exempelvis Statens försvarshistoriska museer och Riksantikvarieämbetet, när det gäller om ett föremål är av särskilt stort historiskt värde eller om undantag bör medges. Som *Göta Vapenhistoriska Sällskap* anför kan det även finnas annan expertis som Polismyndigheten vid behov kan inhämta.

Enligt 2 a kap. 7 § vapenlagen gäller en tidsfrist om en månad för märkning vid införsel av vapen och vapendelar. Utredningen föreslår att skyldigheten att märka föremålet inte ska gälla i avvaktan på Polismyndighetens beslut om en ansökan om undantag kommer in inom denna tid. Det föreslås vidare att om myndigheten bl.a. avslår en ansökan ska den ange i beslutet inom vilken tid föremålet senast ska vara märkt. Vidare föreslås myndighetens beslut gälla omedelbart. Som bl.a. *Svenska Pistolskytteförbundet* och *Svenska Jägareförbundet* framhåller är emellertid en märkning irreversibel, och en reglering om omedelbar verkställighet kan få negativa effekter för den enskilde. Mot denna bakgrund bör beslut enligt de föreslagna reglerna inte gälla omedelbart. Ett tillägg om detta bör göras i 10 kap. 2 § vapenlagen. Om Polismyndigheten eller en domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, bör i stället den som fört in föremålet vara skyldig att märka skjutvapnet eller vapendelen inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft. Tidsfristen är densamma som anges i 2 a kap. 7 § vapenlagen. För att märkningskraven inte ska kunna kringgåas bör den skyldigheten vara straffsanktionerad på motsvarande sätt som enligt de ordinarie reglerna. Det bör enligt regeringen framgå genom ett tillägg i 9 kap. 1 b § vapenlagen. Mot bakgrund av att skyldigheten är straffsanktionerad bör beslutet delges. I lagrådsremissen föreslogs även – i likhet med vad som redan gäller vid brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § – att ansvar inte bör dömas ut om gärningen redan är straffbelagd enligt 9 kap. 1 eller 1 a §. *Lagrådet* anför att det kan övervägas om bestämmelsen bör ges en annan utformning mot bakgrund av att märkningsskyldigheten enligt 2 a kap. 8 § uppkommer först i ett senare skede, inte sällan lång tid efter själva införseln. Regeringen konstaterar dock att den i lagrådsremissen föreslagna bestämmelsen är utformad på ett vedertaget sätt och att även märkningsskyldigheten enligt 2 a kap. 7 § uppstår först i ett senare skede. Regeringen anser därför att det inte finns skäl att frånga den i lagrådsremissen föreslagna utformningen.

6.4 Märkning vid överlåtelse från staten

Regeringens förslag: När vapen och vapendelar överläts från staten till någon annan för permanent civilt bruk ska de förses med samma märkning som vid tillverkning. Vapendelar ska också, på samma sätt som gäller för vapen, ha en märkning av vilken det framgår att de har överlåtits från en svensk myndighet.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Av 2 a kap. 5 § vapenlagen framgår att den myndighet som överlåter vapen från staten till annan för permanent civilt bruk ska se till att vapnet har en unik märkning av vilken det framgår att överlåtelsen har skett från en svensk myndighet.

Genom ändringsdirektivet har det införts krav på att såväl skjutvapen som väsentliga delar ska förses med både en sådan unik märkning som gäller vid tillverkning och import samt en sådan märkning som tillåter identifiering av den enhet från vilken överföringen har skett. Bestämmelsen i vapenlagen behöver därför utvidgas till att gälla även märkning av vapendelar. Den behöver också kompletteras med ett krav att vapen och vapendelar som överläts från staten till någon annan för permanent civilt bruk ska förses med samma unika märkning som vid tillverkning.

7 Reglering av vissa stora vapenmagasin

7.1 Det måste införas en reglering av vissa vapenmagasin

Regeringens förslag: Det ska införas en reglering av vapenmagasin.

Regleringen ska enbart omfatta sådana löstagbara vapenmagasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning som kan innehålla fler än 20 patroner eller fler än 10 patroner, om magasinet kan sättas in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller vars totala längd överstiger 60 cm.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningens förslag omfattar även löstagbara vapenmagasin för helautomatiska skjutvapen.

Remissinstanserna: Några remissinstanser, bl.a. *Sveriges Vapenägares Förbund* och *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor*, anför att ändringsdirektivet inte kräver någon reglering av vapenmagasin. Ett antal remissinstanser, bl.a. *Svenska Skyttesportsförbundet*, *Svenska Jägareförbundet*, *Jägarnas Riksförbund*, *Svenska Pistolskytteförbundet* och *Svenska Vapensamlarföreningen*, avstyrker förslaget att reglera vapenmagasin till helautomatiska skjutvapen. *Polismyndigheten* anser däremot att samtliga löstagbara vapenmagasin bör omfattas av regleringen. Bland annat *Sveriges advokatsamfund*, *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*,

Svenska Mångkampsförbundet och *Svenska Vapensamlarföreningen* anser att begreppet vapenmagasin är svårdefinierat och efterfrågar ett förtydligande av begreppet.

Skälen för regeringens förslag

Reglering av vapenmagasin i svensk rätt

Varken vapenlagen eller vapenförordningen innehåller några regler om vapenmagasin. När det gäller jaktvapen finns vissa regler i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt och statens vilt (NFS 2002:18 och 2010:9). Där anges vilken magasin kapacitet som är tillåten att använda vid viss typ av jakt.

Regler om vapenmagasin finns också i krigsmateriellagstiftningen. Lagen (1992:1300) om krigsmateriel innehåller regler om tillverkning, tillhandahållande och utförelse av krigsmateriel. Vad som utgör krigsmateriel framgår av en bilaga till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Där föreskrivs bl.a. att skjutvapen som omfattas av vapenlagen, med undantag för slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte liksom löstagbara magasin till sådana vapen, utgör krigsmateriel (se t.ex. ML1 a–d samt ML2 a och c i bilagan). Tillverkning, tillhandahållande och utförelse av löstagbara magasin omfattas således som utgångspunkt av tillståndskrav enligt krigsmateriellagstiftningen (se 3–6 §§ lagen om krigsmateriel).

Ändringsdirektivets krav på reglering av vapenmagasin

Genom ändringsdirektivet införs en reglering av vissa vapenmagasin. Bestämmelserna finns i artikel 13.1 andra stycket och artikel 6.3 i det kodifierade vapendirektivet.

I artikel 13.1 andra stycket anges att förvärv av laddningsanordningar för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, vilka kan innehålla fler än 20 patroner eller fler än 10 patroner vad gäller långa skjutvapen, ska tillåtas endast för personer som beviljas tillstånd enligt artikel 9 eller ett tillstånd som har bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5.

I artikel 6.3 anges vidare att medlemsstaterna ska säkerställa att tillstånd att förvärva eller inneha ett skjutvapen i kategori B ska återkallas om det framkommer att den person som beviljades det tillståndet innehar en laddningsanordning av motsvarande kapacitet (fler än 20 respektive 10 patroner) som är möjlig att montera på halvautomatiska skjutvapen med centralantändning eller repeterande skjutvapen. Det gäller dock inte om personen har beviljats tillstånd enligt artikel 9 eller tillstånd som har bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5.

Det krävs en reglering av vissa vapenmagasin

Vapenlagen och vapenförordningen saknar alltså helt regler om förvärv och innehav av vapenmagasin. Det innebär att vem som helst i dag kan köpa, inneha och överlåta vapenmagasin, oavsett magasinets kapacitet och utan att någon prövning görs av köparens eller innehavarens lämplighet. Enligt *Sveriges Vapenägares Förbund* och *Svenskt Forum för jakt, skytte*

Prop. 2022/23:102 *och vapenfrågor* uppställer inte heller direktivet något krav på en reglering av vapenmagasin. Regeringen delar inte den uppfattningen.

Av artikel 9 i det kodifierade vapendirektivet framgår att det som utgångspunkt är förbjudet att förvärva och inneha skjutvapen i kategori A men att undantag får medges för vissa specifikt angivna ändamål, däribland målskytte. Till skjutvapen i kategori A hör bl.a. halvautomatiska skjutvapen med centralantändning när ett magasin med tidigare angiven kapacitet sätts in i vapnet. För att direktivets förbud inte enkelt ska kunna kringgåas genom att magasinet förvärvas separat, föreskriver artikel 13.1 andra stycket att köp av sådana magasin endast ska tillåtas för personer som har tillstånd enligt artikel 9. Den praktiska innebörden av artikeln är således att den som vill förvärva sådana vapenmagasin ska kontrolleras. Av artikel 6.3 följer vidare att ett olovligt innehav av ett sådant magasin ska få konsekvenser i form av ett återkallat vapentillstånd.

För att uppfylla direktivets minimikrav behöver det alltså införas en reglering som möjliggör kontroll av förvärv och som sanktionerar olovligt innehav av vapenmagasin. Detta följer direkt av ordalydelsen av artikel 13.1 andra stycket och artikel 6.3.

Regleringen bör endast omfatta vissa löstagbara vapenmagasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning

Vapendirektivet är ett minimidirektiv, vilket innebär att medlemsstaterna får anta bestämmelser som är strängare än de som finns i direktivet. Det finns därför inte något hinder mot att, som *Polismyndigheten* föreslår, införa en generell reglering som omfattar alla löstagbara vapenmagasin. Enligt *Polismyndigheten* bör samtliga löstagbara magasin omfattas av regleringen eftersom den föreslagna regleringen inte träffar de magasin som är vanligast i kriminella sammanhang.

Det som talar för en generell reglering av vapenmagasin är att behovet av att förhindra otillåtna magasininnehav inte kan anses vara begränsat till just stora magasin. Ändringsdirektivet kräver dock endast att vissa vapenmagasin regleras. Att införa en generell reglering av alla magasin skulle därmed gå längre än vad direktivet kräver. En sådan reglering skulle också innebära en administrativ börda och ökade kostnader, bl.a. för enskilda vapenägare. Enligt regeringen bör regleringen därför begränsas till att omfatta sådana magasin som regleras i direktivet. Det innebär att magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, som rymmer fler än 20 patroner eller fler än 10 patroner vad gäller långa skjutvapen, ska regleras. När det gäller magasinkapaciteten är utgångspunkten att patroner av rätt kaliber sätts in i magasinet. Regleringen är alltså inte avsedd att omfatta mindre magasin som det i och för sig är praktiskt genomförbart att fylla med fler än 10 respektive 20 patroner av mindre kaliber, men som då inte fungerar tillsammans med skjutvapnet.

Utredningen föreslår att regleringen även ska omfatta stora magasin för helautomatiska skjutvapen och anför att det framstår som ologiskt ur säkerhetssynpunkt att införa en reglering som endast omfattar magasin för halvautomatiska skjutvapen. Ett antal remissinstanser, bl.a. *Svenska Skyttesportsförbundet*, *Svenska Jägareförbundet*, *Jägarnas Riksförbund*, *Svenska Pistolskytteförbundet* och *Svenska Vapensamlarföreningen*, motsätter sig förslaget eftersom ändringsdirektivet inte kräver en reglering

av sådana magasin. *Lagrådet* anser, i likhet med utredningen, att en reglering som enbart tar sikte på magasin till halvautomatiska skjutvapen framstår som ologisk och svårförståelig eftersom helautomatiska skjutvapen ses som farligare än halvautomatiska skjutvapen. Regeringen har förståelse för utredningens och *Lagrådets* synpunkter. Eftersom ändringsdirektivet inte kräver någon reglering av magasin för helautomatiska skjutvapen och direktivet ska genomföras på miniminivå bör regleringen dock inte omfatta magasin till helautomatiska skjutvapen. Magasin som kan kombineras med både hel- och halvautomatiska skjutvapen kommer dock fortsatt att träffas av regleringen.

En annan fråga är om regleringen bör omfatta både fasta och löstagbara magasin. Ett fast magasin utgör en integrerad del av vapnet och kan normalt sett inte bytas till ett större utan att vapnet ändrar karaktär på ett sådant sätt att det inte längre omfattas av det aktuella vapentillståndet. Det innebär att en reglering av fasta magasin i praktiken inte skulle få någon betydelse. Det saknas därför skäl att särskilt reglera fasta magasin.

Sammantaget innebär detta att regleringen bör begränsas till att gälla löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning som kan innehålla fler än 20 patroner eller fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sättas in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller vars totala längd överstiger 60 cm.

Det bör inte införas en definition av löstagbara vapenmagasin

Fler remissinstanser, bl.a. *Sveriges advokatsamfund*, *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Vapensamlarforeningen*, anser att begreppet vapenmagasin är svårdefinierat och efterfrågar ett förtydligande av begreppet. Vissa anser även att en komplett samling delar till ett magasin inte bör omfattas av begreppet.

Ändringsdirektivet innehåller inte någon definition av begreppet laddningsanordning. Det finns inte heller någon definition av begreppet vapenmagasin i den svenska regleringen. *Lagrådet* anförde i sitt yttrande över lagrådsremissen *Reglering av vapenmagasin* att det knappast torde vara möjligt att skapa en definition i lagtext som blir både heltäckande och tillräckligt precis, eftersom det mer är det funktionella begreppet magasin som avses än föremålet i sig (prop. 2019/20:58 s. 102). Regeringen instämmer i denna bedömning och anser att det inte bör införas någon definition av begreppet.

Vid bedömning av vad som utgör ett löstagbart vapenmagasin kan dock följande beaktas. Med vapenmagasin avses en behållare som är ämnad att innehålla ammunition till ett skjutvapen. Ur magasinet matas ammunitionen fram till pipans patronläge, vilket kan göras automatiskt eller manuellt. Löstagbara magasin är konstruerade för att vara lätta att byta. Magasinen tillverkas vanligen i metall eller hårdplast och kan bestå av olika komponenter beroende på den aktuella konstruktionen.

Som utredningen anför bör kompletta och fungerande magasin alltid omfattas av begreppet. Detsamma bör gälla en komplett samling av nödvändiga delar som enkelt kan monteras samman till ett fungerande magasin (jfr NJA 1987 s. 643). Detta innebär dock inte att de enskilda delarna är tillståndspliktiga. Avsikten är endast att det inte ska vara möjligt att undgå av träffas av regleringen genom att inneha kompletta men

7.2 Innehav av vapenmagasin ska regleras

Regeringens förslag: Det ska krävas tillstånd enligt vapenlagen för att få inneha sådana vapenmagasin som omfattas av lagen. Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning eller samling ska dock utan särskilt tillstånd få inneha magasin som passar till vapnet. I andra fall ska tillstånd att inneha vapenmagasin få meddelas om det skäligen kan antas att magasinet inte kommer att missbrukas.

Den som utan särskilt tillstånd innehar vapenmagasin och som överlåter det vapen som magasinen passar till, ska utan särskilt tillstånd få fortsätta att inneha magasinen till det överlåtna vapnet under tre månader från dagen då vapnet lämnas ut till förvärvaren.

Om innehavaren inom samma tid ansöker om tillstånd att inneha magasinen eller ett nytt vapen som magasinen passar till, ska han eller hon få fortsätta att inneha magasinen till dess att ansökan har prövats slutligt.

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska ge rätt att inneha vapenmagasin och ljuddämpare.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningens förslag innebär inte att tillstånd att driva handel med skjutvapen ska ge rätt att inneha ljuddämpare.

Remissinstanserna: *Polismyndigheten* och *Förvaltningsrätten i Malmö* anser att vapenmagasin bör regleras genom en innehavsreglering av den typ som föreslås. Vissa remissinstanser, bl.a. *Svenska Jägareförbundet*, *Svenska Skyttesportsförbundet* och *Svenska Pistolskytteförbundet*, uppger att de accepterar en innehavsreglering av vapenmagasin till halvautomatiska vapen.

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet, *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* avstyrker förslaget och förespråkar i stället en användningsreglering med ett generellt undantag för målskyttar. Liknande synpunkter framförs av *Svenska Vapensamlarföreningen* samt i ett stort antal spontana yttranden från privatpersoner och organisationer, bl.a. *Arlanda Skytteidrottsförening* och *Enköpings Skytteunion*. *Lunds universitet* anser att en förvävsreglering i kombination med en innehavsreglering bör övervägas.

Svenska Vapensamlarföreningen och *Sveriges Vapenägares Förbund* anser att innehav av vapenmagasin bör kunna tillåtas i fler fall än vad som föreslås. *Svenska Pistolskytteförbundet* ställer sig positivt till möjligheten att inneha vapenmagasin i samband med vapenbyte. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* anser att tre månader är för kort tid för att hinna avyttra magasinen eller införskaffa ett nytt vapen. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet* pekar på effekterna av en tillståndsplikt och anför bl.a. att detaljhandlare inte kommer att kunna sälja magasin utan att samtidigt sälja vapen.

En innehavsreglering är minst betungande för legala vapenägare

Regeringen har i föregående avsnitt kommit fram till att ett genomförande av ändringsdirektivet kräver att vissa vapenmagasin regleras. Frågan är därmed hur regleringen ska utformas. Utredningen har presenterat tre alternativa sätt att reglera vapenmagasin som utgår från användning, förvärv respektive innehav. Utredningen har bedömt att de två förstnämnda alternativen är förenade med allvarliga nackdelar för bl.a. enskilda vapenägare och att en innehavsreglering, liknande den för ammunition och ljuddämpare, är lämpligast. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* anser dock att en innehavsreglering går längre än vad direktivet kräver och att en användningsreglering med ett generellt undantag för målskytte bör införas. Liknande synpunkter har framförts av *Svenska Vapensamlarföreningen* samt ett stort antal privatpersoner och organisationer.

En användningsreglering av det slag som utredningen presenterat skulle visserligen uppfylla ändringsdirektivets krav. Regleringen skulle dock bli betydligt mer omfattande och betungande än en innehavsreglering. Till att börja med skulle det behöva införas ett generellt förbud mot att använda stora löstagbara magasin i kombination med halvautomatiska skjutvapen med centralantändning. Undantag skulle därefter behöva medges i vissa särskilda fall, bl.a. för aktiva målskyttar. För andra än målskyttar skulle det krävas dubbla tillstånd, ett för rätten att inneha vapnet och ett för rätten att använda kombinationen. För att uppfylla direktivets krav skulle endast den som har rätt att använda kombinationen få inneha den och ha rätt att köpa stora magasin, vilket i praktiken innebär en form av tillståndsplikt. Undantag skulle behöva medges för samlingsändamål eller museala ändamål.

Förutom att en användningsreglering framstår som både komplex och svårtillämpad skulle den avvika från den befintliga strukturen i vapenlagen som bygger på en reglering av innehav. Det skulle därmed inte vara tillräckligt att, som bl.a. *Svenska Mångkampsförbundet* anför, göra ett tillägg i vapenlagen där det framgår att en målskytt inte behöver tillstånd för att använda kombinationen. Ett sådant tillägg skulle inte heller uppfylla ändringsdirektivets krav på att dessa magasin får förvärvas och innehas endast under vissa förutsättningar. I stället skulle ett omfattande regelverk behöva införas antingen i vapenlagen eller genom en ny lag. Regeringen anser i likhet med utredningen att en sådan reglering skulle vara alltför betungande och svårtillämpad. Direktivet bör därmed inte genomföras genom en reglering som utgår från användning.

En innehavsreglering av samma typ som gäller för bl.a. ljuddämpare skulle i stället innebära att det som utgångspunkt krävs tillstånd för att inneha ett vapenmagasin som omfattas av vapenlagen. Den som har tillstånd eller har rätt att inneha ett visst vapen för skjutning skulle dock utan särskilt tillstånd även få inneha magasin som passar till vapnet. Tillstånd i andra fall skulle få meddelas endast om det skäligen kan antas att magasinerna inte kommer att missbrukas.

Genom att knyta rätten att inneha magasin till rätten att inneha ett visst vapen skulle regleringen uppfylla det resultat som ändringsdirektivet

Prop. 2022/23:102 eftersträvar. De praktiska konsekvenserna för legala vapenägare skulle samtidigt bli mycket begränsade eftersom de skulle behålla sin oinskränkta rätt att köpa och inneha magasin till sina vapen utan någon begränsning vad gäller kapacitet eller antal. En målskytt skulle exempelvis kunna köpa ett obegränsat antal magasin till sitt vapen utan att behöva ansöka om särskilt tillstånd. Med en sådan ordning skulle också jägare behålla rätten att tillståndsfritt köpa och inneha större magasin för användning vid övning och tävling (3 kap. 3 § vapenförordningen). Ur tillämpnings-synpunkt är det också en fördel om regleringen av magasin kan utformas på ett sätt som liknar regleringen av ljuddämpare och ammunition.

Mot den bakgrunden instämmer regeringen i utredningens bedömning att det lämpligaste sättet att uppfylla ändringsdirektivet – och samtidigt värna om legala vapenägare – är att införa en reglering liknande den som i dag gäller för ammunition och ljuddämpare. *Polismyndigheten* och *Förvaltningsrätten i Malmö* förespråkar att vapenmagasin regleras på detta sätt. Även vissa andra remissinstanser, bl.a. *Svenska Jägareförbundet*, *Svenska Skyttesportsförbundet* och *Svenska Pistolskytteförbundet*, uppger att de accepterar en sådan typ av reglering. Som Lagrådet tidigare anfört (se prop. 2020/21:42 s. 60) bör rätten att inneha vapenmagasin utan särskilt tillstånd inte vara kopplad till magasinets ändamål. Avgörande bör i stället vara att magasinet passar till vapnet.

Eftersom regeringen anser att ändringsdirektivets krav uppfylls genom en innehavsreglering saknas skäl att, som *Lunds universitet* förordat, överväga en kombinerad förvävsreglering.

Även samlare bör ha rätt att utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till deras vapen

Vid tidigare försök att genomföra ändringsdirektivet har rätten att inneha vapenmagasin utan särskilt tillstånd föreslagits gälla endast för den som innehar vapen för ändamålet skjutning. Det skulle innebära att bl.a. samlare tvingas söka särskilt tillstånd för varje stort magasin de önskar inneha. Den som samlar på vapen med tillhörande magasin skulle också behöva söka dubbla tillstånd, ett för vapnet och ett för magasinet.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att ändringsdirektivet inte kan anses kräva att samlare av vapen ska drabbas av en hårdare reglering än t.ex. målskyttar i det här avseendet. Även den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen som huvudsakligen har samlarvärde bör därför ges rätt att utan särskilt tillstånd inneha löstagbara magasin som passar till vapnet. I bestämmelsen räcker det dock att ange att vapnet innehas för samling. *Sveriges Vapenägares Förbund* anser att motsvarande möjlighet bör finnas för den som innehar ett skjutvapen för minne eller prydnad. Eftersom artikel 9 inte medger att tillstånd beviljas för prydnad eller minne är detta dock inte möjligt (jfr artikel 13.1 andra stycket i det kodifierade direktivet).

Tillstånd att inneha vapenmagasin i övriga fall

Den föreslagna regleringen innebär alltså att den som har tillstånd eller rätt att inneha ett vapen för skjutning eller samling inte behöver söka tillstånd för att inneha magasin som passar till vapnet.

Det bör också finnas en möjlighet att söka särskilt magasintillstånd för den som inte har ett vapen som magasinerna passar till. Tillstånd att inneha magasin i sådana fall bör kunna meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att magasinet inte kommer att missbrukas. Motsvarande gäller sedan tidigare för ammunition och ljuddämpare. I förarbetena till bestämmelsen om särskilda ammunitionstillstånd uttalas att sådana tillstånd normalt bör komma i fråga endast för samlarändamål (prop. 1990/91:130 s. 36). Det har inte framkommit några andra legitima skäl för att få inneha stora vapenmagasin utan något vapen som magasinerna passar till. Motsvarande bör därför gälla i fråga om särskilda magasintillstånd. *Sveriges Vapenägares Förbund* och *Svenska Vapensamlarföreningen* efterfrågar ett förtydligande av kraven i lag eller förordning för att tillståndsgivningen inte ska bli för restriktiv. Regeringen anser dock att de närmare förutsättningarna för att beviljas tillstånd, på motsvarande sätt som för ammunition och ljuddämpare, bör anges på lägre författningsnivå.

Innehav bör vara tillåtet under viss tid vid överlåtelse av vapnet

En vapenägare som överlåter det vapen som magasinerna passar till kan en viss tid efter överlåtelsen ha ett fullt legitimt behov av att behålla sina vapenmagasin, utan att det finns sakliga skäl för att han eller hon ska söka särskilt magasintillstånd. Ett sådant behov kan exempelvis uppstå om vapenägaren avser att köpa ett nytt vapen som magasinerna passar till, eller om köparen vill köpa vapnet men inte magasinerna. I sådana situationer är det rimligt att vapenägaren får en viss tid på sig att antingen skaffa ett nytt vapen som magasinerna passar till eller göra sig av med magasinerna.

Det bör mot den bakgrunden införas en bestämmelse som innebär att vapenmagasin fortsatt kan behållas en tid efter en överlåtelse av ett vapen. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* anser att en tidsfrist om tolv månader är rimlig för att hinna avyttra magasinerna eller införskaffa ett nytt vapen som magasinerna passar till. Regeringen anser dock att denna tidsfrist framstår som väl tilltagen och instämmer i utredningens bedömning att en tidsfrist om tre månader är rimlig. Om vapenägaren innan tidsfristen har gått ut ansöker om särskilt tillstånd att inneha magasinerna, eller om tillstånd att inneha ett vapen för skjutning eller samling som magasinerna passar till, bör vapenägaren ha rätt att fortsätta att inneha magasinerna till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt. Tidsfristen bör räknas från dagen då vapnet lämnas ut till förvärvaren.

Vapenhandlare bör inte behöva söka tillstånd

Ändringsdirektivet innebär inte någon begränsning för vapenhandlare att inneha vapenmagasin (jfr artiklarna 4.4, 4.5 femte stycket och 9.4 i det kodifierade vapendirektivet). Den föreslagna tillståndsplikten bör därför inte gälla för vapenhandlare. För att tydliggöra att vapenhandlare har rätt att inneha vapenmagasin bör det anges i vapenlagen att ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha vapenmagasin. För att det inte ska råda någon tvekan om att samma sak gäller beträffande ljuddämpare bör även ljuddämpare läggas till i bestämmelsen.

Som *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet* anför innebär tillståndsplikten att t.ex. detaljhandlare inte kommer att kunna sälja vapenmagasin som omfattas av vapenlagen utan att samtidigt driva handel med skjutvapen. En annan ordning skulle dock innebära en möjlighet att kringgå tillståndsplikten genom att hävda att magasinerna innehas för försäljning. Regeringen vill dock påpeka att vapenmagasin som inte omfattas av vapenlagen kommer att kunna säljas i samma utsträckning som tidigare.

7.3 Kriminalisering och andra åtgärder mot otillåtna innehav av vapenmagasin

Regeringens förslag: Det ska vara straffbart att inneha vapenmagasin som omfattas av vapenlagen utan att ha rätt till det. Den som frivilligt lämnar in ett vapenmagasin som innehas olovligen ska dock endast få åtalas om det är motiverat från allmän synpunkt.

Vapenmagasin ska under samma förutsättningar som gäller för ammunition och ljuddämpare kunna förklaras förverkade.

Ett tillstånd att inneha vapenmagasin ska återkallas under samma förutsättningar som gäller för ammunition och ljuddämpare.

Skyldigheten att under vissa förutsättningar omhänderta vapen och tillhörande ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis ska gälla även vapenmagasin som hör till vapnet. Omhändertagna ljuddämpare och vapenmagasin ska lämnas tillbaka under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen och ammunition.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår inte någon reglering av när omhändertagna ljuddämpare och vapenmagasin ska lämnas tillbaka.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser invänder mot förslaget att kriminalisera otillåtna innehav av vapenmagasin. Bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet*, *Svenska Vapensamlarföreningen* och *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* anser att direktivet inte kräver att överträdelser kriminaliseras. Samma synpunkt framförs i flera spontana yttranden från privatpersoner och organisationer, bl.a. *Taxi Pistolsskytteklubb* och *Västerås Pistolsskyttar*. *Sveriges advokatsamfund* avstyrker förslaget i avsaknad av en tydlig definition av vad ett vapenmagasin är och ifrågasätter vilka positiva effekter som kan uppnås genom en kriminalisering. Liknande synpunkter framförs av bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Vapensamlarföreningen*. *Lunds universitet* tillstyrker förslaget att kriminalisera otillåtna innehav av vapenmagasin på samma sätt som gäller för ammunition och ljuddämpare. Remissinstanserna har inga synpunkter på övriga delar av förslaget.

Otillåtet innehav av vapenmagasin bör kriminaliseras

Ett antal remissinstanser, bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet*, *Svenska Vapensamlarföreningen* och *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* anför att direktivet inte kräver att överträdelse kriminaliseras. Det stämmer att ändringsdirektivets bestämmelser om vapenmagasin inte innehåller något uttryckligt krav på att otillåtna förvärv eller innehav av magasin ska kriminaliseras. I artikel 23 i det kodifierade vapendirektivet anges dock att medlemsstaterna ska fastställa regler om effektiva, proportionella och avskräckande sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits för att genomföra direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. För att uppfylla direktivet bör det därmed införas någon typ av sanktion mot överträdelse av den tillståndsplikt som införs.

Enligt 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen kan den som innehar ammunition eller ljuddämpare utan att ha rätt till det dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. När innehav av vapenmagasin nu föreslås regleras på i princip samma sätt som innehav av ammunition och ljuddämpare är det naturligt att reglera otillåtna innehav av vapenmagasin på motsvarande sätt. En sådan reglering skulle också möjliggöra att legitima innehav av vapenmagasin kan kontrolleras, samtidigt som innehav och användning för brottslig verksamhet kan motverkas.

Sveriges advokatsamfund, Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet, Svenska Mångkampsförbundet och Svenska Vapensamlarföreningen ifrågasätter vidare en kriminalisering med hänvisning till svårigheter att definiera vapenmagasin. Regeringen har i avsnitt 7.1 behandlat frågan om vad som utgör ett vapenmagasin i vapenlagens mening och vad som avses med begreppet löstagbart magasin. Av avsnittet följer bl.a. att ett vapenmagasin är ett löstagbart magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, under förutsättning att magasinet har en viss kapacitet. Enligt Sveriges advokatsamfund finns det en risk för att magasin som från början inte är avsedda för halvautomatiska skjutvapen skulle kunna bli otillåtna genom att någon tillverkar eller modifierar ett sådant vapen så att magasinet passar till det. Regeringen vill dock betona att regleringen inte är avsedd att träffa löstagbara magasin som är avsedda för andra typer av skjutvapen. Att någon i ett enskilt fall tillverkar eller modifierar ett halvautomatiskt skjutvapen på ett sätt som gör att ett visst magasin passar till det kan alltså inte medföra att alla sådana vapenmagasin ska anses utgöra magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning.

Remissinstanserna pekar också på att personer som innehar magasin utan att inneha ett tillhörande eller tillståndspliktigt vapen riskerar att göra sig skyldiga till brott genom passivitet. Regeringen föreslår i avsnitt 10 en övergångsbestämmelse som innebär att den som innehar ett tillståndspliktigt vapenmagasin får fortsätta att inneha magasinet en viss tid efter det att de föreslagna lagändringarna har trätt i kraft. Den som innehar ett tillståndspliktigt vapenmagasin kommer därmed ha tid på sig att antingen avyttra det eller ansöka om tillstånd.

Sammantaget anser regeringen att de synpunkter som framförts inte utgör skäl för att avstå från att införa en kriminalisering som motsvarar

Prop. 2022/23:102 den som gäller för ammunition och ljuddämpare. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet innehar ett vapenmagasin som omfattas av vapenlagen utan att ha rätt till det bör alltså kunna dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. På motsvarande sätt som gäller för ammunition och ljuddämpare bör det i ringa fall inte dömas till ansvar (9 kap. 2 § andra stycket vapenlagen).

Åtalsregeln om frivilligt inlämnande bör gälla även vapenmagasin

Enligt 9 kap. 7 § vapenlagen får åtal mot någon som frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Polismyndigheten väckas endast om det är motiverat från allmän synpunkt. Bestämmelsen infördes mot bakgrund av att det framkommit att personer av rädsla för att bli åtalade för vapenbrott tvekat att vända sig till polisen när de t.ex. hittat ett gammalt bortglömt skjutvapen på vinden eller något annat liknande ställe. Syftet med bestämmelsen är att uppmuntra allmänheten att lämna in skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som det saknas tillstånd för. Samma skäl gör sig gällande beträffande vapenmagasin. Den särskilda åtalsregeln bör därför utvidgas till att även gälla vapenmagasin.

Vapenmagasin bör kunna förverkas i vissa fall

I 9 kap. 5 § vapenlagen finns en bestämmelse om förverkande av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som varit föremål för vissa brott. Bestämmelsen innebär bl.a. att ammunition och ljuddämpare som någon har innehaft utan att ha rätt till det, eller som överlåtits till någon som inte haft rätt att inneha föremålen, ska förverkas. Enligt paragrafen får vidare ammunition och ljuddämpare förklaras förverkade om de hör till ett vapen som förverkas. Eftersom vapenmagasin nu föreslås regleras på i huvudsak samma sätt som ammunition och ljuddämpare finns det skäl att utvidga bestämmelsen till att även omfatta vapenmagasin.

Återkallelse och omhändertagande av vapenmagasin

Enligt 6 kap. 2 § vapenlagen ska ett tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, tillståndshavaren har missbrukat den egendom som tillståndet gäller eller det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet. Enligt 4 § samma kapitel ska Polismyndigheten vidare besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis ska tas om hand, om det finns risk att vapnet missbrukas eller det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar mot ett omhändertagande. Ett sådant beslut är en interimistisk åtgärd som vidtas i avvaktan på att frågan om återkallelse av tillståndet prövas (prop. 2011/12:109 s. 34).

Enligt regeringen är det både angeläget och rimligt att ett tillstånd att inneha vapenmagasin kan återkallas och att magasin kan omhändertas under motsvarande förutsättningar. Bestämmelserna bör därför utvidgas till att även omfatta vapenmagasin.

I 6 kap. 5 § vapenlagen regleras när skjutvapen och ammunition som har tagits om hand av Polismyndigheten ska lämnas tillbaka. Som *Lagrådet* påtalar saknas dock helt reglering för vad som sker med ljuddämpare som har omhändertagits. I lagrådsremissen föreslås inte heller någon sådan

reglering avseende vapenmagasin. Eftersom det rör sig om ett rent förbiseende och en ändring av paragrafen är till fördel för den enskilde bör även ljuddämpare och vapenmagasin läggas till i paragrafen. Det innebär att vapenmagasin och ljuddämpare som tagits om hand enligt 4 § ska lämnas tillbaka under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen och ammunition.

Ett otillåtet innehav av vapenmagasin kommer normalt sett att innebära att innehavaren visat sig olämplig att inneha skjutvapen i den mening som avses i 6 kap. 1 § första stycket a vapenlagen. I sådana fall ska innehavarens vapentillstånd återkallas. I och med det uppfylls även kravet på återkallelse i artikel 6.3 i det kodifierade vapendirektivet.

7.4 Överlåtelse och lån av vapenmagasin

Regeringens förslag: Vapenmagasin som regleras i vapenlagen ska, i likhet med ammunition och ljuddämpare, få överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om vapenmagasin överläts genom ombud ska ombudet ha ett eget vapentillstånd. Överträdelser av bestämmelsen ska straffbeläggas.

Den som har tillstånd att låna skjutvapen ska utan särskilt tillstånd få inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Majoriteten av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* och *Svenska Mångkampsförbundet* anför att direktivet inte uppställer något krav på att säljare ska kontrollera förvärv av vapenmagasin.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 2 kap. 9 § vapenlagen får skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare endast överlåtas till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Bestämmelsen innebär bl.a. att en vapenhandlare som överlåter sådan egendom har en skyldighet att kontrollera att köparen har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. I paragrafen anges också att om ammunition eller ljuddämpare överläts genom ombud, ska ombudet ha eget vapentillstånd. Bestämmelsen är straffsanktionerad. Den som överlåter ammunition eller ljuddämpare till någon som inte har rätt att inneha egendomen kan dömas för brott enligt 9 kap. 2 § första stycket e vapenlagen.

Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet och *Svenska Mångkampsförbundet* anför att direktivet inte uppställer något krav på att säljare ska kontrollera förvärv av vapenmagasin. Regeringen konstaterar dock att ändringsdirektivet uppställer krav på att förvärv av magasin endast ska tillåtas för vissa personer (artikel 13.1 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet). För att undvika luckor i den lagstiftning som nu föreslås anser regeringen att det är nödvändigt att den som överlåter vapenmagasin ges incitament att kontrollera att förvärvaren har rätt att inneha egendomen. Ur tillämpningssynpunkt är det också en fördel att vapenmagasin i det avseendet regleras på samma sätt som skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. Bestämmelserna bör därför utvidgas till att omfatta överlåtelser av vapenmagasin. Regeringen återkommer i avsnitt 8.2 till om motsvarande ska gälla för yrkesmässig förmedling.

Prop. 2022/23:102 Den som har tillstånd att låna skjutvapen bör, i enlighet med vad som gäller för ammunition och ljuddämpare, utan särskilt tillstånd få inneha vapenmagasin till vapnet.

7.5 Inga nya regler om förvaring, transport och införsel av vapenmagasin

Regeringens bedömning: Det behöver inte införas några regler om förvaring eller transport av vapenmagasin.

Det behöver inte heller införas några regler om införsel av vapenmagasin.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna är positiva eller har inga synpunkter på bedömningen. *Polismyndigheten* och *Tullverket* anser dock att det finns behov av att reglera införsel av vapenmagasin.

Skälen för regeringens bedömning

Det krävs inga nya regler om förvaring och transport

I 5 kap. vapenlagen finns regler om förvaring och transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. Där framgår bl.a. att den som innehar ammunition eller ljuddämpare är skyldig att ta hand om egendomen och hålla den under sådan uppsikt att det inte finns risk för att någon obehörig kommer åt den, samt att egendomen ska förvaras under säkert lås eller på annat lika betryggande sätt (5 kap. 1 och 2 §§). Den som skickar eller transporterar ammunition eller ljuddämpare ska även vidta åtgärder för att förhindra att någon obehörig kommer åt egendomen (5 kap. 4 §). Överträdelse av reglerna är i viss mån straffbelagda (9 kap. 2 §).

Vid tidigare försök att genomföra ändringsdirektivet har det föreslagits att bestämmelserna om förvaring och transport ska utvidgas till att även gälla vapenmagasin. Ändringsdirektivet innehåller dock inte några regler om förvaring eller transport av vapenmagasin. Sådana krav gäller endast för skjutvapen, väsentliga delar och ammunition (se skäl 21, artikel 7 och artikel 9.3 i det kodifierade vapendirektivet). Eftersom direktivet ska genomföras på miniminivå och det inte finns några starka skäl för att uppställa motsvarande krav beträffande vapenmagasin bör nuvarande regler inte utvidgas till att omfatta vapenmagasin.

Det krävs inga nya regler om införsel

Enligt 2 kap. 1 § första stycket i vapenlagen krävs det tillstånd för att föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige. Med införsel avses att egendomen förs över gränsen för svenskt territorium, oavsett för vilket ändamål det görs. Regleringen träffar således både transporter av egendom genom landet, införsel av egendom för tillfällig användning i landet och införsel i syfte att egendomen ska stanna kvar i landet. Regleringen är dock inte avsedd att ersätta innehavstillstånd utan syftar till att kontrollera mera tillfälliga innehav (se prop. 1973:166 s. 141 f.). Om egendomen förs in i landet för att stanna, bör i regel ett innehavstillstånd

sökas i stället. I huvudsak gäller samma förutsättningar för tillstånd till införsel som för tillstånd att inneha egendomen.

Eftersom vapenmagasin nu föreslås regleras på motsvarande sätt som ammunition och ljuddämpare behöver det övervägas om även vapenmagasin bör omfattas av krav på införseltillstånd. Både *Polismyndigheten* och *Tullverket* har framhållit att det finns ett behov av att kunna kontrollera vapenmagasin som förs in i landet. Det bedöms också finnas en påtaglig risk för att införsel av vissa vapenmagasin kommer att öka när innehavet regleras. Regeringen har förståelse för dessa synpunkter. Regleringen om införseltillstånd fyller en viktig funktion. Den kompletterar bestämmelserna om innehavstillstånd och syftar till att få kontroll över vilka föremål som förs in i landet (prop. 2021/22:46 s. 28).

Ändringsdirektivet innehåller dock inte några krav på att medlemsstaterna ska reglera införsel av vapenmagasin. Direktivets bestämmelser om förflyttning av egendom inom EU avser endast skjutvapen (se artiklarna 16 och 17 i det kodifierade vapendirektivet). De ändamålsskäl som ligger bakom den nuvarande införselregleringen – att begränsa och få kontroll över vilka föremål som förs in i landet – gör sig inte heller lika starkt gällande för vapenmagasin som för t.ex. skjutvapen. En utvidgning av regleringen till att gälla vapenmagasin skulle också medföra en ökad administrativ börda för den som avser att föra in magasin till Sverige. Med beaktande av detta och då direktivet inte uppställer några krav för införsel av vapenmagasin bör några sådana regler inte införas.

7.6 Inlösen samt vapenmagasin som ingår i dödsbon och konkursbon

Regeringens förslag: Vapenmagasin som regleras i vapenlagen ska kunna lösas in av staten under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Vapenmagasin som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo ska omfattas av samma regler som gäller för skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som ingår i ett sådant.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Inlösen av vapenmagasin

I 7 kap. vapenlagen och 10 kap. vapenförordningen finns regler om inlösen av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. Med inlösen avses i det sammanhanget att staten tvångsförvärvar egendomen mot en ersättning som motsvarar egendomens marknadsvärde. En grundläggande tanke bakom bestämmelserna om inlösen är att Polismyndigheten, som prövar frågor om inlösen, i största möjliga utsträckning ska undvika inlösen genom att låta ägaren själv sälja eller på annat sätt avveckla sitt innehav (se prop. 1973:166 s. 146 f.). Det är därmed först om innehavaren inte

Prop. 2022/23:102 avslutar sitt innehav på föreskrivet sätt och inom föreskriven tid som inlösen blir aktuellt.

Ändringsdirektivet innehåller inte några regler om inlösen av vapenmagasin. Den reglering om inlösen som finns i svensk rätt utgör dock ett viktigt komplement till regleringen om innehavstillstånd, kriminalisering och förverkande. En enskild vapeninnehavare som själv saknar kunskap eller andra nödvändiga förutsättningar för att kunna avhända sig föremålet på ett lagenligt sätt, får genom inlösenförfarandet hjälp att bli av med egendomen. Genom att ersättningen vid inlösen ska motsvara marknadsvärdet garanterar staten dessutom att ingen ekonomisk förlust uppstår. Regeringen anser mot denna bakgrund att vapenmagasin bör kunna lösas in under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Vapenmagasin som ingår i dödsbon eller konkursbon

I 8 kap. vapenlagen och 11 kap. vapenförordningen finns regler om hanteringen av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare i dödsbon och konkursbon. Av reglerna framgår att sådan egendom under vissa förutsättningar får innehas av den som har tagit hand om boet utan särskilt tillstånd (8 kap. 1 § vapenlagen). Det finns även en möjlighet för Polismyndigheten att besluta om förvaring av egendomen (8 kap. 2 § vapenlagen).

Ändringsdirektivet innehåller inte några särskilda regler om hantering av vapenmagasin i dessa fall. Den svenska regleringen bidrar dock till att underlätta hanteringen av dödsbon och konkursbon och kan inte anses medföra några negativa konsekvenser för legala vapenägare. Regleringen bör därför utvidgas till att även omfatta vapenmagasin.

7.7 Statens innehav av vapenmagasin och regeringens bemyndiganden

Regeringens förslag: Vapenlagen ska inte gälla vapenmagasin som innehas av staten.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om att kravet på tillstånd för vapenmagasin inte ska gälla innehav av magasin som lämnats över från staten till bl.a. statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen.

Regeringen ska vidare få meddela föreskrifter om att vapenlagen inte ska gälla vapenmagasin som en företrädare för bl.a. en annan stats myndighet medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid en resa genom Sverige för tjänsteändamål.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarmakten ska i enskilda fall få besluta att vapenlagen inte ska gälla vapenmagasin som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår även att Kustbevakningen och Tullverket ska anges i vissa bemyndiganden.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser har inga synpunkter på förslaget. *Försvarsmakten* tillstyrker förslaget och framhåller vikten av att det statliga undantaget även omfattar vapenmagasin. *Kustbevakningen* anför att det inte finns något behov av att lägga till myndigheten i de aktuella bemyndigandena.

Skälen för regeringens förslag

Vapenmagasin som innehas av staten bör undantas från regleringen

Vapenlagens bestämmelser gäller – med några få undantag avseende vapenregister och märkning – inte skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som innehas av staten (1 kap. 8 § vapenlagen). Det innebär bl.a. att vapenlagens krav på tillstånd i 2 kap. 1 § inte gäller skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehas av staten. *Försvarsmakten* har framhållit att även vapenmagasin måste omfattas av det statliga undantaget, eftersom det annars riskerar att medföra konsekvenser för deras verksamhet. Regeringen instämmer i denna synpunkt och anser att även vapenmagasin som innehas av staten bör undantas från lagens tillämpningsområde.

Regeringens bemyndiganden att meddela föreskrifter bör utvidgas till att även omfatta vapenmagasin

Det förekommer att polismän förfogar över sina tjänstevapen och sin ammunition på ett sådant sätt att staten inte kan anses inneha utrustningen. Detsamma kan gälla för t.ex. hemvärnssoldater. Vapenlagens bestämmelser är då som utgångspunkt tillämpliga. Det innebär bl.a. att skjutvapen, ammunition och ljuddämpare inte får innehas i Sverige utan tillstånd (2 kap. 1 § vapenlagen). Regeringen får dock meddela föreskrifter om att bestämmelserna om tillstånd inte ska gälla innehav av skjutvapen eller ljuddämpare som lämnats över från staten till bl.a. statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen (11 kap. 1 § c vapenlagen). Regeringen har med stöd av bemyndigandet föreskrivit att krav på tillstånd inte gäller innehav av skjutvapen som staten har lämnat över till denna personkrets (2 kap. 2 § vapenförordningen).

Regeringen får även meddela föreskrifter om att vapenlagen inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige (11 kap. 1 § f vapenlagen).

Innehav av vapenmagasin föreslås nu regleras på i princip samma sätt som ammunition och ljuddämpare. Mot denna bakgrund och då motsvarande behov gör sig gällande beträffande vapenmagasin bör bemyndigandena utvidgas till att även omfatta vapenmagasin.

Möjligheten att i enskilda fall besluta om undantag från vapenlagen bör även omfatta vapenmagasin

Av 11 kap. 3 § vapenlagen framgår att regeringen eller, efter regeringens bestämmande, *Försvarsmakten* får besluta att vapenlagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som innehas av en främmande

Prop. 2022/23:102 stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering. Bakgrunden är att det vid sådant internationellt samarbete har ansetts önskvärt att all materiel, inklusive skjutvapen, ammunition och ljuddämpare, kan föras mellan de länder som deltar i samarbetet utan några krav på tullhantering och tillstånd (prop. 2004/05:7 s. 44, se även prop. 2021/22:46 s. 24).

När vapenmagasin nu föreslås regleras på i princip samma sätt som ammunition och ljuddämpare finns det skäl att låta bestämmelsen omfatta även vapenmagasin.

Anpassning av vissa bemyndiganden i vapenlagen

Utredningen föreslår att Kustbevakningen och Tullverket ska anges i bemyndigandena i 11 kap. 1 § c och h vapenlagen. *Kustbevakningen* har synpunkter på förslaget. Eftersom förslaget inte rör genomförandet av ändringsdirektivet kommer det inte behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende.

8 Vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet

8.1 Det ska införas en tillståndsplikt för vapenmäklare

Regeringens förslag: Att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet, ska kräva tillstånd enligt vapenlagen på motsvarande sätt som gäller för vapenhandlarverksamhet med skjutvapen.

En juridisk person som har tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten, på motsvarande sätt som gäller för vapenhandlarverksamhet. Om föreståndaren är förhindrad att ansvara för verksamheten, ska han eller hon få sätta en godkänd ersättare i sitt ställe.

Ett tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet ska återkallas under samma förutsättningar som gäller för vapenhandlarverksamhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om kraven på kunskap för att få bedriva vapenmäklarverksamhet och vad som i övrigt ska gälla vid sådan verksamhet. Regeringen ska vidare få meddela undantag från kravet på tillhandahållandetillstånd i lagen om krigsmateriel när det gäller vapenmäklarverksamhet som regleras i vapenlagen.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ett antal remissinstanser, bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet*, *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* och *Sveriges advokatsamfund*, anser att det inte behöver införas en reglering av vapenmäklare eftersom de redan träffas av

reglerna för vapenhandlare. Samma synpunkt framförs i ett stort antal spontana remissvar från privatpersoner och skytteorganisationer, bl.a. *Borlänge Pistolklubb* och *Linköping Shooting Club*. *Inspektionen för strategiska produkter (ISP)* tillstyrker att tillståndskravet för vapenmäklarverksamhet regleras i vapenlagen.

Kammarrätten i Göteborg förordar en lagteknisk lösning där ett övergripande begrepp används för att beskriva både handel och yrkesmässig förmedling. *Sveriges Vapenägares Förbund* föreslår en liknande lösning för att undvika en för vid tolkning av uttrycket vapenmäklare. *Polismyndigheten* anser att regleringen om vapenhandlare bör ses över så att den uppfyller vapendirektivets krav i fråga om samtliga verksamheter som ingår i begreppet.

Skälen för regeringens förslag

Genom ändringsdirektivet regleras vapenmäklarverksamhet särskilt

Genom ändringsdirektivet införs det krav på medlemsstaterna att ha ett system för reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet (artikel 4.4 i det kodifierade vapendirektivet). Systemet ska innebära åtminstone registrering av vapenhandlare och vapenmäklare, licens eller tillstånd för vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet samt prövning av den berörda vapenhandlaren eller vapenmäklarens personliga och yrkesmässiga integritet och relevanta förmåga (i fråga om juridiska personer gäller prövningen både den juridiska personen och den eller de fysiska personer som leder företaget).

I artikel 1.1.10 i det kodifierade vapendirektivet definieras vapenmäklare som varje fysisk eller juridisk person, med undantag av vapenhandlare, vars näringsverksamhet helt eller delvis består av något av följande:

- förhandla om eller arrangera transaktioner för inköp, försäljning eller leverans av skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition, eller
- arrangera överföringen av skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition inom en medlemsstat, från en medlemsstat till en annan medlemsstat, från en medlemsstat till ett tredjeland eller från ett tredjeland till en medlemsstat.

När det gäller vapenhandlare finns det sedan tidigare krav på tillstånd och tillståndsprövning i 2008 års ändringsdirektiv. Kraven på vapenhandlare har genomförts i svensk lagstiftning genom bestämmelser i framför allt vapenlagen, lagen om krigsmateriel och lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Det som är nytt genom ändringsdirektivet är alltså dels krav på tillstånd och tillståndsprövning för vapenmäklarverksamhet, dels krav på registrering av vapenhandlare och vapenmäklare. Registreringskravet behandlas i avsnitt 9.2. I detta avsnitt behandlas kravet på tillstånd för vapenmäklarverksamhet.

Polismyndigheten anser att även den befintliga regleringen av vapenhandlare bör ses över så att verksamheter som består av t.ex. reparation av skjutvapen uppfyller vapendirektivets krav på tillståndsprövning. Eftersom frågan inte rör genomförandet av ändringsdirektivet kommer den dock inte att behandlas inom ramen för detta lagstiftningsärende.

I ändringsdirektivet görs en tydlig skillnad mellan vapenmäklare och vapenhandlare, dels genom att vapenhandlare uttryckligen undantas från definitionen av vapenmäklare, dels genom att definitionerna av vapenmäklare och vapenhandlare skiljer sig åt (se definitionen av vapenhandlare i artikel 1.1.9 i det kodifierade vapendirektivet). Att bedriva vapenmäklarverksamhet i direktivets mening är alltså inte samma sak som att bedriva vapenhandlarverksamhet.

I svensk rätt finns inte någon reglering som specifikt tar sikte på vapenmäklarverksamhet. Till skillnad från vapenhandel enligt vapenlagen innefattar vapenmäklarverksamhet inte någon fysisk hantering av skjutvapen eller ammunition. Vidare reglerar vapenlagen endast handel med skjutvapen, inte handel med ammunition. Vapenlagens regler om handel med skjutvapen är därmed, till skillnad från vad bl.a. *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet*, *Svenska Mångkampsförbundet*, *Svenska Svartkruts Skytte Federationen* och *Sveriges advokatsamfund* har anfört, inte tillräckliga för att genomföra direktivet.

I krigsmateriellagstiftningen finns dock bestämmelser som omfattar vapenmäklarverksamhet. Enligt 4 § första stycket lagen om krigsmateriel krävs det tillstånd för att bedriva verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel. För utförelse av krigsmateriel från Sverige krävs, utöver tillhandahållandetillstånd, ett särskilt utförelsetillstånd enligt 6 § samma lag. Enligt 5 § i lagen krävs också tillstånd i varje enskilt fall när krigsmateriel som finns i utlandet tillhandahålls till någon i utlandet. Alla skjutvapen och särskilt utformade vapendelar till sådana skjutvapen, förutom slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte (hagelgevär), och all ammunition som omfattas av vapendirektivet utgör krigsmateriel (se artikel 1.1.1–3 och bilaga I till det kodifierade vapendirektivet jämförda med bilagan till förordningen om krigsmateriel). Den verksamhet med skjutvapen och ammunition som omfattas av direktivets definition av vapenmäklare omfattas också av uttrycket tillhandahållande i lagen om krigsmateriel.

Tillhandahållandetillstånd prövas enligt 1 a § lagen om krigsmateriel av ISP. I de flesta fall prövas även utförelsetillstånd av ISP. I vissa fall, vilka anges i 11 § förordningen om krigsmateriel, ska ansökan om utförelse dock prövas av Polismyndigheten. Vid all tillståndsprövning enligt lagen om krigsmateriel gäller, enligt 1 § andra stycket, att tillstånd får lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för tillståndet och det inte strider mot Sveriges internationella förpliktelser eller Sveriges utrikespolitik i övrigt. Kravet innebär att tillståndsgivningen är avsedd att vara mycket restriktiv.

Att förhandla om eller arrangera transaktioner för inköp, försäljning eller leverans av sådana skjutvapen, vapendelar och ammunition som utgör krigsmateriel, liksom att arrangera överföring av sådana produkter mellan länder, kräver alltså tillstånd enligt lagen om krigsmateriel. Frågan är om det är tillräckligt för att uppfylla ändringsdirektivets krav på tillstånd och tillståndsprövning.

Som tidigare konstaterats omfattar lagen om krigsmateriel, till skillnad från vapendirektivet, inte slätborrade skjutvapen för jakt eller sportskytte. Vapenmäklarverksamhet avseende vissa skjutvapen faller därmed utanför

lagens tillämpningsområde. Vidare omfattar den tillståndsprövning som sker enligt lagen inte någon prövning av vapenmäklarens personliga och yrkesmässiga integritet och relevanta förmåga, vilket ändringsdirektivet kräver. Det innebär att bestämmelserna i lagen inte i alla delar uppfyller ändringsdirektivets krav på reglering av vapenmäklarverksamhet. Det behöver därmed införas nya regler för att genomföra direktivet.

Vapenlagen omfattar, till skillnad från lagen om krigsmateriel, samtliga skjutvapen som regleras i vapendirektivet. Vid prövning av tillstånd till handel med skjutvapen uppställer lagen också krav på kunskap, laglydnad och övrig lämplighet. I fråga om juridiska personer ska prövningen, med undantag för kravet på kunskap, även avse fysiska personer som har ett bestämmande inflytande över den juridiska personen (2 kap. 10 § vapenlagen). Tillståndsprövningen för vapenhandlare motsvarar därmed ändringsdirektivets krav på en prövning av personlig och yrkesmässig integritet och relevant förmåga samt kravet på att prövningen ska avse den eller de personer som leder verksamheten. För att uppfylla ändringsdirektivets krav på tillstånd anser regeringen att vapenmäklarverksamhet bör omfattas av tillståndskrav enligt vapenlagen på motsvarande sätt som gäller för vapenhandlarverksamhet med skjutvapen.

ISP anser att det är lämpligt att vapenmäklarverksamhet med civila skjutvapen som riktas mot en civil marknad regleras i vapenlagen, eftersom sådan verksamhet inte kan beviljas tillstånd utifrån säkerhets- och försvarspolitiska skäl. Myndigheten betonar samtidigt att verksamhet som grundar sig i försvars-, säkerhets- och utrikespolitiska intressen fortsatt bör kräva tillstånd enligt lagen och krigsmateriel. Som ISP påpekar i sitt yttrande och som utredningen närmare redogjort för får kompetensfördelningen mellan ISP och Polismyndigheten lösas genom en tillämpning av undantagsbestämmelserna i 2 kap. 1 § vapenlagen och 4 § förordningen om krigsmateriel, varav den senare behöver utvidgas till att omfatta vapenmäklarverksamhet. Det kan också påpekas att utförelse av krigsmateriel kommer att kräva tillstånd av ISP enligt 6 § lagen om krigsmateriel i samma utsträckning som tidigare. Det kommer dessutom att krävas tillstånd enligt 5 § samma lag för att tillhandahålla krigsmateriel som finns i utlandet till någon i utlandet. ISP kommer därmed även i fortsättningen att vara tillståndsmyndighet i dessa fall.

Vissa krav på vapenhandlare ska gälla även för vapenmäklare

Eftersom vapenmäklarverksamhet föreslås kräva tillstånd enligt vapenlagen bör även vissa andra bestämmelser som är kopplade till tillståndskravet för vapenhandlare utvidgas till att omfatta vapenmäklare. De särskilda krav som ställs på vapenhandlare på grund av deras fysiska befattning med skjutvapen bör dock inte gälla för vapenmäklare eftersom dessa i regel inte tar någon fysisk befattning med den egendom som förmedlas.

Med den utgångspunkten bör kravet i 2 kap. 10 a § vapenlagen på att juridiska personer ska ha en godkänd föreståndare som ansvarar för verksamheten även gälla vapenmäklare. Som utredningen föreslår bör det däremot inte ställas krav på att en vapenmäklare ska ha en godkänd ersättare att sätta i sitt ställe (jfr 2 kap. 10 b § vapenlagen). Att det inte ställs något formellt krav på vapenmäklare att ha en ersättare bör dock inte

Prop. 2022/23:102 hindra att en sådan utses, exempelvis om verksamheten är av stor omfattning. En föreståndare för en juridisk person som bedriver vapenmäklarverksamhet bör därför vid förhinder få sätta en ersättare i sitt ställe. En sådan ersättare ska, på motsvarande sätt som gäller för vapenhandlare, ha godkänts av Polismyndigheten.

Ett vapenmäklartillstånd bör vidare kunna återkallas under samma förutsättningar som ett vapenhandlartillstånd enligt 6 kap. 3 § vapenlagen. I likhet med vad som gäller för beslut om återkallelse av handelstillstånd bör Polismyndighetens beslut om återkallelse som utgångspunkt inte gälla omedelbart (10 kap. 2 § vapenlagen). Polismyndigheten bör dock även i dessa fall ha möjlighet att besluta om omedelbar verkställbarhet om det finns särskilda skäl för det.

Vidare bör bemyndigandet i 11 kap. 2 § c vapenlagen för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om kraven på kunskap för att få driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt ska gälla vid sådan handel utvidgas till att omfatta vapenmäklarverksamhet. På motsvarande sätt bör möjligheten för regeringen att meddela undantag från kravet på tillhandahållandetillstånd i 4 § tredje stycket lagen om krigsmateriel även gälla för vapenmäklarverksamhet som regleras i vapenlagen. På så sätt finns det möjlighet att undvika krav på både vapenmäklartillstånd enligt vapenlagen och tillhandahållandetillstånd enligt lagen om krigsmateriel.

Vad ska anses utgöra vapenmäklarverksamhet?

Ändringsdirektivets definition av vapenmäklare avser alltså fysiska och juridiska personer vars näringsverksamhet helt eller delvis består av att förhandla om eller arrangera transaktioner för inköp, försäljning eller leverans av skjutvapen eller ammunition eller av att arrangera överföringar av sådan egendom. *Sveriges Vapenägares Förbund* har uttryckt oro för att säljsidor som Blocket ska klassas som vapenmäklare och därmed behöva tillstånd.

Regeringen instämmer i utredningens bedömning att man utifrån direktivets definition av vapenmäklare kan dra slutsatsen att personer eller företag som endast tillhandahåller annonser inte kan anses arrangera transaktioner och träffas av vapenmäklarregleringen. Vidare kan den som endast förmedlar enstaka affärer inte betraktas som vapenmäklare. Inte heller kan personer eller företag som endast anlitas för att utföra transporter av skjutvapen, sådana vapendelar som jämföras med skjutvapen eller ammunition betraktas som vapenmäklare i ändringsdirektivets mening.

Lagrådet anförde i sitt yttrande över lagrådsremissen Genomförande av 2017 års ändringsdirektiv till EU:s vapendirektiv att begreppet yrkesmässig förmedling, som får anses vedertaget i svensk författningstext, bör användas i lagtext för att beskriva mäklarverksamhet (se prop. 2020/21:42 s. 202). Regeringen instämmer i denna bedömning och anser att begreppet yrkesmässig förmedling av skjutvapen och ammunition omfattar de verksamheter som regleras i ändringsdirektivet. *Kammarrätten i Göteborg* förordar i stället en lagteknisk lösning där ett övergripande begrepp används för både handel med skjutvapen och yrkesmässig förmedling av skjutvapen och ammunition. Eftersom

vapenmäklarverksamhet i vissa avseenden föreslås omfattas av andra krav än vad som gäller för vapenhandel framstår en sådan lösning dock som mindre lämplig. Till skillnad från handel med skjutvapen omfattar vapenmäklarverksamhet också förmedling av ammunition.

Lagrådet efterfrågade vidare i sitt yttrande ett klargörande av om den som yrkesmässigt förmedlar ammunition och samtidigt är ombud för en av parterna ska anses falla under tillståndskravet för vapenmäklare eller om näringsidkaren då ska anses bedriva egen ammunitions-handel som inte kräver tillstånd enligt vapenlagen (prop. 2020/21:42 s. 202).

Enligt den grundsyn som gäller näringsidkare som bedriver mäklarverksamhet ska mäklaren vara en opartisk mellanman och inte företräda någon av parterna som ombud (jfr t.ex. 3 kap. 1 § andra stycket och 3 kap. 11 § fastighetsmäklarlagen [2021:516]). Ett uppdrag som vapenmäklare skiljer sig alltså typiskt sett från ett uppdrag som ombud genom att en vapenmäklare är fristående från parterna. En vapenmäklare bör därför inte åta sig att som ombud företräda någon av parterna. Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition bör dock inte kunna undgå att träffas av regleringen genom att samtidigt agera ombud för någon av parterna. Om det i realiteten är fråga om yrkesmässig förmedling bör alltså tillståndskravet i vapenlagen gälla oavsett om vapenmäklaren också är ombud för någon av parterna.

8.2 Kriminalisering av vapenmäklarverksamhet utan tillstånd och yrkesmässig förmedling till personer som saknar tillstånd

Regeringens förslag: Att bedriva vapenmäklarverksamhet utan tillstånd ska straffbeläggas på samma sätt som vapenhandlarverksamhet med skjutvapen utan tillstånd.

Vapenmäklare ska kontrollera att den som vill köpa skjutvapen, vissa vapendelar och ammunition har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Yrkesmässig förmedling av sådan egendom till någon som inte har rätt att inneha den ska straffbeläggas.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Kriminalisering av vapenmäklarverksamhet utan tillstånd

Enligt artikel 23 i det kodifierade vapendirektivet har medlemsstaterna en skyldighet att fastställa sanktionssystem för överträdelse av de nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

I enlighet med vapendirektivets krav på sanktioner är kravet på tillstånd för vapenhandel i 2 kap. 1 § vapenlagen straffbelagt genom bestämmelsen i 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen. Enligt bestämmelsen döms den som uppsåtligt eller av oaktsamhet driver handel med skjutvapen utan

Prop. 2022/23:102 tillstånd till böter eller fängelse i högst sex månader. Eftersom vapenhandlarverksamhet och vapenmäklarverksamhet utan tillstånd framstår som lika straffvärda förfaranden finns det inte någon anledning att göra skillnad när det gäller kriminalisering. Vidare kan det noteras att överträdelse av kravet på tillhandahållandetillstånd i lagen om krigsmateriel redan i dag är straffbelagd genom bestämmelsen i 25 §. Det finns därmed skäl att utvidga straffansvaret i 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen till att omfatta den som uppsåtligen eller av oaktsamhet yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition utan tillstånd.

Regeringen föreslår i avsnitt 10 en övergångsbestämmelse om tillståndsplikten för vapenmäklarverksamhet.

Krav på vapenmäklare att kontrollera tillstånd och kriminalisering av yrkesmässig förmedling till personer som saknar tillstånd

Enligt 2 kap. 9 § vapenlagen får skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Bestämmelsen innebär bl.a. att en vapenhandlare som överlåter skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare har en skyldighet att kontrollera att köparen har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Bestämmelsen är straffsanktionerad. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet överlåter skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet kan dömas för vapenbrott enligt 9 kap. 1 § vapenlagen. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet överlåter ammunition eller ljuddämpare till någon som inte har rätt att inneha egendomen kan dömas för brott mot vapenlagen enligt 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen. I avsnitt 7.4 har regeringen föreslagit att regleringen i 2 kap. 9 § och 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen ska utvidgas till att omfatta vapenmagasin.

Regeringen anser att vapendirektivets krav på effektiva sanktioner gör det nödvändigt att ändra 2 kap. 9 § vapenlagen så att det framgår att skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Vidare bör 9 kap. 1 § och 9 kap. 2 § första stycket i vapenlagen ändras så att yrkesmässig förmedling av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha egendomen kriminaliseras. Otillåten yrkesmässig förmedling av skjutvapen bör även kunna utgöra grovt eller synnerligen grovt brott enligt 9 kap. 1 a § vapenlagen.

8.3 Vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta transaktioner med ammunition

Regeringens förslag: Vapenhandlare och vapenmäklare ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tveivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

Utredningens förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna har inga synpunkter på förslaget. *Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)* föreslår att rapporteringskyldigheten inte bara ska regleras i vapenlagen utan även i lagen om brandfarliga och explosiva varor. *Lunds universitet* efterfrågar en mer utförlig redogörelse för när rapporteringskyldigheten kan inträda och när återkallelse av tillstånd kan komma i fråga.

Skälen för regeringens förslag

Det bör införas en skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att rapportera misstänkta transaktioner med ammunition

I artikel 13.2 i det kodifierade vapendirektivet införs genom ändringsdirektivet en bestämmelse som anger att vapenhandlare och vapenmäklare får vägra att genomföra varje transaktion för förvärv av komplett ammunition och delar av ammunition som de med fog anser vara misstänkt på grund av dess karaktär eller omfattning. Vidare ska varje försök till sådan transaktion rapporteras till de behöriga myndigheterna.

I skäl 27 i det kodifierade vapendirektivet anges att en transaktion kan anses vara misstänkt om den exempelvis inbegriper mängder som är ovanliga för den planerade privata användningen, om köparen inte verkar känna till ammunitionens användning eller om köparen insisterar på att få betala i kontanter och samtidigt är ovillig att visa upp identitetsbevis.

Att vapenhandlare ska få vägra att genomföra transaktioner med ammunition uppfylls i svensk rätt genom bestämmelsen i 2 kap. 9 § vapenlagen, enligt vilken ammunition endast får överlåtas till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. I avsnitt 8.2 föreslår regeringen att bestämmelsen även ska gälla för den som yrkesmässigt förmedlar egendom som omfattas av paragrafen.

I svensk rätt finns det däremot inte något krav på att vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera varje misstänkt transaktion med ammunition till behöriga myndigheter. För att uppfylla ändringsdirektivets krav i denna del behöver det därmed införas en sådan skyldighet.

Vapenhandlare och vapenmäklare ska underrätta Polismyndigheten om varje tvivelaktigt försök till transaktion med ammunition

De vapenhandlare och vapenmäklare som ska omfattas av rapporteringskyldigheten är sådana som handlar med respektive förmedlar ammunition. När det gäller handel med ammunition är kommunerna tillståndsmyndigheter enligt 18 § lagen om brandfarliga och explosiva varor. Vad gäller vapenmäklarverksamhet med ammunition föreslår regeringen i avsnitt 8.1 att sådan verksamhet ska regleras i vapenlagen med följden att Polismyndigheten blir tillståndsmyndighet.

Det kan övervägas om berörda vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta transaktioner till sina respektive tillståndsmyndigheter. Eftersom det endast är Polismyndigheten som har skyldighet och förutsättningar att utreda misstänkt brottslighet med ammunition skulle en sådan reglering dock behöva kompletteras med en skyldighet för kommunerna att vidarebefordra informationen till Polismyndigheten. En sådan ordning framstår som mindre lämplig av såväl ändamålsskäl som praktiska skäl. Det framstår inte heller som lämpligt att ha olika

Prop. 2022/23:102 bestämmelser om rapporteringsskyldighet för vapenhandlare respektive vapenmäklare. Både vapenhandlare och vapenmäklare bör därför underrätta Polismyndigheten vid misstänkta transaktioner med ammunition. För att åstadkomma en sammanhållen reglering bör bestämmelsen placeras i vapenlagen.

MSB anser att det finns en risk för att handlare som endast säljer ammunition och därmed inte omfattas av tillståndsplikt enligt vapenlagen missar rapporteringskravet. Myndigheten föreslår därför att en bestämmelse om rapporteringsskyldighet införs även i lagen om brandfarliga och explosiva varor. Regeringen kan dock konstatera att vapenlagen innehåller andra bestämmelser som gäller för den som handlar med ammunition. Enligt 2 kap. 9 § vapenlagen får en vapenhandlare exempelvis överlåta ammunition endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Handlare som säljer ammunition behöver således redan i dag tillämpa vapenlagen. Det är därför tillräckligt att rapporteringsskyldigheten framgår av vapenlagen.

Underrättelseskyldigheten bör omfatta varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som vapenhandlaren eller vapenmäklaren bedömer som tvivelaktig på grund av dess karaktär eller omfattning. *Lunds universitet* efterfrågar en tydligare beskrivning av vad som kan utlösa rapporteringsskyldigheten. En transaktion kan bedömas som tvivelaktig exempelvis om den avser onormalt stora mängder ammunition, om köparen inte verkar känna till ammunitionens användningsområde, om köparen uppträder på ett sätt som väcker misstänksamhet eller att han eller hon vill betala köpet på ett sätt som avviker från det normala. Avgörande bör vara om de objektiva omständigheterna har gett vapenhandlaren eller vapenmäklaren skäl att misstänka att ammunitionen kan komma att användas i andra än legala syften. Vad som avses med ammunition framgår av 1 kap. 5 § vapenlagen, med de undantag som gäller enligt 1 kap. 7 § vapenlagen (se artikel 1.1.3 i det kodifierade vapendirektivet).

Direktivet innehåller inte några bestämmelser om hur rapporteringen ska göras eller vad den närmare ska innehålla. Berörda vapenhandlare och vapenmäklare bör därför kunna kontakta Polismyndigheten på det sätt de själva finner lämpligt, exempelvis via telefon eller e-post. Vilka uppgifter som behöver lämnas beror på omständigheterna i varje enskilt fall. Några särskilda regler kring detta behöver alltså inte införas.

Eftersom underrättelseskyldigheten till stor del är beroende av vapenhandlaren eller vapenmäklarens subjektiva bedömning skulle det innebära en alltför godtycklig reglering att straffbelägga underlåtenhet att underrätta Polismyndigheten. Om en vapenhandlare eller vapenmäklare åsidosätter underrättelseskyldigheten kan detta däremot, om det är fråga om flagranta fall eller om det rör sig om återkommande underlåtenhet, vägas in i en prövning av om vapenhandlar- eller vapenmäklartillståndet ska återkallas (se 6 kap. 3 § andra stycket vapenlagen).

9.1 Tillstånd att inneha vapenmagasin ska registreras i vapeninnehavarregistret

Regeringens förslag: Polismyndigheten ska föra register över dem som har fått tillstånd att inneha vapenmagasin, på motsvarande sätt som myndigheten i dag för register över dem som fått tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare.

Uppgifter om innehav av vapenmagasin ska omfattas av sekretess i samma utsträckning som gäller för ammunition och ljuddämpare.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Utredningen föreslår inte att tillstånd att inneha vapenmagasin ska registreras och därmed inte heller att uppgifterna ska omfattas av sekretess.

Remissinstanserna: *Polismyndigheten* och *Tullverket* anser att tillstånd att inneha vapenmagasin ska registreras i vapeninnehavarregistret. Övriga remissinstanser har inga synpunkter.

Skälen för regeringens förslag: Av 1 a kap. 7 § vapenlagen framgår att Polismyndigheten ska registrera personer och organisationer som har fått tillstånd att inneha bl.a. ammunition och ljuddämpare. Regeringen föreslår i avsnitt 7.2 att det i vissa fall ska krävas särskilt tillstånd för att inneha vapenmagasin som omfattas av vapenlagen. Det bör därmed övervägas om Polismyndigheten även ska registrera dem som meddelats sådant tillstånd.

Utredningen anser att det inte behöver införas några sådana regler och ifrågasätter behovet och nyttan med en sådan registrering. Eftersom registret bara skulle omfatta personer och organisationer som har fått särskilt tillstånd att inneha vapenmagasin kan det antas att endast en mycket liten del av förekommande vapenmagasin skulle registreras. Både *Polismyndigheten* och *Tullverket* anser dock att det finns ett behov av att kunna registrera uppgifter om beviljade tillstånd. Tullverket pekar bl.a. på att det kan vara svårt för myndigheterna att verifiera om en person har tillstånd om det inte finns något register.

Polismyndigheten för i dag register över dem som har beviljats särskilda tillstånd att inneha ammunition och ljuddämpare trots att sådana tillstånd krävs i relativt få fall. Att inte föra något motsvarande register över dem som beviljats särskilt tillstånd att inneha vapenmagasin framstår enligt regeringen som otillfredsställande. Utan ett register skulle det exempelvis vara svårt för myndigheterna att verifiera om en person som påträffas med ett vapenmagasin har rätt att inneha det, vilket kan vara till nackdel för den enskilde. Regeringen anser därför att Polismyndigheten bör föra register över personer och organisationer som beviljats sådana tillstånd. Uppgifterna bör omfattas av sekretess enligt 18 kap. 16 § första stycket och 16 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), på motsvarande sätt som gäller för bl.a. ammunition och ljuddämpare.

9.2 Utökade krav på registrering av vapenhandlare och vapenmäklare

Regeringens förslag: Polismyndigheten ska föra register över dem som har fått tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet, på motsvarande sätt som myndigheten i dag för register över dem som har fått tillstånd att bedriva vapenhandlarverksamhet.

Sekretess ska gälla för uppgifter i vapenmäklarregistret i motsvande utsträckning som gäller för uppgifter i vapenhandlarregistret.

Inspektionen för strategiska produkter (ISP), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och kommuner ska föra register över vissa beslutade tillstånd till vapenhandlarverksamhet. Registren ska bl.a. innehålla uppgifter om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har fått sådant tillstånd.

I lagen om brandfarliga och explosiva varor och i lagen om krigsmateriel ska det införas bestämmelser om registrens ändamål. Det ska även upplysas om att bestämmelserna om skyldighet att föra register och om registrens ändamål kompletterar EU:s dataskyddsförordning samt vilken övrig reglering som gäller för personuppgiftsbehandling i registren.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens. Utredningen föreslår en delvis annan utformning av bestämmelserna som rör ISP, MSB och kommunerna.

Remissinstanserna: De flesta av remissinstanserna har inget att invända mot förslaget. *ISP* tillstyrker förslaget att myndigheten ska föra register över vissa beslutade tillstånd. *MSB* motsätter sig förslaget med hänvisning till att registreringskyldigheten går längre än vad direktivet kräver och att myndigheten redan planerar att upprätta ett nationellt tillståndsregister. Även *Göteborgs kommun* ifrågasätter om direktivet kräver att det införs ett särskilt register. *Kammarrätten i Göteborg* anser att det bör övervägas att i lagtext ersätta uttrycket personer och organisationer med fysiska och juridiska personer.

Skälen för regeringens förslag

Registrering av vapenmäklare

Genom ändringsdirektivet införs krav på medlemsstaterna att registrera vapenmäklare som är verksamma på deras territorium (artikel 4.4 a i det kodifierade vapendirektivet).

Bestämmelser om vapenregister finns i 1 a kap. vapenlagen. Av 7 § framgår att Polismyndigheten ska föra fyra separata register: vapeninnehavarregistret, vapenregistret, vapenhandlarregistret och registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte.

I avsnitt 8.1 föreslår regeringen att yrkesmässig förmedling av vapen eller ammunition, dvs. vapenmäklarverksamhet, ska omfattas av krav på tillstånd och tillståndsprövning enligt vapenlagen. För att uppfylla ändringsdirektivets krav på registrering av vapenmäklare bör 1 a kap. 7 § första stycket 3 vapenlagen utvidgas till att även omfatta registrering av personer och organisationer som har fått tillstånd att yrkesmässigt

förmedla skjutvapen eller ammunition. Uttrycket organisationer används på fler ställen i paragrafen och avser då såväl skytteförbund, skyttekretsar eller skytteföreningar, som huvudmän för museer och auktoriserade bevakningsföretag, oavsett i vilken associationsrättslig form dessa bedriver sin verksamhet (prop. 1998/99:36 s. 28). Bestämmelsen bör därför inte ändras på det sätt som *Kammarrätten i Göteborg* föreslår.

Sekretess för uppgifter i vapenmäklarregistret

I 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen finns bestämmelser om sekretess för uppgifter som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen. Av tredje stycket framgår att sekretessen inte gäller för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att bedriva handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att bedriva handel med skjutvapen.

Vapenmäklare föreslås nu registreras på motsvarande sätt som vapenhandlare. Eftersom det inte finns skäl att göra skillnad på vilka uppgifter som ska omfattas av sekretess bör samma regler gälla för vapenmäklare som för vapenhandlare.

Registrering av vapenhandlare

Ändringsdirektivet ställer också krav på att medlemsstaterna ska registrera vapenhandlare som är verksamma på deras territorium (artikel 4.4 a i det kodifierade vapendirektivet). Som vapenhandlare i direktivets mening räknas bl.a. den som driver verksamhet bestående av att tillverka eller handla med skjutvapen eller ammunition (artikel 1.1.9 i det kodifierade vapendirektivet).

Vapenhandlarverksamhet regleras i svensk rätt i tre olika lagar: vapenlagen, lagen om brandfarliga och explosiva varor och lagen om krigsmateriel. Vapenlagen reglerar traditionell handel med skjutvapen och verksamhet som består av reparation och översyn av skjutvapen. I lagen om brandfarliga och explosiva varor regleras verksamhet som består av handel med och annan hantering, som bl.a. tillverkning, av ammunition. I lagen om krigsmateriel regleras bl.a. tillverkning av skjutvapen och ammunition.

När det gäller handel med skjutvapen som regleras i vapenlagen finns redan en skyldighet för Polismyndigheten att föra vapenhandlarregister i 1 a kap. 7 § första stycket 3 vapenlagen. Enligt bestämmelsen ska registret innehålla uppgifter om bl.a. personer och organisationer som har fått tillstånd att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har fått sådant tillstånd samt personer och organisationer som har fått tillstånd att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

När det gäller tillstånd till vapenhandlarverksamhet som har meddelats med stöd av de andra lagarna finns inte någon motsvarande skyldighet för tillståndsgivarna, dvs. ISP, MSB och kommunerna, att föra register. Det bör därmed införas bestämmelser som ålägger ISP att föra register över dem som har fått tillstånd att tillverka skjutvapen eller ammunition enligt lagen om krigsmateriel. Det bör också införas bestämmelser som ålägger

Prop. 2022/23:102 MSB och kommunerna att föra register över personer och organisationer som har fått tillstånd för hantering av ammunition enligt 16 § lagen om brandfarliga och explosiva varor. *MSB och Göteborgs kommun* ifrågasätter om direktivet kräver att det inrättas ett särskilt register och uppger att tillståndsmyndigheterna redan i dag har ett system som inbegriper registrering av vapenhandlare. MSB planerar även att upprätta ett nationellt tillståndsregister som enligt myndigheten kommer att uppfylla kraven på registrering. Regeringens förslag ska dock inte uppfattas som ett krav på MSB och kommunerna att införa nya register. Om kraven uppfylls genom befintliga register är detta tillräckligt för att uppfylla registreringsskyldigheten. Samma sak gäller i förhållande till nya register. Till skillnad från tidigare kommer det däremot inte att vara valfritt för tillståndsgivarna att föra register.

Vad gäller ISP:s skyldighet att föra register krävs närmare överväganden av vilka typer av tillstånd som ska omfattas av registreringsskyldigheten. Av 3 § lagen om krigsmateriel framgår att tillstånd krävs för tillverkning av all form av krigsmateriel, vilket innefattar allt från jaktvapen till torpeder och robotar. Ändringsdirektivets krav syftar dock främst till att förbättra kontrollen av vapenhandlare som ägnar sig åt civil handel eller tillverkning. Till det kommer att krigsmaterielområdet till stor del är förbehållet medlemsstaternas exklusiva beslutanderätt (se artikel 346.1 b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt). ISP:s skyldighet att föra register bör därför, i enlighet med myndighetens önskemål, begränsas till tillstånd som rör civil verksamhet. För att uppnå en lämplig avgränsning av registrets omfattning bör det föreskrivas att registret ska omfatta dem som har fått tillstånd att tillverka sport- eller jaktvapen eller ammunition till sådana vapen.

Ändringsdirektivet innehåller inte några närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska registreras. MSB motsätter sig därför krav på att registrera uppgifter om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har fått tillstånd samt personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten. Av 19 § lagen om brandfarliga och explosiva varor framgår att tillståndsmyndighetens prövning omfattar även dessa personer. MSB har också uppgett att myndigheten redan registrerar de uppgifter som föreslås omfattas av regleringen. Vad gäller juridiska personer skulle registret även bli tämligen innehållslöst om dessa uppgifter inte registrerades. Regeringen instämmer därför i utredningens bedömning att registren, i likhet med Polismyndighetens vapenhandlarregister, bör innehålla uppgifter om dels den som har fått tillstånd, dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har fått tillstånd. När det gäller tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor bör registret även innefatta uppgifter om personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten. *Kammarrätten i Göteborg* föreslår att uttrycket fysiska och juridiska personer används i lagtexten för att beskriva vilka som ska registreras. För att bättre överensstämma med terminologin i lagen om krigsmateriel och lagen om brandfarliga och explosiva varor anser regeringen att uttrycket dem som har meddelats tillstånd bör användas i stället (se t.ex. 17 § lagen om krigsmateriel och 16 § lagen om brandfarliga och explosiva varor).

Regeringen delar utredningens uppfattning att det inte finns behov av att införa en sekretessreglering för de nya registren. Vidare saknas möjlighet att inom ramen för detta lagstiftningsärende hantera Polismyndighetens önskemål om direktåtkomst till registren.

De nya bestämmelsernas förhållande till annan personuppgiftsreglering

En fråga att ta ställning till är hur de nu föreslagna registerbestämmelserna förhåller sig till annan personuppgiftsreglering och om förhållandet till den bör regleras på något sätt.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här kallad EU:s dataskyddsförordning, utgör grunden för generell personuppgiftsbehandling inom EU. EU:s dataskyddsförordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat och kompletteras i Sverige av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning, här kallad dataskyddslagen, och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

EU:s dataskyddsförordning är dock inte tillämplig när brottsdatalagen (2018:1177) är tillämplig. Brottsdatalagen är en ramlag som genomför stora delar av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF. Enligt 1 kap. 2 § brottsdatalagen gäller lagen vid behandling av personuppgifter som utförs av behöriga myndigheter i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder. Den gäller också vid behandling av personuppgifter som en behörig myndighet utför i syfte att upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Det framgår inte direkt av lagen vilka som är behöriga myndigheter (se 1 kap. 6 §). Avgörande är om myndigheten har till uppgift att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet, utreda eller lagföra brott, verkställa straffrättsliga påföljder eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet. Myndigheten är behörig bara när den utför sådana uppgifter.

I förarbetena till brottsdatalagen anges att Polismyndigheten, Tullverket, Kustbevakningen, Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Åklagarmyndigheten, de allmänna domstolarna och Kriminalvården är behöriga myndigheter, men enbart när de behandlar personuppgifter för tidigare angivna syften. När t.ex. Skatteverket behandlar personuppgifter i beskattningsverksamheten eller Polismyndigheten utfärdar pass är myndigheterna inte behöriga myndigheter. Även andra myndigheter kan ha arbetsuppgifter som gör lagen tillämplig, t.ex. Rättsmedicinalverket vid rättsmedicinska obduktioner och utfärdande av rättsintyg. Dessutom kan andra aktörer än myndigheter vara behöriga myndigheter, t.ex. ordningsvakter när de upprätthåller allmän ordning och säkerhet vid domstolsförhandlingar (prop. 2017/18:232 s. 429 f.).

När det gäller vilken reglering som är tillämplig på nu aktuella register kan det först konstateras att regeringen tidigare bedömt att Polismyndighetens behandling av personuppgifter i vapenärenden, förandet av vapenregistren och utlämnande av uppgifter ur registren i annat än brottsbekämpande syfte omfattas av dataskyddsförordningens tillämpningsområde. När uppgifter däremot behandlas för utlämnande ur registren i brottsbekämpande syfte har brottsdatalagen bedömts tillämplig (prop. 2018/19:65 s. 119 f.).

Som framgått föreslår regeringen att ISP, MSB och kommuner ska föra register över vissa tillstånd som meddelats enligt lagen om krigsmateriel respektive lagen om brandfarliga och explosiva varor. Systemen med tillståndsplikt och registrering enligt lagarna skulle delvis kunna anses ha till syfte att förebygga såväl brottslig verksamhet som hot mot den allmänna säkerheten. Av förarbetena till brottsdatalagen framgår dock att begreppen ”förebygga brottslig verksamhet” och ”upprätthålla allmän ordning och säkerhet” i 1 kap. 2 § brottsdatalagen inte varit avsedda att ges en så vidsträckt tillämpning (prop. 2017/18:232 s. 92 f. och 429 f.). ISP, MSB och kommuner kan därmed inte anses vara myndigheter som har till uppgift att förebygga brottslig verksamhet eller upprätthålla allmän ordning och säkerhet. De har inte heller någon annan uppgift som kan kvalificera dem som behörig myndighet i brottsdatalagens mening.

Sammanfattningsvis är ISP, MSB och kommuner inte behöriga myndigheter enligt brottsdatalagen. EU:s dataskyddsförordning med kompletterande bestämmelser är därmed tillämplig på all personuppgiftsbehandling som dessa behöver utföra för förandet av registren, även om den sker för utlämnande ur registren i brottsbekämpande syfte.

Det behövs kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning

EU:s dataskyddsförordning utgår från att varje behandling av personuppgifter måste ha en rättslig grund. För att behandlingen ska vara laglig måste något av de villkor som anges i artikel 6.1 i dataskyddsförordningen vara uppfyllt. När det gäller statliga och kommunala myndigheters personuppgiftsbehandling uppfylls i regel de villkor som anges artikel 6.1 c eller e, dvs. att behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse eller nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning.

Den behandling av personuppgifter som kommer att äga rum när tillståndsmyndigheterna lägger in och sedan bevarar personuppgifter i registren är nödvändig för att myndigheten ska kunna fullgöra den i lag reglerade rättsliga förpliktelsen att föra registren. Behandlingen får därför, i enlighet med 2 kap. 1 § dataskyddslagen, utföras med stöd av artikel 6.1 c i EU:s dataskyddsförordning. Sådan behandling bör dessutom anses nödvändig för att underlätta för tillsynsmyndigheterna att utföra sin uppgift att pröva tillstånd enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor och lagen om krigsmateriel. Det är uppgifter som är av allmänt intresse och som utgör ett led i myndighetsutövning. Behandlingen är därmed tillåten även med stöd av artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen, i enlighet med 2 kap. 2 § dataskyddslagen.

EU:s dataskyddsförordning tillåter till viss del att dess regler specificeras i nationell rätt. Det följer bl.a. av artikel 6.2 där det anges att

medlemsstaterna får behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i förordningen när det gäller behandling enligt artikel 6.1 c och e. Mot den bakgrunden har regeringen tidigare gjort bedömningen att ändamålsbestämmelserna i vapenlagen och vissa andra registerförfattningar är förenliga med EU:s dataskyddsförordning. Vidare har det bedömts att det i registerförfattningar där dataskyddsförordningen är tillämplig bör införas bestämmelser som upplyser om att författningen kompletterar dataskyddsförordningen samt att dataskyddslagen och föreskrifter som meddelas i anslutning till den lagen gäller, om inte annat följer av registerförfattningen eller föreskrifter som meddelats i anslutning till den (se prop. 2018/19:65 s. 43 f., 55 f. och 124). På så sätt görs det tydligt att bestämmelserna i registerförfattningen måste läsas tillsammans med andra författningar som innehåller de grundläggande kraven på hur personuppgifter får behandlas.

På motsvarande sätt som i vapenlagen bör det i lagen om brandfarliga och explosiva varor och lagen om krigsmateriel införas ändamåls- och upplysningsbestämmelser som anger registrens ändamål och klargör vilka allmänna regler som gäller för personuppgiftsbehandlingen i registren. MSB ifrågasätter registrens ändamål. Regeringen anser dock i likhet med utredningen att det i ändamålsbestämmelserna bör anges att registren ska ha till ändamål att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd. Eftersom uppgifterna i registren kan behövas för att utreda brott bör det även anges att registren ska ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till ammunition respektive krigsmateriel. Sådana ändamålsbestämmelser hindrar dock inte att uppgifter lämnas ut i enlighet med den s.k. finalitetsprincipen i artikel 5.1 b i EU:s dataskyddsförordning, enligt vilken uppgifter får behandlas för att lämnas ut om det inte är oförenligt med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in.

9.3 Bevarandetider och tillgång till uppgifter i vapenregister

Regeringens förslag: Bevarandetiden för uppgifter i Polismyndighetens vapenregister ska utökas till 30 år från det att skjutvapnet eller vapendelen skrotats. När skjutvapen eller vapendelar har överförts till en mottagare i utlandet ska uppgifterna bevaras i 30 år efter utförelsen, om vapnet eller vapendelen inte har återinförts innan dess.

När perioden om 30 år har löpt ut ska personuppgifter i Polismyndighetens vapenregister raderas.

När det gäller personuppgifter om den som har fått tillstånd att inneha skjutvapen ska kravet på att bevara uppgifter under en viss tid endast gälla om motsvarande krav gäller för det skjutvapen eller den vapendel som tillståndet avser. Kravet på att bevara uppgifter om dem som fått tillstånd till vapenhandel under viss tid ska tas bort.

Utredningens förslag överensstämmer i sak med regeringens. Utredningen föreslår en annan redaktionell utformning av bestämmelsen. **Remissinstanserna** har inga synpunkter på förslaget.

Skälen för regeringens förslag

Bevarandetiden för uppgifter i vapenregister behöver utökas

Enligt artikel 4.5 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna behåller uppgifterna om skjutvapen och väsentliga delar i registret, inklusive tillhörande personuppgifter, under en period av 30 år efter det att skjutvapnet eller de väsentliga delarna i fråga skrotats. Tidigare föreskrevs att uppgifterna skulle bevaras i 20 år från registreringen.

Av artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning följer att personuppgifter inte får lagras i identifierbar form under längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka de behandlas. Det innebär att personuppgifter i Polismyndighetens vapenregister som utgångspunkt inte får bevaras där längre än vad som behövs för något av de ändamål som anges i 1 a kap. 8 § vapenlagen. Ändamålen är dels att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt vapenlagen, dels att ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller beivra brott med anknytning till skjutvapen. I 1 a kap. 10 § vapenlagen föreskrivs dock att uppgifter om skjutvapen och sådana vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 20 år. Detsamma gäller uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller tillstånd att driva handel med skjutvapen.

För att uppfylla ändringsdirektivets skärpta krav på bevarande av uppgifter bör 1 a kap. 10 § vapenlagen ändras så att kravet på bevarande utökas till 30 år efter det att skjutvapnet eller vapendelen skrotats.

Kravet på att bevara uppgifter omfattar även vapen och vapendelar som har förts ut ur landet. I de fallen kan det dock rimligtvis inte krävas att Polismyndigheten håller sig informerad om när det aktuella vapnet eller vapendelen skrotas. Uppgifter om sådana vapen eller vapendelar som överförts till en mottagare i utlandet bör därför i stället få avföras ur Polismyndighetens vapenregister 30 år efter utförelsen, förutsatt att vapnet eller vapendelen inte dessförinnan har förts in i landet igen.

Begränsning av vilka uppgifter som ska bevaras i 30 år

Ändringsdirektivets krav på att bevara vissa uppgifter i minst 30 år omfattar inte uppgifter om de som har meddelats tillstånd att driva vapenhandlar- eller vapenmäklarverksamhet. Det nuvarande kravet i 1 a kap. 10 § vapenlagen på att bevara uppgifter om dem som meddelats tillstånd till vapenhandel bör därför tas bort. För uppgifter i Polismyndighetens vapenregister om den som fått tillstånd att driva vapenhandlar- eller vapenmäklarverksamhet kommer i stället huvudregeln i artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning att gälla.

Skyldigheten enligt 1 a kap. 10 § vapenlagen att bevara uppgifter om skjutvapen och vapendelar är begränsad till att avse sådana skjutvapen och

vapendelar som avses i 2 a kap. vapenlagen. Skyldigheten att bevara personuppgifter är däremot inte begränsad till tillstånd att inneha vapen som anges i det kapitlet. Förarbetena till bestämmelsen innehåller ingen närmare motivering till denna skillnad. Eftersom vapendirektivet inte omfattar några andra skjutvapen eller vapendelar än de som anges i 2 a kap. vapenlagen bör även skyldigheten att bevara personuppgifter begränsas till att gälla den som meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar. På så vis kommer kravet på att bevara personuppgifter för tillståndshavare endast att gälla om motsvarande krav gäller för det skjutvapen eller den vapendel som tillståndet avser. En sådan reglering framstår som mer konsekvent och har fördelar i integritets-hänseende.

Tillgång till uppgifter i Polismyndighetens vapenregister

I artikel 4.5 tredje stycket i det kodifierade vapendirektivet införs genom ändringsdirektivet begränsningar av hur länge behöriga myndigheter ska få ta del av uppgifter i registret. Myndigheter med behörighet att bevilja eller återkalla tillstånd att förvärva eller inneha skjutvapen och myndigheter med behörighet för tullförfaranden ska ha tillgång till uppgifterna i upp till tio år efter det att de aktuella skjutvapnen eller vapendelarna skrotats. Myndigheter med behörighet att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder ska däremot ha sådan tillgång i upp till 30 år efter skrotning, dvs. hela den tid som uppgifterna ska bevaras i registret.

Inom Polismyndigheten används uppgifterna i vapenregistren både för att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt lagen och för att ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller beivra brott med anknytning till skjutvapen. Någon begränsning i Polismyndighetens tillgång till uppgifterna i vapenregistren till tio år när det gäller tillståndsärenden finns inte. I 1 a kap. 5 § vapenlagen anges dock att tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad varje tjänsteman behöver för att kunna fullgöra sina arbetsuppgifter. En tjänsteman som använder registeruppgifter i tillståndsärenden behöver i princip aldrig tillgång till uppgifterna tio år efter det att vapnen eller vapendelarna skrotats. Regeringen anser därför att det inte behövs någon ny bestämmelse som ytterligare begränsar tillgången till registeruppgifterna.

När det gäller Polismyndighetens användning av uppgifter för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till skjutvapen behövs ingen begränsning, eftersom myndigheten enligt ändringsdirektivet ska kunna ta del av uppgifterna hela den tid som uppgifterna ska bevaras i registren. Detsamma gäller för andra brottsbekämpande myndigheter, närmare bestämt Säkerhetspolisen, Tullverket och Kustbevakningen, som Polismyndigheten enligt 1 a kap. 14 § vapenlagen kan medge direktåtkomst till vapenregister.

Radering av uppgifter i Polismyndighetens vapenregister

Genom artikel 4.5 fjärde stycket i det kodifierade vapendirektivet ställs ett krav på medlemsstaterna att säkerställa att personuppgifter raderas från

Prop. 2022/23:102 vapenregister vid utgången av de perioder som redogjorts för i föregående avsnitt. Bestämmelsen infördes genom ändringsdirektivet.

Det finns inte något krav på radering av uppgifter i vapenlagen. Det finns inte heller några bestämmelser som reglerar när uppgifter ska gallras ur vapenregistren, med undantag för en bestämmelse i 1 a kap. 11 § som rör uppgifter om personer som tillhör hemvärnets personal. Det innebär att uppgifterna, när de inte längre får behandlas i registren, ska bevaras eller gallras enligt de grundläggande reglerna om allmänna handlingar i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och arkivlagen (1990:782).

Innebörden av termen raderas i vapendirektivet måste vara att personuppgifterna ska tas bort från registret permanent. Reglerna om gallring har ett annat motiv, nämligen att göra registren mer överskådliga och lättillgängliga. Även om gallring av uppgifter i vapenregister i vissa fall kan göras med stöd av de grundläggande reglerna innebär ändringsdirektivet ett krav på medlemsstaterna att säkerställa att personuppgifterna faktiskt raderas från registren. Det bör därför införas en särskild regel om radering 30 år efter att vapnet eller vapendelen har skrotats eller förts ut ur landet. Att uppgifter därefter bevaras i arkiv för historiska, vetenskapliga eller statistiska ändamål kan inte anses strida mot direktivet. Några särskilda regler om arkivering behöver därför inte införas.

Överföring av uppgifter i vapenregistren

Ändringsdirektivets krav på radering av personuppgifter gäller inte när uppgifter har överförts till en myndighet med behörighet att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder och används i det specifika sammanhanget, eller till andra myndigheter som är behöriga för jämförbara ändamål som föreskrivs i nationell rätt. I sådana fall ska de behöriga myndigheternas behandling av uppgifterna regleras av den berörda medlemsstatens nationella rätt, som ska stämma överens med unionsrätten, i synnerhet dess dataskyddsregler (artikel 4.5 fjärde stycket i det kodifierade vapendirektivet).

Enligt 1 a kap. 12 § vapenlagen ska personuppgifter som behandlas i vapenregister och som är nödvändiga för att framställa rättsstatistik lämnas till den myndighet som ansvarar för att framställa sådan statistik. Vidare föreskrivs i 1 a kap. 13 § att personuppgifter som behandlas i vapenregister får lämnas till bl.a. Interpol eller Europol om det behövs för att myndigheten eller organisationen ska kunna förebygga, förhindra, upptäcka, utreda eller beivra brott, eller till utländsk underrättelse- eller säkerhetstjänst. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att bestämmelserna uppfyller ändringsdirektivets krav vid överföring av uppgifter i vapenregister.

9.4 Krav på vapenhandlare och vapenmäklare att föra förteckningar och anmäla transaktioner

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att föra förteckningar och anmäla transaktioner.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Utredningen föreslår inte något nytt bemyndigande avseende skyldigheten för vapenhandlare och vapenmäklare att anmäla transaktioner.

Remissinstanserna har inga synpunkter på behovet av bemyndiganden. *Polismyndigheten* anser att det krävs ytterligare författningsändringar för att uppfylla direktivets krav.

Skälen för regeringens förslag

Vapenhandlares och vapenmäklares skyldighet att föra förteckningar

I artikel 4.5 femte stycket i det kodifierade vapendirektivet föreskrivs en skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att föra register över varje skjutvapen och varje väsentlig del som tagits emot eller lämnats ut tillsammans med uppgifter som gör det möjligt att spåra och identifiera skjutvapnet eller den väsentliga delen. Kravet på att föra register över skjutvapen har sedan tidigare gällt för vapenhandlare. Genom ändringsdirektivet utvidgas registreringskyldigheten till att omfatta vapenmäklare samt till att, utöver skjutvapen, gälla väsentliga delar.

I artikelns sjätte stycke föreskrivs vidare att vapenhandlare och vapenmäklare, när deras verksamhet har upphört, ska överlämna sina register till de nationella myndigheter som är ansvariga för vapenregistren. Även detta krav har sedan tidigare gällt för vapenhandlare. Ändringsdirektivet medför endast att motsvarande skyldigheten ska gälla för vapenmäklare.

De sedan tidigare gällande kraven på vapenhandlare att föra register och överlämna dem till behörig myndighet när verksamheten upphör uppfylls i allt väsentligt genom bestämmelserna i vapenförordningen om inköps-, försäljnings- och reparationsförteckningar, tillsammans med Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd på området (5 kap. 5, 6 och 10 §§ och 8 kap. 2 § vapenförordningen samt RPSFS 2000:30, FAP 551-4 och 16 kap. RPSFS 2009:13, FAP 551-3). För att uppfylla ändringsdirektivets krav behöver dock bestämmelsen i 8 kap. 2 § vapenförordningen kompletteras med krav på att vapenhandlare ska överlämna reparationsförteckningar till Polismyndigheten när verksamheten upphör. Enligt *Polismyndigheten* behöver även bestämmelserna om inköps- och försäljningsanteckningar kompletteras för att omfatta varje skjutvapen som en vapenhandlare tar emot eller lämnar ut. Regeringen kommer att överväga detta inom ramen för det fortsatta förordningsarbetet.

Av 1 kap. 1 § vapenförordningen framgår att skjutvapen enligt förordningen även omfattar sådana vapendelar som enligt 1 kap. 3 § f vapenlagen likställs med skjutvapen. Ändringsdirektivets krav på att registreringskyldigheten även ska omfatta väsentliga delar till skjutvapen är därmed redan uppfyllt.

När det gäller vapenmäklare finns inte något motsvarande krav på att föra register och överlämna dem till behöriga myndigheter när verksamheten upphör. En sådan reglering behöver därför införas. I likhet med vad som gäller för vapenhandlare bör bestämmelser införas på förordnings- eller föreskriftsnivå.

För att uppfylla kraven på att vapenhandlare och vapenmäklare ska föra register behöver det alltså införas bestämmelser på lägre författningsnivå. I 11 kap. 2 § c vapenlagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad

Prop. 2022/23:102 som i övrigt ska gälla vid handel med skjutvapen. I avsnitt 8.1 föreslår regeringen att bestämmelsen ska utvidgas till att omfatta vapenmäklarverksamhet. För tydlighetens skull bör det i en ny punkt i paragrafen uttryckligen anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på vapenhandlare och vapenmäklare att föra förteckningar.

Krav på vapenhandlare och vapenmäklare att rapportera transaktioner

I artikel 4.5 sjunde stycket i det kodifierade vapendirektivet införs genom ändringsdirektivet krav på att vapenhandlare och vapenmäklare utan onödigt dröjsmål ska rapportera transaktioner som inbegriper skjutvapen eller väsentliga delar till de behöriga nationella myndigheterna. Vapenhandlarna och vapenmäklarna ska kunna kommunicera elektroniskt med myndigheterna som i sin tur ska uppdatera sina register omedelbart efter att ha tagit emot uppgifter om sådana transaktioner. Någon motsvarande skyldighet har inte funnits tidigare.

I svensk rätt finns inte något krav på vapenhandlare att direktrapportera transaktioner. Polismyndigheten registrerar i regel inte heller uppgifter om vapenhandlares transaktioner. För att uppfylla ändringsdirektivets krav behöver det därmed införas en skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att löpande anmäla transaktioner till Polismyndigheten. Anmälningarna bör göras elektroniskt och utan dröjsmål. Rapporteringsskyldigheten bör lämpligen regleras i förordning. Den närmare utformningen av hur anmälningar ska göras och vad de ska innehålla bör däremot regleras i myndighetsföreskrifter.

I avsnitt 8.1 föreslår regeringen att bemyndigandet i 11 kap. 2 § c vapenlagen ska utvidgas till att omfatta vapenmäklarverksamhet. På motsvarande sätt som anges ovan om krav på förteckningar bör det förtydligas i paragrafen att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på vapenhandlare och vapenmäklare att anmäla transaktioner.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2023.

Den som vid ikraftträdandet innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för får inneha magasinerna utan tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt.

Den som vid ikraftträdandet yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för får bedriva sådan verksamhet utan tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningen föreslår att en övergångsbestämmelse om kravet på deaktivering ska införas i vapenlagen.

Remissinstanserna: *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om ett ikraftträdande den 1 juli 2023 är realistiskt. *Svenska Vapensamlarföreningen* anser att den som innehar vapenmagasin vid ikraftträdandet ska ha rätt att behålla magasinerna utan krav på tillstånd.

Skälen för regeringens förslag

Ikraftträdande

Enligt artikel 2 i ändringsdirektivet ska medlemsstaterna senast den 14 september 2018 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att genomföra direktivet (bilaga III till det kodifierade vapendirektivet). När det gäller de författningar som är nödvändiga för att genomföra artikel 4.3 och 4.4 (artikel 4.4 och 4.5 i det kodifierade vapendirektivet) i dess lydelse enligt ändringsdirektivet gäller i stället att de ska sättas i kraft senast den 14 december 2019.

Genomförandet av ändringsdirektivet är försenat och kommissionen har med anledning av det stämt Sverige i EU-domstolen. Lagändringarna bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att ett ikraftträdande den 1 juli 2023 är realistiskt. De anpassningar som krävs för berörda myndigheter är inte heller så omfattande att det motiverar ett senare ikraftträdande.

Det finns inte något behov av en övergångsbestämmelse om kravet på deaktivering i vapenlagen, detta bör i stället regleras på förordningsnivå.

Kravet på tillstånd för innehav av vissa vapenmagasin

Regeringen föreslår i avsnitt 7.2 att det under vissa förutsättningar ska krävas tillstånd för att inneha vapenmagasin som omfattas av vapenlagen. Otillåtet innehav av sådana vapenmagasin föreslås vidare bli kriminaliserat. *Svenska Vapensamlarföreningen* anser att magasin som innehas vid ikraftträdandet inte ska omfattas av tillståndskravet. En sådan ordning skulle dock möjliggöra ett kringgående av regleringen eftersom det kan vara svårt att fastställa när ett magasin har förvärvats eller när ett otillåtet innehav annars har påbörjats. I stället bör den som innehar ett vapenmagasin som omfattas av den nya regleringen, och som inte har rätt att inneha magasinet utan tillstånd, få viss tid på sig att ansöka om tillstånd eller göra sig av med egendomen. Regeringen delar utredningens bedömning att en period om fyra månader framstår som rimlig.

Regeringen anser således att den som innehar ett vapenmagasin som det krävs tillstånd för när lagändringarna träder i kraft, bör få inneha magasinet utan tillstånd till utgången av oktober 2023. Om innehavaren dessförinnan har gett in en ansökan om tillstånd att inneha antingen magasinerna eller ett vapen för skjutning eller samling som magasinerna passar till, bör han eller hon få fortsätta inneha magasinerna till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt. Straffansvar inträder därmed tidigast den 1 november 2023 eller, i de fall en ansökan lämnats in, då ansökan har prövats slutligt och lett till avslag. I det senare fallet bör straffansvar inträda efter

Prop. 2022/23:102 lagakraftvunnet beslut, men först efter att innehavaren har haft skäligt rådrum att göra sig av med magasinen.

Krav på tillstånd för vapenmäklarverksamhet

I avsnitt 8.1 föreslår regeringen att det ska krävas tillstånd enligt vapenlagen för att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. bedriva vapenmäklarverksamhet. Att bedriva sådan verksamhet utan tillstånd föreslås vidare bli kriminaliserat. För att en vapenmäklare som bedriver verksamhet vid ikraftträdandet inte ska behöva avbryta sin verksamhet i avvaktan på tillstånd bör en övergångsregel införas. Även i detta avseende framstår en övergångsperiod om fyra månader som rimlig. Den som vid ikraftträdandet yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition bör därmed få fortsätta bedriva sådan verksamhet utan tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt. Straffansvar inträder därmed tidigast den 1 november 2023 eller, i de fall en ansökan lämnats in, först då ansökan har prövats slutligt.

Förslag om kriminalisering

När det gäller förslagen om kriminalisering anser regeringen att det inte behövs några särskilda övergångsbestämmelser. Av 5 § lagen (1964:163) om införande av brottsbalken följer att ingen får dömas för en gärning för vilken det inte var föreskrivet straff när den begicks. Vidare följer att straff ska bestämmas efter den lag som gällde när gärningen företogs, om inte annan lag gäller när dom meddelas, som leder till frihet från straff eller lägre straff.

11 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: Förslagen förväntas få positiva konsekvenser för arbetet med att bekämpa brottslighet med anknytning till skjutvapen. Förslagen får vissa konsekvenser för den personliga integriteten.

För Polismyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Inspektionen för strategiska produkter (ISP), Försvarsmakten, Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) och rättsväsendet bedöms förslagen inte medföra kostnadsökningar som är större än att de ryms inom befintliga anslag. Detsamma gäller för övriga berörda myndigheter.

Förslagen innebär marginella ekonomiska konsekvenser för kommunerna, som har möjlighet att ta ut vissa avgifter.

Förslagen leder till marginella kostnadsökningar för vapenhandlare, vapenmäklare och enskilda.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Polismyndigheten* anför att förslagen bör få vissa positiva effekter och förbättra kontrollen något över skjutvapen i samhället

men bedömer att effekterna på grund av minimigenomförandet kommer att bli klart begränsade. Ett antal remissinstanser, bl.a. *Jägarnas Riksförbund*, *Sveriges Vapenägares Förbund* och *Sveriges advokatsamfund* ifrågasätter om förslaget att reglera stora vapenmagasin kommer att ha någon effekt på den grova brottsligheten.

Bland annat *Polismyndigheten* konstaterar att myndigheten kommer att få nya arbetsuppgifter och en ökad arbetsmängd. *Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)* uppger att kommunerna redan har register över tillstånden men att förslaget medför behov av utveckling av dessa och att det kan uppstå kostnader för anpassningar av blanketter och system som inte kan anses som marginella. *Göteborgs kommun* anför att den handlägger relativt få tillstånd per år och att förslaget inte kommer att innebära några större ekonomiska konsekvenser.

Jägarnas Riksförbund bedömer att förslagen kommer att ha liten påverkan på jägares möjligheter att bedriva jakt eller skytte med sina vapen. *Svenska Jägareförbundet* påpekar att jägare endast undantagsvis kommer att beröras av magasinregleringen eftersom stora magasin inte får användas vid jakt. *Svenska Mångkampsförbundet* och *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* pekar på att detaljhandlare inte kommer att kunna sälja magasin i samma utsträckning som tidigare. *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor* anser att märkningskraven kan bli administrativt betungande.

Skälen för regeringens bedömning

Konsekvenser för brottsbekämpningen och den personliga integriteten

Förslagen innebär att innehav av stora vapenmagasin för vissa halvautomatiska vapen kan kontrolleras och att otillåtna innehav kan lagföras. Polisen kommer att ha möjlighet att beslagta magasin i större utsträckning än tidigare, vilket kan främja det brottsförebyggande arbetet. Registreringen av särskilda magasintillstånd kan även underlätta det brottsutredande arbetet. Förslagen innebär vidare en ökad kontroll av den som vill bedriva mäklarverksamhet med skjutvapen och ammunition. Dessutom medför de skärpta kraven på märkning ökade möjligheter att identifiera och spåra skjutvapen och vapendelar. Att vapenhandlare och vapenmäklare ska rapportera misstänkta försök till ammunitionsköp till Polismyndigheten kan bidra till att förhindra brott. Regeringen bedömer sammantaget, trots *Polismyndighetens*, *Sveriges Vapenägares Förbunds*, *Jägarnas Riksförbunds* och *Sveriges advokatsamfunds* synpunkter, att förslagen kan antas få positiv effekt för det brottsbekämpande arbetet.

Förslagen om utökade krav på registerföring och den utökade bevarandetiden för uppgifter i Polismyndighetens vapenregister får vissa konsekvenser för den personliga integriteten. Konsekvenserna bedöms dock bli begränsade och inskränkningarna är nödvändiga för att Sverige ska genomföra ändringsdirektivet.

Konsekvenser för Polismyndigheten och rättsväsendet

Som *Polismyndigheten* konstaterar kommer myndigheten att få vissa nya arbetsuppgifter till följd av förslagen. Förslaget att Polismyndigheten ska pröva ansökningar om undantag från märkningskraven kommer att

Prop. 2022/23:102 medföra att myndigheten behöver organisera sig för att kunna ta emot och handlägga sådana ansökningar. Regeringen bedömer dock i likhet med utredningen att det kommer att handla om ett begränsat antal ansökningar per år och därmed om en marginellt ökad arbetsbelastning. Även förslagen som gäller tillståndsplikt för vapenmagasin och vapenmäklarverksamhet samt skyldigheten att föra register över beviljade tillstånd kommer att innebära utökade arbetsuppgifter för myndigheten. Mot bakgrund av det fåtal vapenmäklare som är aktiva i Sverige och det begränsade antalet vapenmagasin som kommer att kräva tillstånd bedöms förslagen dock endast leda till en marginellt ökad arbetsbelastning.

Polismyndighetens beslut om märkning och tillstånd kommer att kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen bedömer dock att måltillströmningen inte kommer öka mer än marginellt.

Kriminaliseringen av otillåtna innehav av vissa vapenmagasin, mäklarverksamhet utan tillstånd och yrkesmässig förmedling till någon som inte har tillstånd kan antas medföra en begränsad ökning av antalet anmälda brott och antalet fall av förverkande. Förslaget kan därmed antas leda till en marginellt ökad arbetsbelastning för Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och de allmänna domstolarna.

Regeringen delar utredningens bedömning att de kostnadsökningar som förslagen kan ge upphov till för rättsväsendet är marginella och ryms inom ramen för befintliga anslag. Som utredningen påpekar kan konsekvenserna för Polismyndigheten sammantaget bli något större, särskilt om hänsyn tas till kommande ändringar på lägre författningsnivå. I likhet med utredningen bedömer regeringen dock att de kostnader som förslagen kan ge upphov till är så begränsade att de ryms inom myndighetens befintliga anslag.

Konsekvenser för andra statliga myndigheter

Förslaget att MSB ska föra register över vissa beslutade tillstånd till vapenhandlarverksamhet kan medföra vissa initiala kostnader för myndigheten. MSB har dock uppgett att myndigheten redan har ett system där vapenhandlare registreras och att ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor ska inrättas. Kostnaderna bör därmed främst avse informations- och utbildningsåtgärder samt ändrade arbetsrutiner. Eftersom MSB har tillsynsansvar för de aktuella verksamheterna kan det nya kravet på registrering inte heller antas kräva någon större anpassning av verksamheten. Detsamma gäller för den föreslagna skyldigheten för ISP att föra register över verksamheter som beviljas tillstånd till tillverkning av viss krigsmateriel. För ISP kommer det att uppstå vissa kostnader för investeringar i datasystem för registerföringen.

IMY kommer att bli tillsynsansvarig för de register som Polismyndigheten, MSB, ISP och kommunerna föreslås föra. I förhållande till IMY:s totala tillsynsuppgift rör det sig dock om ett mycket litet antal register med ett begränsat antal personuppgifter. De tillkommande uppgifterna bedöms därför innebära en marginellt ökad arbetsbelastning för myndigheten.

Försvarsmakten berörs av förslaget som innebär att kravet på märkning av vapen och vapendelar utökas vid överlåtelse från staten till någon annan för permanent civilt bruk. Eftersom staten även enligt befintlig reglering

har en skyldighet att förse vapen som överförs till civilt bruk med en viss märkning finns det redan i dag rutiner inom Försvarsmakten för att märka vapen och vapendelar. Det merarbete som förslaget medför bör därför inte kräva några större resurser. Övriga effekter för Försvarsmakten och de frivilliga försvarsorganisationerna bedöms bli begränsade.

Förslaget att Polismyndigheten ska få medge undantag från märkningskraven innebär att myndigheten kommer att kunna begära hjälp av andra statliga myndigheter, exempelvis Statens försvarshistoriska museer och Riksantikvarieämbetet. Som redogjorts för ovan bör det dock handla om ett begränsat antal ärenden. Det merarbete som Polismyndighetens förfrågningar kommer att innebära för andra statliga myndigheter bedöms därför bli marginellt.

Sammantaget bedöms förslagen endast medföra marginella kostnadsökningar för MSB, ISP, IMY, Försvarsmakten och övriga berörda myndigheter. De kostnader som förslagen kan ge upphov till bedöms kunna finansieras inom ramen för respektive myndighets befintliga anslag.

Konsekvenser för kommunerna

Kommunerna, som redan prövar frågor om tillstånd för vissa verksamheter som handlar med ammunition, föreslås föra register över vissa beslutade tillstånd. Enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor får avgifter tas ut för bl.a. tillståndsprövning. Som *SKR* framför har kommunerna redan ett system för registrering även om det finns ett visst behov av utveckling av registren. I linje med vad *Göteborgs kommun* anför bör förslaget inte innebära några större ekonomiska konsekvenser för kommunerna. MSB har även uppgett att ett nationellt tillståndsregister för explosiva varor ska inrättas. Regeringen bedömer således, i likhet med utredningen, att förändret av register inte kommer att innebära någon större ökning av arbetsbördan för kommunerna och därmed inte heller ge upphov till annat än marginella kostnader (samma bedömning gjordes i prop. 2020/21:42 s. 94 f.). Förslaget är nödvändigt för att Sverige ska genomföra ändringsdirektivet. Regeringen bedömer att ändamålet med de föreslagna bestämmelserna inte kan uppnås på ett mindre ingripande sätt. Inskränkningarna bedöms därmed inte gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett dem.

Konsekvenser för vapenhandlare och vapenmäklare

Den föreslagna regleringen av vissa vapenmagasin innebär att vapenhandlare och vapenmäklare får en skyldighet att kontrollera att den som vill förvärva sådana vapenmagasin har rätt att inneha dem. För vapenmäklare införs även ett motsvarande krav på kontroll vid förvärv av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare. Förslagen kommer att medföra vissa administrativa kostnader, särskilt vid distanshandel. Enligt förslaget ska ett vapenhandlartillstånd ge rätt att inneha vapenmagasin. Några regler om förvaring av vapenmagasin föreslås inte. Vapenhandlarna kan därför inte förväntas få några ökade kostnader i övrigt för hanteringen av magasin.

För personer eller organisationer som bedriver vapenmäklarverksamhet innebär förslaget att det kommer att krävas tillstånd enligt vapenlagen för att få bedriva verksamheten. Att ansöka om tillstånd bedöms dock endast medföra en begränsad arbetsinsats och därmed marginella kostnader.

Prop. 2022/23:102 Förslagen innebär vidare att vapenhandlare och vapenmäklare ska underrätta Polismyndigheten vid misstänkta transaktioner med ammunition. Eftersom de kommer kunna kontakta myndigheten på det sätt de själva finner lämpligt bedöms skyldigheten inte innebära annat än en marginellt ökad arbetsbelastning.

De utvidgade märkningskraven kan innebära vissa kostnader och viss administration för vapenhandlare och vapenmäklare. Detsamma gäller kommande ändringar på lägre författningsnivå. Konsekvenserna bedöms dock bli begränsade.

Sammantaget leder förslagen till marginella kostnadsökningar för vapenhandlare och vapenmäklare.

Konsekvenser för sammanslutningar för jakt eller målskytte, museer och enskilda

För vapeninnehavare är det framför allt den föreslagna regleringen av vissa vapenmagasin som kan få konsekvenser. Regleringen har dock begränsats till att avse vissa större löstagbara vapenmagasin. Utgångspunkten är att det ska krävas tillstånd för att inneha sådana vapenmagasin. Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett vapen för skjutning eller samling ska dock utan särskilt tillstånd få inneha magasin som passar till vapnet. Regeringen instämmer i utredningens bedömning att det rör sig om ett fåtal som kommer att behöva ansöka om tillstånd. Det ställs inte några särskilda krav när det gäller förvaring av magasin. Det stora flertalet vapeninnehavare kommer därmed inte att drabbas av någon ökad administration eller några ökade kostnader till följd av förslagen. Inte heller museer kommer att påverkas nämnvärt.

Svenska Mångkampsförbundet och *Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet* påpekar att tillståndsplikten för vapenmagasin kommer att påverka detaljhandlare eftersom de inte kommer att kunna sälja stora magasin utan att ha ett vapenhandlartillstånd. Regeringen bedömer dock att de ekonomiska konsekvenserna kommer att bli begränsade för de fåtal handlare som berörs eftersom det endast är en liten andel av alla vapenmagasin som kommer att omfattas av regleringen.

Förslaget om krav på deaktivering av vissa vapen som huvudsakligen har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde kan innebära vissa kostnader för den som innehar sådana vapen. Även i detta fall kommer regleringen endast att beröra ett begränsat antal vapeninnehavare.

De utvidgade märkningskraven vid import av skjutvapen och vapendelar till Sverige från tredjeland kan innebära vissa kostnader och, som *Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor* anför, viss administration. Märkningskraven ska dock endast tillämpas vid införsel som äger rum efter att de nya reglerna har trätt i kraft. Konsekvenserna bedöms bli begränsade. Den som vill utnyttja den föreslagna möjligheten att ansöka om undantag från märkningskraven kan drabbas av vissa kostnader för ansökningsförfarandet. Polismyndigheten har dock ett eget utredningsansvar vilket innebär att kostnaderna för sökanden bör kunna bli begränsade. Utvidgningen av märkningskraven vid tillverkning av skjutvapen och vapendelar kan inte antas få mer än marginella konsekvenser.

12.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

4 § Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen *eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition* som regleras i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Paragrafen innehåller krav på tillstånd för verksamhet som avser bl.a. tillhandahållande av krigsmateriel. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

I *tredje stycket* bemyndigas regeringen att meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillhandahållandetillstånd. Ändringen innebär att bemyndigandet utvidgas till att omfatta sådan yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition, dvs. vapenmäklarverksamhet, som kräver tillstånd enligt vapenlagen (1996:67).

18 a § *Inspektionen för strategiska produkter ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dels dem som har meddelats tillstånd enligt 3 § att tillverka sport- eller jaktvapen eller ammunition till sådana vapen, dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd.*

I paragrafen, som är ny, föreskrivs en skyldighet för Inspektionen för strategiska produkter (ISP) att föra register. Paragrafen genomför artikel 4.3 a i ändringsdirektivet (artikel 4.4 a i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Paragrafen innebär att ISP ska föra register över dem som har meddelats tillstånd att tillverka sport- eller jaktvapen eller ammunition till sådana vapen. Registret ska även omfatta fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd. Exempel på personer som kan ha ett betydande inflytande är verkställande direktörer, styrelseledamöter, bolagsmän och aktieägare med ett betydande aktieinnehav.

18 b § *Registret enligt 18 a § ska ha till ändamål att*

- 1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och*
- 2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till krigsmateriel.*

Paragrafen, som är ny, anger ändamålen för det register som ISP ska föra enligt 18 a §. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Enligt *punkten 1* ska registret ha till ändamål att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt lagen. Det innebär att registret, förutom uppgifter om vilka personer som har beviljats tillstånd, kan innehålla uppgifter om t.ex. var verksamheten ska bedrivas, hur länge tillståndet gäller och om det är förenat med särskilda villkor. Vidare får registret användas för att skapa överblick över tillståndshavarna, för att kunna följa upp tillståndsgivningen och för att kunna planera tillsyn över tillståndshavarnas verksamhet.

Av *punkten 2* framgår att registret även ska ha till ändamål att ge information i brottsbekämpande syfte.

För de angivna ändamålen får uppgifterna också lämnas ut till andra myndigheter. Uppgifter får även, enligt finalitetsprincipen i artikel 5.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här kallad EU:s dataskyddsförordning, behandlas och lämnas ut i andra fall, om det inte är oförenligt med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in.

18 c § Bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 18 a och 18 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

I paragrafen, som är ny, anges hur bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ förhåller sig till annan dataskyddsreglering. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

I *första stycket* upplyses om att bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ kompletterar EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat. I vissa avseenden förutsätter eller tillåter dataskyddsförordningen att medlemsstaterna inför bestämmelser som kompletterar förordningen, antingen i form av preciseringar eller i form av undantag. Lagen innehåller de kompletterande bestämmelser som gäller för behandling av personuppgifter i det register som ISP ska föra enligt 18 a §.

I *andra stycket* upplyses om att lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen gäller vid behandling av personuppgifter enligt 18 a och 18 b §§. Det gäller dock endast om inte något annat följer av lagen om krigsmateriel eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

12.2 Förslaget till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Prop. 2022/23:102

1 kap.

1 § Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin.

Paragrafen anger lagens tillämpningsområde. Genom paragrafen genomförs delvis artikel 5.3 och 10.1 andra stycket i ändringsdirektivet (artikel 6.3 och 13.1 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ändringen innebär att lagen utvidgas till att även omfatta vissa vapenmagasin. Vilka vapenmagasin som omfattas av lagen framgår av 7 a §.

Med vapenmagasin avses en behållare som är ämnad att innehålla ammunition till ett skjutvapen. Ur magasinet matas ammunitionen fram till pipans patronläge, vilket kan göras automatiskt eller manuellt. Löstagbara magasin kan bestå av olika komponenter beroende på den aktuella konstruktionen. Ett vapenmagasin som avses i 7 a § och som är komplett och fungerande omfattas alltid av bestämmelsen. Detsamma gäller en komplett samling av nödvändiga delar som enkelt kan monteras samman till ett sådant användbart magasin.

7 a § *Med vapenmagasin avses i denna lag löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, under förutsättning att magasinet kan innehålla*

– fler än 20 patroner, eller

– fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller vars totala längd överstiger 60 cm.

I paragrafen, som är ny, definieras vapenmagasin. Paragrafen genomförs delvis artikel 5.3 och 10.1 andra stycket i ändringsdirektivet (artikel 6.3 och 13.1 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Enligt paragrafen avses med vapenmagasin sådana löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning som kan innehålla fler än 20 patroner eller fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen där pipans längd överstiger 30 cm eller den totala längden överstiger 60 cm.

Vapenmagasin som inte omfattas av definitionen faller utanför lagens tillämpningsområde. Tillverkning, tillhandahållande och utförelse av löstagbara magasin till skjutvapen som utgör krigsmateriel regleras dock i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

8 § I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 2 a kap. 1–4 och 6 §§.

Paragrafen anger bl.a. vilka bestämmelser i lagen som är tillämpliga på egendom som innehas av staten. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Prop. 2022/23:102 Genom ändringen i *första stycket* undantas vapenmagasin som innehas av staten från lagens tillämpningsområde, vilket bl.a. innebär att de inte är tillståndspliktiga.

1 a kap.

7 § Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition*, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har tillstånd att driva *sådan* handel *eller förmedling*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret *och vapenmäklarregistret*), och

4. sammanslutningar som har auktoriserats enligt denna lag (registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

I paragrafen anges vilka vapenregister som Polismyndigheten ska föra. Ändringen som gäller vapenmäklarverksamhet genomför artikel 4.3 a i ändringsdirektivet (artikel 4.4 a i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 9.1 och 9.2.

Ändringen i *första stycket 1* innebär att Polismyndigheten ska registrera personer och organisationer som har fått tillstånd att inneha vapenmagasin i vapeninnehavarregistret.

Ändringen i *första stycket 3* innebär att Polismyndigheten ska föra ett vapenmäklarregister över personer och organisationer som meddelats tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet. Registret ska även omfatta personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats sådant tillstånd samt personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet. Exempel på personer som kan ha betydande inflytande över en juridisk person är verkställande direktörer, styrelseledamöter, bolagsmän och aktieägare med ett betydande aktieinnehav.

10 § Uppgifter om *sådana* skjutvapen och vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 30 år efter det att skjutvapnet eller vapendelen har skrotats. Om skjutvapnet eller vapendelen har överförs till en mottagare i utlandet

ska uppgifterna i stället bevaras i 30 år efter utförelsen, om skjutvapnet eller vapendelen inte dessförinnan har återinförts.

Uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar ska bevaras under samma tid.

När perioden om 30 år har löpt ut ska personuppgifter i vapenregister raderas.

Paragrafen reglerar, tillsammans med artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning, hur länge uppgifter ska bevaras i Polismyndighetens vapenregister. Genom paragrafen genomförs artikel 4.4 andra och fjärde stycket i ändringsdirektivet (artikel 4.5 andra och fjärde stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 9.3.

Ändringen i *första stycket* innebär att tiden under vilken uppgifter som omfattas av paragrafen ska bevaras utökas från 20 år från registreringen till 30 år efter det att det aktuella skjutvapnet eller vapendelen har skrotats. Om skjutvapen eller vapendelar har överförts till en mottagare i utlandet gäller i stället att uppgifterna ska bevaras i 30 år efter utförelsen, om vapnet eller vapendelen inte har återinförts innan dess.

Det nya *andra stycket* motsvarar delvis tidigare första stycket. Ändringen i bestämmelsen innebär att de personuppgifter som omfattas av paragrafen begränsas till uppgifter om den som har meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar som avses i 2 a kap. (dvs. skjutvapen som är avsedda att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne samt slutstycken, trummor, eldrör, pipor, stommar, lådor och mantlar till sådana vapen). Dessutom innebär ändringen att personuppgifter om den som har fått tillstånd att driva handel med skjutvapen inte längre omfattas av paragrafen. För personuppgifter om den som meddelats tillstånd att inneha andra slags skjutvapen eller vapendelar än de som omfattas av 2 a kap., eller som har meddelats tillstånd till vapenhandlarverksamhet, gäller i stället artikel 5.1 e i EU:s dataskyddsförordning. Enligt artikeln får personuppgifter inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål som personuppgifterna behandlas för.

Tredje stycket, som är nytt, innebär att personuppgifter i vapenregister ska raderas när perioden om 30 år har löpt ut. Med att uppgifterna ska raderas avses att de ska tas bort från registret permanent. Radering innebär dock inte något hinder mot att uppgifter därefter bevaras i arkiv för historiska, vetenskapliga eller statistiska ändamål.

2 kap.

1 § Tillstånd krävs för att

- a) inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,
- b) driva handel med skjutvapen,
- c) yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition,
- d) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller
- e) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är

1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, eller
2. ett harpunvapen.

Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Paragrafen innehåller de grundläggande reglerna om vilka befattningar med bl.a. skjutvapen som kräver tillstånd enligt lagen. Ändringarna avseende vapenmäklarverksamhet genomför artikel 4.3 b i ändringsdirektivet (artikel 4.4 b i det kodifierade vapendirektivet). Ändringarna avseende vapenmagasin genomför delvis artikel 5.3 och 10.1 andra stycket i ändringsdirektivet (artikel 6.3 och 13.1 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 7.2 och 8.1.

Ändringen i *första stycket punkten a* innebär att det införs krav på tillstånd för att få inneha vapenmagasin som omfattas av 1 kap. 7 a §. Undantag från tillståndsplikten regleras i 2 kap. 8 §. Otillåtet innehav av vapenmagasin är straffbelagt i 9 kap. 2 § första stycket d.

Av punkten 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för enligt denna paragraf får fortsätta att inneha magasinerna utan särskilt tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts före den tidpunkten, till dess att ansökan om tillstånd prövats slutligt.

Genom *punkten c*, som är ny, införs krav på tillstånd för att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. bedriva vapenmäklarverksamhet. Med förmedling avses sådan verksamhet som går ut på att förhandla om eller arrangera överlåtelser eller överföringar. Kravet på att förmedlingen ska vara yrkesmässig innebär att förmedlingen ska äga rum inom ramen för näringsverksamhet.

Personer eller företag som endast anlitas för att utföra transporter av skjutvapen eller ammunition, eller som endast tillhandahåller annonsplats, bedriver inte yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition i lagens mening. Detsamma gäller för de personer eller företag som förmedlar enstaka affärer utan att uppfylla kravet på yrkesmässighet. Vapenmäklarverksamhet innefattar inte någon fysisk hantering av skjutvapen eller ammunition. Om det förekommer en fysisk hantering kan verksamheten däremot utgöra vapenhandlarverksamhet.

Om någon som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller ammunition endast förmedlar enstaka affärer utan att i den delen uppfylla kravet på yrkesmässighet, behöver han eller hon inte söka särskilt tillstånd för vapenmäklarverksamhet. Om vapenhandlaren däremot avser att förmedla affärer i sådan omfattning att kravet på yrkesmässighet uppfylls, behöver han eller hon söka tillstånd för vapenmäklarverksamhet och följa de särskilda regler som gäller för sådan verksamhet.

Av 9 kap. 2 § första stycket f framgår att det är straffbelagt att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition utan tillstånd.

Av punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna framgår att den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt denna paragraf får fortsätta att bedriva sådan verksamhet utan tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan

om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess att ansökan om tillstånd prövats slutligt.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

5 a § Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet ska få behållas i brukbart skick.

När det är särskilt föreskrivet får tillstånd som avses i första stycket meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

Paragrafen reglerar tillstånd till innehav av skjutvapen som huvudsakligen har prydnads- eller affektionsvärde. Paragrafen genomför delvis artikel 6 i ändringsdirektivet (artikel 9 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Enligt det nya *andra stycket* får sådana tillstånd som omfattas av bestämmelsen, när det är särskilt föreskrivet, meddelas endast om vapnet har deaktiverats, dvs. gjorts definitivt funktionsodugligt i enlighet med den i bestämmelsen angivna genomförandeförordningen. Någon möjlighet att göra undantag från kravet finns inte. Av 11 kap. 1 § framgår att regeringen får meddela föreskrifter om i vilka fall deaktivering krävs.

I paragrafen görs även en språklig ändring.

8 § Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, och

2. ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning eller samling får även utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

Av paragrafen framgår bl.a. i vilken utsträckning den som har tillstånd eller rätt att inneha skjutvapen även får inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin till vapnet. Paragrafen genomför delvis artikel 5.3 och 10.1 andra stycket i ändringsdirektivet (artikel 6.3 och 13.1 andra stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

I *första stycket*, som motsvarar tidigare första och andra styckena, anges i två punkter under vilka förutsättningar ammunition och ljuddämpare får innehas utan särskilt tillstånd. Ändringen är redaktionell och påverkar inte innehållet i bestämmelserna i sak jämfört med det som gällde tidigare.

Det nya *andra stycket* innebär att den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning eller samling inte behöver ha ett särskilt innehavstillstånd för vapenmagasin som passar till vapnet. På så sätt knyts rätten att inneha ett vapenmagasin till rätten att inneha ett visst vapen. Magasinet måste passa till vapnet i dess normala utförande för att

Prop. 2022/23:102 bestämmelsen ska vara tillämplig. Bestämmelsen ger alltså inte rätt att inneha ett vapenmagasin utan särskilt tillstånd om magasinet passar till vapnet endast om vapnet manipuleras eller ändras, exempelvis genom användning av en magasinadapter.

Undantaget från kravet på särskilt magasintillstånd gäller inte bara den som har tillstånd att inneha ett visst vapen som magasinet passar till utan även den som har rätt att, utan särskilt tillstånd, inneha ett sådant vapen. Av störst praktisk betydelse i det här sammanhanget är sannolikt rätten för en person att låna vapen utan särskilt tillstånd med stöd av 3 kap. 1 a § andra stycket 1 och 2. Den som lånar ett vapen på detta sätt har rätt att inneha vapnet och därmed också, under den tid som vapnet innehas, rätt att utan tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Ändringen i *tredje stycket* innebär att de grundläggande förutsättningarna för tillstånd att i andra fall inneha ammunition och ljuddämpare ska gälla även för tillstånd att inneha vapenmagasin. Det gäller t.ex. enskilda eller museer som samlar på vapenmagasin utan att ha tillstånd att inneha ett vapen som magasinet passar till.

Att bryta mot bestämmelsen är straffbelagt genom 9 kap. 2 § första stycket d.

8 a § Den som innehar vapenmagasin utan särskilt tillstånd enligt 8 § andra stycket och som överläter det vapen som vapenmagasinen passar till, får utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen under tre månader från dagen då vapnet lämnas ut till förvärvaren.

Om överlåtaren inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett nytt vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen till dess ansökan har prövats slutligt.

Paragrafen, som är ny, reglerar i vilken utsträckning den som överläter ett vapen har rätt att utan särskilt tillstånd behålla vapenmagasin som passar till det överlätna vapnet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Av paragrafen framgår att den som innehar vapenmagasin utan särskilt tillstånd enligt 8 § andra stycket och som därefter överläter vapnet som magasinen passar till, får fortsätta att inneha magasinen utan särskilt tillstånd under tre månader därefter. Med överlåtelse i paragrafens mening avses köp, byte eller gåva. Tremånadersfristen räknas från den dag då vapnet lämnas ut till förvärvaren, vilket enligt 12 kap. 1 § vapenförordningen (1996:70) får göras först när överlåtaren har fått en dublett av förvärvarens tillståndsbevis. Om innehavaren inom tremånadersfristen ger in en ansökan om tillstånd att inneha magasinen eller ett vapen för skjutning eller samling som magasinen passar till, får han eller hon utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha magasinen till dess att ansökan har prövats slutligt, dvs. till dess att ett avgörande i tillståndsfrågan har fått laga kraft.

9 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin får överlätas eller yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin överläts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att den som överlåter sådan egendom som omfattas av paragrafen måste förvissa sig om att mottagaren har rätt att inneha egendomen. Övervägandena finns i avsnitt 7.4 och 8.2.

Ändringarna innebär dels att bestämmelsen utvidgas till att omfatta vapenmagasin, dels att skyldigheten att kontrollera köparens rätt att inneha egendomen även ska gälla den som yrkesmässigt förmedlar egendom som omfattas av paragrafen. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med att yrkesmässigt förmedla.

Det är straffbelagt att bryta mot bestämmelsen. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet överlåter eller yrkesmässigt förmedlar skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet kan dömas för vapenbrott enligt 9 kap. 1 §. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet överlåter eller yrkesmässigt förmedlar ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha egendomen kan dömas för brott enligt 9 kap. 2 § första stycket e.

Tillstånd till handel eller yrkesmässig förmedling

10 § Tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt första stycket, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen.

Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person, ska tillståndshavaren snarast möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

Paragrafen reglerar förutsättningar för att få tillstånd att bedriva vapenhandlar- eller vapenmäklarverksamhet. Paragrafen genomför artikel 4.3 c i ändringsdirektivet (artikel 4.4 c i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Ändringen i *första stycket* innebär att de allmänna förutsättningarna för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen på motsvarande sätt gäller för att få tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet. Kravet på yrkesmässighet gäller även för vapenmäklarverksamhet. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet. Ändringen får till följd att föreskrifterna i andra och tredje styckena även gäller vapenmäklarverksamhet.

10 a § En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

Föreståndaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

Paragrafen innehåller krav på att en juridisk person som bedriver vapenhandlar- eller vapenmäklarverksamhet ska ha en föreståndare för verksamheten. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Ändringen innebär att kravet på att ha en föreståndare utvidgas till att omfatta den som har meddelats tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet. Se

Prop. 2022/23:102 kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet.

10 b § Om den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller, i fråga om en juridisk person, föreståndaren för sådan verksamhet är förhindrad att ansvara för verksamheten ska han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Om föreståndaren för en juridisk person som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition är förhindrad att ansvara för verksamheten, får han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Ersättaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

Paragrafen reglerar krav på att ha en ersättare när tillståndshavaren eller föreståndaren är förhindrad att ansvara för verksamheten. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Andra stycket, som är nytt, innebär att en juridisk person som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet, får sätta en ersättare i sitt ställe. Det rör sig alltså inte om något krav utan en möjlighet. Att utse en ersättare kan vara aktuellt exempelvis om verksamheten är av stor omfattning. Det ligger närmast i en vapenmäklares eget intresse att det blir tydligt för Polismyndigheten vem som har ansvaret för verksamheten och kan kontaktas om föreståndaren får förhinder, t.ex. på grund av sjukhusvistelse. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet.

Tredje stycket är oförändrat. Det nya andra stycket får emellertid till följd att kravet på att ersättaren ska ha godkänts av Polismyndigheten även gäller när vapenmäklare har valt att utse en ersättare.

10 d § I ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet ger rätt att inneha de skjutvapen som anges där. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen ska förvaras.

Tillståndet ger dock inte rätt att inneha andra helautomatiska skjutvapen än sådana som har tagits in för en viss köpare.

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha ljuddämpare och vapenmagasin.

Paragrafen reglerar bl.a. vad som ska anges i ett tillstånd att driva handel med skjutvapen och i vilken utsträckning ett sådant tillstånd ger rätt att inneha skjutvapen och annan egendom. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Av *tredje stycket*, som är nytt, framgår att ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha ljuddämpare och vapenmagasin som omfattas av lagen. Ljuddämparna och vapenmagasinen behöver inte passa till de vapen som omfattas av handelstillståndet. Vapenhandlare behöver alltså inte söka särskilt tillstånd för att få inneha ljuddämpare och vapenmagasin i sin verksamhet.

10 e § En vapenhandlare eller yrkesmässig förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tveklaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

Paragrafen, som är ny, innehåller en skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att underrätta Polismyndigheten om misstänkta transaktioner med ammunition. Paragrafen genomför artikel 10.2 i ändringsdirektivet (artikel 13.2 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Skyldigheten att underrätta Polismyndigheten inträder när en vapenhandlare eller vapenmäklare haft skäl att anse att ett förvärv eller försök till förvärv av ammunition har varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning. En transaktion kan bedömas som tvivelaktig exempelvis om den avser onormalt stora mängder ammunition, om köparen inte verkar känna till ammunitionens användningsområde, om köparen uppträder på ett sätt som väcker misstänksamhet eller om han eller hon vill betala köpet på ett sätt som avviker från det normala. Avgörande bör vara om de objektiva omständigheterna har gett vapenhandlaren eller vapenmäklaren skäl att misstänka att ammunitionen kan komma att användas för andra än legala syften.

Med ammunition förstås ammunition i den mening som avses i 1 kap. 5 §, med de undantag som gäller enligt 1 kap. 7 §. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet.

Vapenhandlaren eller vapenmäklaren kan underrätta Polismyndigheten på det sätt som han eller hon själv finner lämpligast, exempelvis via telefon eller e-post. Vilka närmare uppgifter som vapenhandlaren eller vapenmäklaren ska lämna vid sin underrättelse är inte särskilt reglerat utan beror på omständigheterna i det enskilda fallet.

Underrättskyldigheten är inte straffsanktionerad. Om en vapenhandlare eller vapenmäklare åsidosätter skyldigheten kan detta däremot, om det rör sig om flagranta fall eller återkommande underlåtenhet, vägas in i en prövning av om vapenhandlar- eller vapenmäklartillståndet ska återkallas (se 6 kap. 3 §).

2 a kap.

2 § Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, ska förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret. Detta gäller inte den som tillverkar ett skjutvapen av vapendelar som redan är märkta på föreskrivet sätt.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa, och
3. stomme, låda och mantel.

Märkningen ska om möjligt även innefatta uppgift om modell.

Kravet på märkning gäller inte om en vapendel är för liten för att kunna märkas på föreskrivet sätt. Vapendelen ska då märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

Paragrafen reglerar vilka krav som gäller för märkning av skjutvapen vid tillverkning. Ändringarna i paragrafen genomför delvis artikel 4.2 i ändringsdirektivet (artikel 4.2 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att märkningen om möjligt även ska innefatta uppgift om modell. Det kan finnas olika skäl till att en märkning med uppgift om modell inte är möjlig. Exempelvis kan vapnet eller vapendelen ha handtillverkats och därför sakna modellbeteckning.

Fjärde stycket, som också är nytt, innebär att om en vapendel är för liten för att kunna märkas med de uppgifter som föreskrivs i paragrafen, ska delen åtminstone märkas med ett serienummer eller liknande. En motsvarande märkning kan t.ex. vara en alfanumerisk eller digital kod.

Att bryta mot bestämmelserna i första, andra och fjärde styckena är straffbelagt genom 9 kap. 1 b §.

4 § Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en märkning av det slag som föreskrivs i 2 §. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

Paragrafen reglerar krav på märkning av vapendelar vid tillverkning. Ändringen i paragrafen genomför delvis artikel 4.2 i ändringsdirektivet (artikel 4.2 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Genom ändringen överensstämmer kravet på märkning enligt bestämmelsen med kravet på märkning enligt 2 §, vilket bl.a. innebär att en vapendel som är för liten för att kunna märkas med tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, åtminstone ska märkas med ett serienummer eller liknande. Ändringen innebär även att märkning om möjligt ska innefatta uppgift om modell.

Bestämmelsen är straffbelagd genom 9 kap. 1 b §.

5 § När vapen *eller vapendelar* som anges i 2 och 3 §§ överläts från staten till någon annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överläter *föremålet* se till att det är märkt på det sätt som anges i 2 §. *Föremålet ska också ha en märkning av vilken det framgår att en svensk myndighet har överlåtit det.*

Första stycket gäller inte vapen som staten har löst in enligt 7 kap.

Paragrafen reglerar krav på märkning av vapen som överläts från staten till permanent civilt bruk. Ändringarna i paragrafen genomför artikel 4.2 femte stycket i ändringsdirektivet (artikel 4.2 femte stycket i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Ändringen i *första stycket* innebär att sådana vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§, vid överlåtelse från staten till någon annan för permanent civilt bruk, ska märkas med samma unika märkning som vid tillverkning. Märkningen ska alltså omfatta tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår om tillverkningsår inte framgår av serienumret, och om möjligt uppgift om modell. Vid överlåtelse av skjutvapen ska märkningen placeras på varje sådan vapendel som anges i 2 § andra stycket. Bestämmelsen ändras vidare så att märkningskravet som huvudregel även gäller när vapendelar överläts separat. Hänvisningen till 2 § innebär också att undantaget avseende märkning av små vapendelar även gäller vid överlåtelse från staten. Därutöver ska skjutvapen och vapendelar som förs över från staten till någon annan för permanent civilt bruk, liksom tidigare, föras med en

märkning av vilken det framgår att det är en svensk myndighet som har överlåtit föremålet. Samma krav på märkning gäller även vid överlåtelse av ett obrukbart vapen, om vapnet i brukbart skick skulle omfattas av märkningskravet.

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

7 § Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet är märkt på det sätt som anges i 2 §. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mäsas,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

Paragrafen reglerar krav på märkning av skjutvapen och vapendelar vid införsel till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen. Ändringen i paragrafen genomför delvis artikel 4.1 a och 4.2 i ändringsdirektivet (artikel 4.1 a och 4.2 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 6.3.1.

Ändringen i *första stycket* innebär att skjutvapen och vapendelar vid införsel till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska märkas med samma unika märkning som vid tillverkning. Märkningen ska alltså omfatta tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår om tillverkningsår inte framgår av serienumret, och om möjligt uppgift om modell.

Vid införsel av skjutvapen ska märkningen placeras på varje sådan vapendel som anges i 2 § andra stycket. Detta märkningskrav gäller som huvudregel även när sådana vapendelar förs in separat. Ändringen innebär också att undantaget avseende märkning av små vapendelar gäller vid införsel. Liksom tidigare ska märkningen även visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln. Samma krav på märkning gäller också vid införsel av ett obrukbart vapen, om vapnet i brukbart skick skulle omfattas av krav på märkning.

Bestämmelsen är straffbelagd genom 9 kap. 1 b §.

8 § *Polismyndigheten får efter ansökan medge undantag från skyldigheten enligt 7 § att märka ett vapen eller en vapendel, om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och det finns särskilda skäl.*

Kommer ansökan in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet enligt 7 § första stycket.

Om Polismyndigheten eller domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft.

Paragrafen, som är ny, reglerar möjligheten att medge undantag från skyldigheten i 7 § att märka ett vapen eller en vapendel. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.2.

Av *första stycket* framgår att undantagsmöjligheten omfattar vapen eller vapendelar som är särskilt stort historiskt värde, dvs. som är historiskt betydelsefulla. Ordet värde syftar i detta sammanhang i första hand på andra värden än ekonomiska. Att ett skjutvapen eller en vapendel har ett stort historiskt värde innebär alltså inte nödvändigtvis att föremålet också betingar ett högt ekonomiskt värde.

Bedömningen av om ett visst skjutvapen eller en viss vapendel är av särskilt stort historiskt värde är till stor del beroende på omständigheterna i det enskilda fallet. Att det ska vara fråga om "särskilt stort historiskt värde" innebär dock att bedömningen bör vara relativt restriktiv.

Faktorer som, enskilda eller i kombination, kan ha betydelse vid bedömningen av om ett skjutvapen eller en vapendel är av särskilt stort historiskt värde är exempelvis föremålets ålder, skick eller antalet bevarade exemplar. Det kan även handla om att föremålet på annat sätt är särskilt betydelsefullt för sin tid och kontext. Skjutvapnets eller vapendelens proveniens kan också ha betydelse, dvs. dess ursprung, ägarhistoria eller annan historia. Det finns inte något krav på att skjutvapnet eller vapendelen ska vara av särskilt stort historiskt värde ur ett nationellt perspektiv. Ett visst skjutvapen kan vara historiskt betydelsefullt främst för en begränsad grupp av människor, exempelvis en sammanslutning av något slag. Ett skjutvapen kan också vara av särskilt stort historiskt värde för ett visst geografiskt område, exempelvis en viss ort där det förekommit vapentillverkning eller där någon särskild historisk händelse har inträffat. Det får då göras en bedömning utifrån omständigheterna i det enskilda fallet av om vapnet eller vapendelen kan anses vara av särskilt stort historiskt värde i den mening som bör krävas för att undantag från märkningskravet ska bli aktuell.

För att undantag ska medges krävs dessutom att det finns särskilda skäl. En utgångspunkt för prövningen av om undantag ska medges bör vara om skjutvapnets eller vapendelens historiska värde skulle minska om föremålet märktes enligt de ordinarie reglerna. Det historiska värdet kan exempelvis gå förlorat eller minska genom att en märkning rent fysiskt måste anbringas på det som gör föremålet historiskt intressant. En märkning kan också störa den rent estetiska upplevelsen. I dessa fall bör undantag kunna meddelas om inte de negativa konsekvenserna av en märkning framstår som helt försumbara. Det kan även röra sig om att föremålet rent fysiskt skulle gå sönder av märkningen. Att det ekonomiska värdet skulle minska av en märkning bör inte ensamt kunna vara avgörande för om undantag kan beviljas. Om föremålet skulle få minskad historisk betydelse genom märkning, och till följd av det också ett minskat ekonomiskt värde, bör det dock kunna vägas in i bedömningen. Om ett föremål redan kan identifieras och spåras genom befintlig märkning bör det också beaktas.

På samma sätt som när det gäller frågan om huruvida ett visst skjutvapen eller en vapendel är av särskilt stort historiskt värde, är det till stor del omständigheterna i varje enskilt fall som får vara avgörande för om ordinarie märkning kan underlåtas.

Enligt 2 a kap. 7 § gäller en tidsfrist för märkning om en månad efter införseln för den som har fört in skjutvapen eller vapendelar till Sverige. *Andra stycket* innebär att om den som fört in föremålet under den tiden vänder sig till Polismyndigheten med en ansökan om undantag från

märkningskravet, så gäller inte skyldigheten att märka skjutvapnet eller vapendelen.

Av *tredje stycket* framgår att om Polismyndigheten eller domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, tex. genom ett avslagsbeslut, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft. Beslutet bör delges. Skyldigheten att märka vapen eller vapendelar i dessa fall är straffsanktionerad på motsvarande sätt som skyldigheten att märka föremålet enligt de ordinarie reglerna i 2 a kap. 7 §, se 9 kap. 1 b §. Ansvar bör dock inte dömas ut om gärningen redan är straffbelagd enligt 9 kap. 1 eller 1 a §.

Polismyndighetens beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol enligt reglerna om överklagande i 10 kap. Att ett sådant beslut inte gäller omedelbart framgår av 10 kap. 2 §.

3 kap.

10 § Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* till vapnet utan särskilt tillstånd.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att få inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin vid lån av skjutvapen. Övervägandena finns i avsnitt 7.4.

Ändringen tydliggör att den som har tillstånd att låna ett skjutvapen även får inneha vapenmagasin som passar till vapnet under den tid som han eller hon innehar vapnet.

6 kap.

2 § Ett tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat den egendom som tillståndet gäller, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Paragrafen innehåller bestämmelser om återkallelse av tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ändringen innebär att tillstånd att inneha vapenmagasin ska återkallas under samma förutsättningar som tillstånd att inneha ammunition och ljuddämpare.

3 § Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren inte längre driver *verksamheten yrkesmässigt*,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation eller översyn.

Prop. 2022/23:102 Paragrafen reglerar bl.a. i vilka fall ett tillstånd att bedriva vapenhandlar- eller vapenmäklarverksamhet ska återkallas. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Ändringen i *första stycket* innebär att tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet, ska återkallas under samma förutsättningar som gäller för tillstånd att driva handel med skjutvapen. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet. Ändringen innebär även att andra stycket, som gäller återkallelse som inte är obligatorisk, gäller för tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet.

Omhändertagande av vapen, ammunition, vapentillbehör och tillståndsbevis

4 § Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare, *vapenmagasin* och tillståndsbevis ska tas om hand om

a) det finns risk att vapnet missbrukas, eller

b) det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får egendomen tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av polismän, jakttillsynsmän som länsstyrelsen förordnat, personal vid Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen. Åtgärden ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten, som omedelbart ska pröva om omhändertagandet ska bestå.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omhändertagande av skjutvapen med tillhörande ammunition m.m. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ändringen i *första stycket* innebär att vapenmagasin ska tas om hand under samma förutsättningar som gäller för bl.a. ammunition och ljuddämpare.

5 § Om det finns någon som har rätt att inneha och förfoga över skjutvapen, ammunition, *ljuddämpare eller vapenmagasin* som tagits om hand, ska egendomen lämnas tillbaka så snart det skäligen kan antas att det inte längre finns någon risk för missbruk.

Paragrafen, som utformas efter synpunkter från *Lagrådet*, innehåller bestämmelser om när ett vapen med tillhörande ammunition m.m. ska lämnas tillbaka till den som har rätt att förfoga över egendomen. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ändringarna innebär att ljuddämpare och vapenmagasin ska lämnas tillbaka under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen och ammunition. I paragrafen görs även en språklig ändring.

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och vapentillbehör

1 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska lösas in av staten om

a) tillståndet att inneha egendomen har återkallats utan att den samtidigt har förklarats förverkad eller tagits i beslag,

b) innehavaren har avlidit,

c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin*, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

Paragrafen innehåller bestämmelser om inlösen av egendom. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringarna innebär att samma förutsättningar ska gälla för inlösen av vapenmagasin som för bl.a. ammunition och ljuddämpare. Inlösen enligt punkten a omfattar även sådan egendom som hör till vapnet och som får innehas utan särskilt tillstånd enligt 2 kap. 8 § (se prop. 1995/96:52 s. 84).

2 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

a) ett år från det att innehavaren avled, eller

b) tre månader från det att tillståndet att inneha egendomen återkallades, ansökan om innehav avsågs, beslut i förverkandefrågan meddelades av en domstol eller en åklagare eller beslaget hävdes.

Vapnen, ammunitionen, ljuddämparna *eller vapenmagasinen* ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den.

Polismyndigheten får medge förlängning av tidsfristerna, varje gång med högst sex månader.

Paragrafen innehåller undantag från bestämmelserna om inlösen. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringarna i *första* och *andra styckena* innebär att de undantag från krav på inlösen som gäller för skjutvapen, ammunition och ljuddämpare även ska gälla för vapenmagasin.

3 § En innehavare av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheter för den som innehar egendom som ska lösas in. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringen innebär att skyldigheten att lämna över egendomen och tillhörande handlingar till Polismyndigheten, eller den som myndigheten bestämmer, även ska gälla vapenmagasin som ska lösas in.

4 § För vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

Paragrafen reglerar frågan om ersättning vid inlösen. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringen innebär att den ersättning som ska betalas vid inlösen av vapenmagasin ska beräknas på samma sätt som vid inlösen av bl.a. ammunition och ljuddämpare.

8 kap. Vapen, ammunition och vapentillbehör i dödsbon och konkursbon

1 § Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

- a) egendomen har överlåtits till någon som är berättigad att inneha den,
- b) egendomen ska överlämnas enligt 2 § eller, i fråga om dödsbon, 7 kap. 3 §, eller
- c) i fråga om konkursbon, konkursen har avslutats.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för att utan särskilt tillstånd få inneha bl.a. ammunition och ljuddämpare som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringen innebär att samma regler ska gälla för ett dödsbos eller konkursbos innehav av vapenmagasin som gäller för dess innehav av bl.a. ammunition och ljuddämpare.

2 § Om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara den.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för särskild förvaring av bl.a. ammunition och ljuddämpare som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Ändringen innebär att samma regler ska gälla för särskild förvaring av vapenmagasin som gäller för bl.a. ammunition och ljuddämpare. I paragrafen görs även språkliga ändringar.

3 § Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin i dödsbon finns i 7 kap.

Paragrafen innehåller en upplysning om att bestämmelser om inlösen av egendom i dödsbon finns i 7 kap. Övervägandena finns i avsnitt 7.6.

Genom ändringen ges en upplysning om att det i 7 kap. även finns bestämmelser om inlösen av vapenmagasin i dödsbon.

9 kap.

1 § Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter, yrkesmässigt förmedlar eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för *vapenbrott* till fängelse i högst tre år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

Paragrafen reglerar straffansvar för vapenbrott. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Genom ändringen i *första stycket* kriminaliseras yrkesmässig förmedling av skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha egendomen. Av 2 kap. 9 § framgår att skjutvapen får yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha vapnet. Att

bryta mot bestämmelsen utgör således vapenbrott. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med yrkesmässig förmedling.

1 a § Om brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehaft på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,
2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,
3. innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett flera vapen,
4. vapnet har innehaft i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller
5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

Paragrafen reglerar straffansvar för grovt och synnerligen grovt vapenbrott. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Ändringarna består av att yrkesmässig förmedling läggs till i paragrafen. Det innebär att antalet vapen och vapnens beskaffenhet särskilt ska beaktas vid bedömningen av om ett vapenbrott, som består i att någon yrkesmässigt förmedlar skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha egendomen, är grovt eller synnerligen grovt. I paragrafen anges även andra omständigheter som särskilt ska beaktas vid rubriceringen av ett vapenbrott.

1 b § Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2 § *första, andra och fjärde styckena*, 3, 4, 7 eller 8 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 eller 8 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straff för brott mot reglerna om märkning i vapenlagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.2 och 6.3.2.

Genom ändringarna i *första stycket* klargörs att den nya bestämmelsen i 2 a kap. 2 § tredje stycket om att märkning vid tillverkning om möjligt även ska innefatta uppgift om modell, inte är straffbelagd. Det är därmed inte heller straffbelagt att underlåta att märka med modell i samband med tillverkning av obrukbara vapen enligt 2 a kap. 3 §, tillverkning av vapendelar enligt 2 a kap. 4 §, överlåtelser från staten till annan för permanent civilt bruk enligt 2 a kap. 5 § eller införsel enligt 2 a kap. 7 §. Genom ändringarna klargörs även att det framöver kommer att vara straffbart att bryta mot bestämmelsen om märkning av små vapendelar vid tillverkning och införsel. Ändringarna innebär vidare att det blir straffbart att bryta mot den nya bestämmelsen om märkning av vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde i 2 a kap. 8 §. Den som fört in

Prop. 2022/23:102 föremålet och inte märker det inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft, kan därför dömas till ansvar.

Ändringen i *andra stycket* innebär att ansvar inte ska dömas ut om gärningen redan är straffbelagd enligt 9 kap. 1 eller 1 a §.

2 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehas av sammanslutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin utan att ha rätt till det,

e) överlåter eller yrkesmässigt förmedlar ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

f) driver handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

i) förvarar skjutvapen eller ljuddämpare åt någon annan utan att ett föreskrivet tillstånd till förvaringen finns, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar för andra brott mot vapenlagen än vapenbrott och brott mot bestämmelserna om märkning. Övervägandena finns i avsnitt 7.3, 7.4 och 8.2.

Genom ändringen i *första stycket d* straffbeläggs otillåtet innehav av vapenmagasin (jfr 2 kap. 1 och 8 §§).

Genom ändringen i *första stycket e* straffbeläggs överlåtelser av vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha egendomen. Vidare straffbeläggs yrkesmässig förmedling av ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till någon som inte har rätt att inneha egendomen (jfr 2 kap. 9 §). Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med yrkesmässig förmedling.

Genom tillägget i *första stycket f* straffbeläggs att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition utan tillstånd (jfr 2 kap. 1 § c).

Ändringen i *andra stycket* innebär att ringa fall av otillåtet innehav av vapenmagasin undantas från det straffbara området. Innehav av enstaka magasin under en kortare tid bör inte leda till straffrättsligt ingripande, om inte särskilda omständigheter motiverar det.

5 § Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara

egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som hör till vapnet förklaras förverkade.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande av bl.a. vapen, vapendelar och ammunition som har varit föremål för vissa brott enligt vapenlagen. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ändringarna i *första stycket* innebär att vapenmagasin som har varit föremål för brott enligt lagen ska kunna förverkas under samma förutsättningar som gäller för ammunition och ljuddämpare. Ett vapenmagasin ska således förklaras förverkat om det varit föremål för brott enligt 2 § första stycket d eller e. Det får även förklaras förverkat om det hör till ett vapen som förklaras förverkat.

7 § Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

I paragrafen finns en regel om särskild åtalsprövning för den som frivilligt lämnar in bl.a. ammunition och ljuddämpare. Övervägandena finns i avsnitt 7.3.

Ändringen innebär att särskild åtalsprövning ska gälla även beträffande den som frivilligt lämnar in vapenmagasin. Ett exempel på när åtal kan vara motiverat från allmän synpunkt är om någon beslutar sig för att lämna in ett vapenmagasin till polisen först i och med att han eller hon riskerar att upptäckas och inlämnandet alltså inte är frivilligt i egentlig mening (jfr prop. 1999/2000:27 s. 71 och 98).

10 kap.

2 § Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd, återkallelse av tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast om Polismyndigheten anger det i beslutet. Polismyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart om det finns särskilda skäl för det.

Polismyndighetens eller en domstols beslut som rör märkning av vapen eller vapendelar av särskilt stort historiskt värde ska, trots vad som anges i första stycket, inte gälla omedelbart.

I paragrafen finns bestämmelser om verkställighet av Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt lagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.2 och 8.1.

Det nya *andra stycket* motsvarar delvis tidigare första stycket. Ändringen i bestämmelsen innebär att även beslut om återkallelse av tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. bedriva vapenmäklarverksamhet, omfattas av bestämmelsen. Se kommentaren till

Prop. 2022/23:102 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet. Övriga ändringar är endast språkliga.

Av *tredje stycket*, som är nytt, framgår att Polismyndighetens eller en domstols beslut som rör märkning av vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde inte ska gälla omedelbart.

11 kap.

1 § Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §,

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, *och*

i) att tillstånd att inneha vissa vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen att meddela föreskrifter. Ändringen i punkt i genomför delvis artikel 6 i ändringsdirektivet (artikel 9 i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 5.2 och 7.7.

Genom ändringen i *punkten c* utvidgas rätten att meddela föreskrifter om undantag från tillståndspflicht för innehav till att omfatta vapenmagasin som lämnats över från staten till vissa uppräknade personer och organisationer.

Genom ändringen i *punkten f* utvidgas rätten att meddela föreskrifter om undantag från lagens bestämmelser till att omfatta vapenmagasin som företrädare från bl.a. andra staters myndigheter medför vid tillfällig tjänstgöring i eller resa genom Sverige.

Genom *punkten i*, som är ny, ges regeringen rätt att meddela föreskrifter om tillstånd att inneha vissa vapen för andra ändamål än skjutning, endast får meddelas om vapnet har deaktiverats i enlighet med den i punkten angivna genomförandeförordningen.

2 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

- a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
- b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,
- c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *verksamhet*,
- d) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,
- e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition eller ljuddämpare,
- f) de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,
- g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,
- h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,
- i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet,
- j) *krav på vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare att föra förteckningar och anmäla transaktioner*,
- k) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och
- l) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.1 och 9.4.

Bemyndigandet i *punkten c* utvidgas till att även omfatta yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition, dvs. vapenmäklarverksamhet. Se kommentaren till 2 kap. 1 § angående vad som avses med vapenmäklarverksamhet.

Genom bemyndigandet i *punkten j*, som är ny, klarläggs att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har möjlighet att meddela föreskrifter om skyldighet för vapenhandlare och vapenmäklare att föra förteckningar och anmäla transaktioner.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

3 § Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten, att i enskilda fall besluta om undantag från lagens bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 7.7.

Prop. 2022/23:102 Ändringen innebär att bemyndigandet utvidgas till att även omfatta beslut gällande vapenmagasin.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får inneha vapenmagasinen utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023. Om innehavaren före utgången av oktober 2023 har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon inneha vapenmagasinen utan tillstånd till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

3. Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får bedriva sådan verksamhet utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna behandlas i avsnitt 10.

I *punkten 1* föreskrivs när lagen ska träda i kraft.

Ändringen i 2 kap. 1 § första stycket a innebär att det som utgångspunkt krävs tillstånd för innehav av vissa vapenmagasin. I *punkten 2* föreskrivs att ett sådant tillstånd inte krävs under en övergångsperiod. Bestämmelsen innebär att den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för, och som inte har rätt att inneha vapenmagasinen enligt 2 kap. 8 §, måste ansöka om sådant tillstånd senast under oktober 2023. Har en sådan ansökan gjorts får vapenmagasinen innehas utan tillstånd till dess att ansökan prövats slutligt, dvs. till dess att ett avgörande i tillståndsfrågan har fått laga kraft. Detsamma gäller om innehavaren inom samma tid har gett in en ansökan om att få inneha ett sådant vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till.

Ändringen i 2 kap. 1 § första stycket c innebär att det krävs tillstånd för att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet. I *punkten 3* föreskrivs att sådant tillstånd inte krävs under en övergångsperiod. Bestämmelsen innebär att den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition, som det krävs tillstånd för, måste ansöka om sådant tillstånd senast under oktober 2023. Har en sådan ansökan gjorts får verksamheten bedrivas utan tillstånd till dess att ansökan har prövats slutligt, dvs. till dess att ett avgörande i tillståndsfrågan har fått laga kraft.

12.3 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

18 kap.

16 § Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

I paragrafen regleras vilken sekretess som gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67). Övervägandena finns i avsnitt 9.1 och 9.2.

Ändringen i *första stycket* innebär att uppgift om innehav av vapenmagasin omfattas av sekretess i samma utsträckning som gäller för bl.a. ammunition och ljuddämpare.

I *tredje stycket* görs undantag från sekretessen enligt första stycket i fråga om dels uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen, dels uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett sådant tillstånd. Ändringen innebär att dessa undantag även gäller för den som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. bedriva vapenmäklarverksamhet. Övriga ändringar är endast språkliga.

16 a § Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

I paragrafen regleras vilken sekretess som gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67). Övervägandena finns i avsnitt 9.1.

Ändringen innebär att uppgift om vapenmagasin omfattas av sekretess i samma utsträckning som gäller för bl.a. ammunition och ljuddämpare.

12.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

21 a § *Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt 16 § att hantera ammunition ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har meddelats ett sådant tillstånd. Registret ska även innehålla uppgift om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd samt om personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten.*

I paragrafen, som är ny, föreskrivs en skyldighet för tillståndsmyndigheterna att föra register. Paragrafen genomför artikel 4.3 a i ändringsdirektivet (artikel 4.4 a i det kodifierade vapendirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Genom paragrafen åläggs den myndighet som prövar frågor om tillstånd att hantera ammunition enligt 16 § att föra register över dem som har meddelats sådant tillstånd. Verksamheter som driver handel med ammunition ska således registreras av den kommun där handeln bedrivs och verksamheter som ägnar sig åt annan hantering av ammunition ska registreras av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Registren ska även omfatta fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats sådant tillstånd. Exempel på personer som kan ha ett betydande inflytande är verkställande direktörer, styrelseledamöter, bolagsmän och aktieägare med ett betydande aktieinnehav.

21 b § *Ett register enligt 21 a § ska ha till ändamål att*

1. *underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och*
2. *ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till ammunition.*

Paragrafen, som är ny, anger ändamålen för de register som kommuner och MSB ska föra enligt 21 a §. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

Enligt *punkten 1* ska registret ha till ändamål att underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt lagen. Det innebär att registret, förutom uppgifter om vilka personer som har beviljats tillstånd, kan innehålla uppgifter om t.ex. var verksamheten ska bedrivas, hur länge tillståndet gäller och om det är förenat med särskilda villkor. Vidare får registret användas för att skapa överblick över tillståndshavarna, för att kunna följa upp tillståndsgivningen och för att kunna planera tillsyn över tillståndshavarnas verksamhet.

Av *punkten 2* framgår att registret även ska ha till ändamål att ge information i brottsbekämpande syfte.

För de angivna ändamålen får uppgifterna också lämnas ut till andra myndigheter. Uppgifter får även, enligt finalitetsprincipen i artikel 5.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), här kallad EU:s dataskyddsförordning, behandlas och lämnas ut i andra fall, om det inte är oförenligt med de ändamål för vilka uppgifterna samlades in.

21 c § *Bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).*

Vid behandling av personuppgifter enligt 21 a och 21 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

I paragrafen, som är ny, anges hur bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ förhåller sig till annan dataskyddsreglering. Övervägandena finns i avsnitt 9.2.

I *första stycket* upplyses om att bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ kompletterar EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat. I vissa avseenden förutsätter eller tillåter dataskyddsförordningen att medlemsstaterna inför bestämmelser som kompletterar förordningen, antingen i form av preciseringar eller i form av undantag. Lagen innehåller de kompletterande bestämmelser som gäller för behandling av personuppgifter i det register som kommuner och MSB ska föra enligt 21 a §.

I *andra stycket* upplyses om att lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen gäller vid behandling av personuppgifter enligt 21 a och 21 b §§. Det gäller dock endast om inte något annat följer av lagen om brandfarliga och explosiva varor eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

I

(Lagstiftningsakter)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2021/555

av den 24 mars 2021

om kontroll av förvärv och innehav av vapen

(kodifiering)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Rådets direktiv 91/477/EEG ⁽³⁾ har ändrats väsentligt flera gånger ⁽⁴⁾. För att skapa klarhet och överskådlighet bör det direktivet kodifieras.
- (2) Direktiv 91/477/EEG utgör en kompletterande åtgärd för den inre marknaden. Genom den skapades det en balans mellan, å ena sidan, åtagandet att säkerställa en viss frihet för handel med vissa skjutvapen och deras väsentliga delar inom unionen och, å andra sidan, kravet att den friheten begränsas av vissa garantier som gäller säkerheten och som är anpassade till dessa produkter.
- (3) Polisunderrättelser tyder på att användningen av ombyggda vapen i unionen har ökat. Det är därför mycket viktigt att se till att sådana ombyggbara vapen omfattas av definitionen av *skjutvapen* i detta direktiv.
- (4) Vapenhandlars verksamhet inbegriper inte bara tillverkning utan även ändring eller omvandling av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition, t.ex. förkortande av ett komplett skjutvapen, som leder till att deras kategori eller underkategori ändras. Rent privat, icke-kommersiell verksamhet, t.ex. manuell laddning och omladdning av ammunition från ammunitionsdelar för eget bruk eller ändringar av skjutvapen eller väsentliga delar som ägs av den berörda personen, såsom ändringar av stocken eller siktet, eller underhåll för att åtgärda slitage på väsentliga delar, bör inte anses utgöra verksamhet som endast vapenhandlare får utföra.

⁽¹⁾ EUT C 311, 18.9.2020, s. 52.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 9 februari 2021 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 mars 2021.

⁽³⁾ Rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (EGT L 256, 13.9.1991, s. 51).

⁽⁴⁾ Se bilaga III, del A.

- (5) Vid tillämpning av detta direktiv bör definitionen av *vapenmäklare* omfatta varje fysisk eller juridisk person, inbegripet partnerskap, och termen *tillhandahållande* anses inbegripa uthyrning och leasing. Eftersom vapenmäklare tillhandahåller tjänster som liknar de som tillhandahålls av vapenhandlare bör de också omfattas av detta direktiv när det gäller de skyldigheter för vapenhandlare som är av relevans för vapenmäklares verksamhet, i den mån de kan fullgöra dessa skyldigheter och i den mån dessa skyldigheter inte fullgörs av en vapenhandlare vad beträffar samma underliggande transaktion.
- (6) Det är lämpligt att bestämma kategorier av skjutvapen som privatpersoner bör förbjudas att förvärva eller inneha, eller som kräver tillstånd eller anmälan.
- (7) Tillstånd att förvärva och tillstånd att inneha ett skjutvapen bör så vitt det är möjligt ges genom ett enda förvaltningsförfarande.
- (8) Så snart skjutvapen lagligen förvärvats och innehas i enlighet med detta direktiv, bör nationella bestämmelser om rätten att bära vapen, om jakt eller om målskytte tillämpas.
- (9) Detta direktiv berör inte medlemsstaternas rätt att vidta åtgärder för att förhindra illegal handel med vapen.
- (10) Det är nödvändigt att medlemsstaterna upprättar ett datoriserat register, antingen centraliserat eller decentraliserat, som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register som innehåller nödvändiga uppgifter om varje skjutvapen. Polismyndigheters, rättsliga myndigheters och andra behöriga myndigheters tillgång till uppgifterna i detta datoriserade register måste regleras i enlighet med artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- (11) För att öka spårbarheten för alla skjutvapen och väsentliga delar och för att främja den fria rörligheten för dessa, bör alla skjutvapen eller deras väsentliga delar förses med en tydlig, permanent och unik märkning samt registreras i medlemsstaternas register.
- (12) Registrens poster bör innehålla alla uppgifter som gör det möjligt att knyta ett skjutvapen till dess innehavare, och bör inbegripa namnet på tillverkaren eller varumärkesnamnet, landet eller platsen för tillverkningen, skjutvapnets typ, märke, modell, kaliber och serienummer samt eventuella unika märkningar som anbringats på skjutvapnets stomme eller låda. Andra väsentliga delar än stommen och lådan bör i registren anges inom ramen för posten för det skjutvapen på vilket de ska monteras.
- (13) För att underlätta spårning av vapen är det nödvändigt att använda alfanumeriska koder och att i märkningen även ange vapnets tillverkningsår, om året inte är en del av serienumret.
- (14) För att förhindra att märkningar lätt avlägsnas och för att klargöra vilka väsentliga delar som ska märkas krävs gemensamma unionsregler för märkning. Dessa regler bör tillämpas endast på skjutvapen eller väsentliga delar som tillverkats i eller importerats till unionen den 14 september 2018 eller senare, när dessa släpps ut på marknaden, medan skjutvapen och delar som tillverkats i eller importerats till unionen före det datumet fortsatt bör omfattas av de märknings- och registreringskrav enligt direktiv 91/477/EEG som var tillämpliga fram till det datumet.
- (15) Eftersom vapenhandlares och vapenmäklares verksamhet kännetecknas av särskilda förhållanden är det nödvändigt att medlemsstaterna utövar strikt kontroll över sådan verksamhet, särskilt genom att kontrollera vapenhandlares och vapenmäklares yrkesmässiga integritet och förmåga.
- (16) Mot bakgrund av hur farliga skjutvapen och väsentliga delar är och med tanke på deras livslängd krävs det, för att säkerställa att de behöriga myndigheterna kan spåra skjutvapen och väsentliga delar inom ramen för administrativa och straffrättsliga förfaranden och med beaktande av nationell processrätt, att registrens poster bevaras under en period av 30 år efter det att skjutvapnen eller de väsentliga delarna i fråga skrotats. Tillgång till dessa registerposter och alla tillhörande personuppgifter bör för beviljande eller återkallande av tillstånd eller tullförfarande, inbegripet ett eventuellt påförande av administrativa sanktioner, begränsas till behöriga myndigheter och tillåtas endast i upp till tio år efter det att skjutvapnet eller de väsentliga delarna i fråga skrotats, och i upp till 30 år efter det att skjutvapnet eller de väsentliga delarna i fråga skrotats när sådan tillgång är nödvändig i brottsbekämpningssyfte.

- (17) Ett effektivt informationsutbyte mellan vapenhandlare och vapenmäklare, å ena sidan, och nationella behöriga myndigheter, å andra sidan, är viktigt för att registret ska fungera ändamålsenligt. Vapenhandlare och vapenmäklare bör därför utan onödigt dröjsmål förse de nationella behöriga myndigheterna med information. För att underlätta detta bör de nationella behöriga myndigheterna gentemot vapenhandlare och vapenmäklare tillgängliggöra möjligheter till elektronisk kommunikation, vilka kan inbegripa inlämnande av informationen antingen genom e-post eller direkt genom en databas eller ett register av något annat slag.
- (18) Det bör finnas ett allmänt förbud mot att personer som enligt lagkraftvunnen dom har fällts för vissa allvarliga brottsliga handlingar förvärvar skjutvapen.
- (19) Medlemsstaterna bör ha ett övervakningssystem för att säkerställa att villkoren för ett tillstånd för skjutvapen är uppfyllt under hela dess varaktighet. Medlemsstaterna bör besluta huruvida bedömningen ska inbegripa läkarundersökningar och psykologiska undersökningar på förhand.
- (20) Utan att det påverkar nationell rätt om yrkesansvar bör bedömningen av relevant medicinsk eller psykologisk information inte förutsätta att den medicinska personal eller andra personer som tillhandahåller sådana uppgifter har något ansvar om skjutvapen som innehåses i enlighet med detta direktiv missbrukas.
- (21) Skjutvapen och ammunition bör förvaras på ett säkert sätt när de inte hålls under omedelbar uppsikt. Om de förvaras på annat sätt än i säkerhetsskåp bör skjutvapen och ammunition förvaras åtskilt från varandra. När skjutvapnet och ammunitionen ska överlämnas till en transportör bör denne vara ansvarig för lämplig övervakning och förvaring. Kriterier för lämplig förvaring och säker transport bör definieras i nationell rätt, med beaktande av antalet berörda vapen och ammunition samt deras kategori.
- (22) Detta direktiv bör inte påverka de regler i medlemsstaterna som tillåter lagliga transaktioner gällande skjutvapen, väsentliga delar och ammunition via postorder, internet eller distansavtal enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU⁽⁵⁾, exempelvis genom internetbaserade auktionskataloger eller radannonser, telefon eller e-post. Det är emellertid mycket viktigt att identiteten på parterna i sådana transaktioner och parternas lagliga rätt att delta i sådana transaktioner är möjliga att kontrollera och faktiskt blir föremål för en sådan kontroll. När det gäller köpare är det därför lämpligt att säkerställa att deras identitet och, i tillämpliga fall, att de har tillstånd för förvärf av skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition, kontrolleras av en vapenhandlare eller vapenmäklare som är licensierad eller som har tillstånd eller av en offentlig myndighet eller dess företrädare, senast vid leveransen.
- (23) För de farligaste skjutvapnen bör det föreskrivas stränga regler i detta direktiv som säkerställer att det inte är tillåtet att förvärva, inneha eller bedriva handel med dessa skjutvapen, med vissa begränsade, vederbörligen motiverade undantag. Om dessa regler inte följs bör medlemsstaterna vidta samtliga lämpliga åtgärder, som skulle kunna inbegripa beslagtagande av skjutvapnen i fråga.
- (24) Medlemsstaterna bör dock ha möjlighet att tillåta förvärf och innehav av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A när så krävs för utbildningsändamål, kulturella ändamål, inbegripet film och teater, forskningsändamål eller historiska ändamål. Personer som beviljas tillstånd skulle kunna vara bl.a. vapensmeder, kontrollanstalter, tillverkare, certifierade experter, kriminaltekniker och i vissa fall de som är involverade i film- och tv-inspelningar. Medlemsstaterna bör också ha möjlighet att tillåta enskilda att förvärva och inneha skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A för det nationella försvaret, t.ex. inom ramen för frivillig militär utbildning som föreskrivs i nationell rätt.
- (25) Medlemsstaterna bör kunna välja att bevilja erkända museer och samlare tillstånd för förvärf och innehav av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A när så krävs för historiska, kulturella, vetenskapliga, tekniska, utbildningsrelaterade eller kulturarvsrelaterade ändamål, under förutsättning att sådana museer och samlare, innan ett sådant tillstånd beviljas, visar att de vidtagit de åtgärder som krävs för att motverka eventuella risker för den allmänna säkerheten eller den allmänna ordningen, också genom lämplig förvaring. Vid beviljande av varje sådant tillstånd bör den specifika situationen beaktas och tas med i beräkningen, t.ex. samlings karaktär och ändamålen med den, och medlemsstaterna bör säkerställa att det finns ett system för övervakning av samlare och samlingar.

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

- (26) Vapenhandlare och vapenmäklare bör inte hindras att hantera skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A i fall där förvärv och innehav av sådana skjutvapen, väsentliga delar och ammunition undantagsvis är tillåtna, när hantering av dessa är nödvändig för deaktivering eller omvandling eller när det i övrigt är tillåtet enligt detta direktiv. Vapenhandlare och vapenmäklare bör inte heller hindras från att hantera sådana skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i fall som inte omfattas av detta direktiv, t.ex. skjutvapen, väsentliga delar och ammunition som ska exporteras utanför unionen eller vapen som ska förvärfvas av försvarsmakten, polisen eller offentliga myndigheter.
- (27) Vapenhandlare och vapenmäklare bör få vägra att genomföra varje transaktion för förvärv av komplett ammunition eller skarpa tändrör för ammunition som de anser vara misstänkt. En transaktion skulle kunna anses vara misstänkt om den exempelvis inbegriper mängder som är ovanliga för den planerade privata användningen, om köparen inte verkar känna till ammunitionens användning eller om köparen insisterar på att betala i kontanter och samtidigt är ovillig att visa upp identitetsbevis. Vapenhandlare och vapenmäklare bör också kunna rapportera sådana misstänkta transaktioner till de behöriga myndigheterna.
- (28) Risken är hög för att akustiska vapen och andra typer av vapen som använder lösa skott omvandlas till verkliga skjutvapen. Det är därför mycket viktigt att ta itu med problemet med sådana omvandlade vapen som används för att begå brottslig verksamhet. I syfte att undvika risken för att larm- och signalvapen tillverkas på ett sätt som gör dem möjliga att omvandla till att avfira ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne, bör kommissionen anta tekniska specifikationer för att säkerställa att de inte går att omvandla på ett sådant sätt.
- (29) Med hänsyn till att det finns stor risk för att skjutvapen som inte deaktiverats på rätt sätt reaktiveras och i syfte att höja säkerhetsnivån i hela unionen bör sådana skjutvapen omfattas av detta direktiv. Definitionen av *deaktiverade skjutvapen* bör återspegla de generella principer för deaktivering av skjutvapen som anges i protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar av och komponenter till dessa samt ammunition, fogat till rådets beslut 2014/164/EU ⁽⁶⁾, varigenom protokollet införlivas i unionens rättsliga ramar.
- (30) Europeiska skjutvapenpasset bör betraktas som den huvudsakliga handling som målskyttar och andra personer som beviljats tillstånd i enlighet med detta direktiv behöver för att inneha ett skjutvapen under en resa till en annan medlemsstat. Medlemsstaterna bör inte kräva att en avgift betalas för att Europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.
- (31) Bestämmelserna i detta direktiv gällande Europeiska skjutvapenpasset bör även hänvisa till skjutvapen i kategori A, utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att välja att tillämpa strängare regler.
- (32) För att göra det lättare att spåra skjutvapen och effektivt bekämpa olaglig handel med och tillverkning av skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition är det nödvändigt med informationsutbyte mellan medlemsstaterna.
- (33) Skjutvapen som är utformade för militärt bruk, till exempel AK47 och M16, och som genom sin utformning erbjuder ett val mellan olika avfyringssätt, och manuellt kan ställas in på antingen helautomateld eller halvautomateld, bör klassificeras i kategori A skjutvapen, och därför förbjudas för civilt bruk. Om de omvandlas till halvautomatiska skjutvapen bör de klassificeras i kategori A punkt 6.
- (34) Vissa halvautomatiska skjutvapen kan lätt omvandlas till automatiska skjutvapen och utgör därmed ett hot mot säkerheten. Men även utan en sådan omvandling skulle vissa halvautomatiska skjutvapen kunna vara mycket farliga om de kan rymma många patroner samtidigt. Därför bör halvautomatiska skjutvapen med en fast laddningsanordning som gör det möjligt att avfira många patroner samt halvautomatiska skjutvapen i kombination med en löstagbar laddningsanordning med hög kapacitet förbjudas för civilt bruk. Möjligheten att montera på en laddningsanordning med en kapacitet som överstiger 10 patroner för långa skjutvapen och 20 patroner för korta skjutvapen bör inte i sig avgöra klassificeringen av skjutvapnet i en viss kategori.

⁽⁶⁾ Rådets beslut 2014/164/EU av den 11 februari 2014 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mot olaglig tillverkning av och handel med skjutvapen, delar av och komponenter till dessa samt ammunition, vilket kompletterar Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (EUT L 89, 25.3.2014, s. 7).

- (35) Utan att det påverkar förlängning av tillstånd i enlighet med detta direktiv bör halvautomatiska skjutvapen med kantantändning, inbegripet skjutvapen av kaliber.22 eller mindre, inte klassificeras i kategori A, såvida de inte omvandlats från automatiska skjutvapen.
- (36) Föremål som fysiskt ser ut som skjutvapen (replikvapen), men är tillverkade så att de inte kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne, bör inte omfattas av detta direktiv.
- (37) Om medlemsstaterna har nationell rätt som reglerar antika vapen bör dessa vapen inte omfattas av detta direktiv. Reproduktioner av antika vapen är dock inte av samma historiska värde eller intresse och kan tillverkas med hjälp av moderna tekniker som kan öka livslängden och precisionen. Därför bör sådana reproduktioner ingå i tillämpningsområdet för detta direktiv. Detta direktiv bör inte vara tillämpligt på andra produkter, såsom airsoftvapen, som inte omfattas av definitionen av *skjutvapen* och därför inte regleras genom detta direktiv.
- (38) För att förbättra informationsutbytet mellan medlemsstaterna vore det värdefullt om kommissionen bedömde vad som krävs för ett system som kan stödja utbytet av de uppgifter som finns i medlemsstaternas datoriserade register, inbegripet möjligheten att låta varje medlemsstat få tillgång till ett sådant system. Det systemet skulle kunna använda en modul från informationssystemet för den inre marknaden (IMI) – inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 ⁽⁷⁾ – som är särskilt anpassad för skjutvapen. Sådant informationsutbyte mellan medlemsstater bör ske i överensstämmelse med de dataskyddsregler som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 ⁽⁸⁾. När den behöriga myndigheten behöver ha tillgång till uppgifter ur kriminalregistret för en person som ansöker om tillstånd att förvärva eller inneha ett skjutvapen bör myndigheten i fråga kunna erhålla dessa uppgifter enligt rådets rambeslut 2009/315/RIF ⁽⁹⁾. Kommissionens bedömning skulle vid behov kunna åtföljas av ett förslag till lagstiftning som beaktar befintliga system för informationsutbyte.
- (39) I syfte att säkerställa ett lämpligt informationsutbyte på elektronisk väg mellan medlemsstaterna rörande beviljade tillstånd för överföring av skjutvapen till en annan medlemsstat och rörande avslag på ansökningar om tillstånd att förvärva eller inneha ett skjutvapen bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på att fastställa bestämmelser som gör det möjligt för medlemsstaterna att skapa ett sådant system för utbyte av information. Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning ⁽¹⁰⁾. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet i synnerhet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.
- (40) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽¹¹⁾.

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 av den 25 oktober 2012 om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden och om upphävande av kommissionens beslut 2008/49/EG (*IMI-förordningen*) (EUT L 316, 14.11.2012, s. 1).

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) (EUT L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).

⁽¹⁰⁾ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (41) Detta direktiv står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (42) Förordning (EU) 2016/679 bör gälla för behandling av personuppgifter inom ramen för detta direktiv. Om personuppgifter som samlats in enligt detta direktiv behandlas i syfte att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, bör de myndigheter som behandlar dessa uppgifter följa bestämmelser som antagits enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 ⁽¹²⁾.
- (43) Eftersom målen för detta direktiv inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (44) När det gäller Island och Norge utgör detta direktiv, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽¹³⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 i rådets beslut 1999/437/EG ⁽¹⁴⁾.
- (45) När det gäller Schweiz utgör detta direktiv, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽¹⁵⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG ⁽¹⁶⁾.
- (46) När det gäller Liechtenstein utgör detta direktiv, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Lichtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽¹⁷⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ⁽¹⁸⁾.
- (47) Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas skyldigheter vad gäller tidsfristerna för införlivande med nationell rätt av direktiven som anges i del B i bilaga III.

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF (EUT L 119, 4.5.2016, s. 89).

⁽¹³⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽¹⁴⁾ Rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtal som har ingåtts mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EGT L 176, 10.7.1999, s. 31).

⁽¹⁵⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽¹⁶⁾ Rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 om ingående på Europeiska gemenskapens vägnar av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 53, 27.2.2008, s. 1).

⁽¹⁷⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽¹⁸⁾ Rådets beslut 2011/350/EU av den 7 mars 2011 om ingående på Europeiska unionens vägnar av protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, om avskaffande av kontroller vid de inre gränserna och om personers rörlighet (EUT L 160, 18.6.2011, s. 19).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

1. I detta direktiv gäller följande definitioner:

1) *skjutvapen*: varje bärbart vapen med pipa som avfyrar, är avsett att avfyra eller kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne, om det inte utesluts från denna definition av någon av anledningarna i del III i bilaga I. Skjutvapen klassificeras i del II i bilaga I.

Ett föremål ska anses kunna omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne om

a) det liknar ett skjutvapen, och

b) det på grund av sin konstruktion eller sina materialegenskaper kan omvandlas på detta sätt.

2) *väsentlig del*: pipan, stommen, lådan, oavsett om det är en övre eller en nedre låda, i tillämpliga fall, manteln, cylindern samt slutstycket, vilka, som separata delar, tillhör samma kategori som det skjutvapen på vilket de är, eller är tänkta att vara, monterade.

3) *ammunition*: alla patroner eller deras komponenter, inklusive patronhylsor, tändhattar, drivladdningar, kulor eller projektiler som används i skjutvapen, förutsatt att dessa komponenter själva omfattas av krav på tillstånd i den berörda medlemsstaten.

4) *larm- och signalvapen*: anordningar med patroner som är konstruerade endast för att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk signalammunition och som inte kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne.

5) *salutvapen och akustiska vapen*: skjutvapen som har omvandlats särskilt så att de endast kan avfyra lösa skott för användning vid t.ex. teaterföreställningar, fotografering, film- och tv-inspelningar, återskapande av historiska händelser, parader, idrottsevenemang och utbildning.

6) *deaktiverade skjutvapen*: skjutvapen som har gjorts permanent obrukbara genom åtgärder som medför att det berörda skjutvapnets samtliga väsentliga delar gjorts definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra på ett sätt som skulle möjliggöra någon form av reaktivering av skjutvapnet.

7) *museum*: en permanent institution som verkar i samhällets tjänst och för dess utveckling, är öppen för allmänheten och förvärvar, bevarar, bedriver forskning om och ställer ut skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition för historiska, kulturella, vetenskapliga, tekniska eller utbildnings-, kulturarvs- eller fritidsrelaterade ändamål, och som erkänts som sådan av den berörda medlemsstaten.

8) *samlare*: varje fysisk eller juridisk person som samlar in och bevarar skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition för historiska, kulturella, vetenskapliga, tekniska eller utbildnings- eller kulturarvsrelaterade ändamål, och som erkänts som sådan av den berörda medlemsstaten.

9) *vapenhandlare*: varje fysisk eller juridisk person vars näringsverksamhet helt eller delvis består av något av följande:

a) tillverka, bedriva handel eller byteshandel med, hyra ut, reparera, ändra eller omvandla skjutvapen eller väsentliga delar,

b) tillverka, bedriva handel eller byteshandel med, ändra eller omvandla ammunition.

10) *vapenmäklare*: varje fysisk eller juridisk person, med undantag av vapenhandlare, vars näringsverksamhet helt eller delvis består av något av följande:

a) förhandla om eller arrangera transaktioner för inköp, försäljning eller leverans av skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition,

- b) arrangera överföringen av skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition inom en medlemsstat, från en medlemsstat till en annan medlemsstat, från en medlemsstat till ett tredjeland eller från ett tredjeland till en medlemsstat.
- 11) *olaglig tillverkning*: olaglig tillverkning eller sammansättning av skjutvapen, väsentliga delar till dessa och ammunition
- a) med hjälp av väsentliga delar till skjutvapen som varit föremål för olaglig handel,
 - b) utan tillstånd som utfärdats i enlighet med artikel 4 av en behörig myndighet i den medlemsstat där tillverkningen eller sammansättningen har skett, eller
 - c) utan märkning av vapnen då de tillverkas i enlighet med artikel 4.
- 12) *olaglig handel*: förvärv, försäljning, leverans, transport och överföring av skjutvapen, väsentliga delar till dessa eller ammunition från en medlemsstat eller genom denna medlemsstat till en annan medlemsstat, om någon av de berörda medlemsstaterna inte tillåter det i enlighet med detta direktiv eller om skjutvapnen, de väsentliga delarna eller ammunitionen inte har märkts i enlighet med artikel 4.
- 13) *spårning*: en systematisk utredning av hur skjutvapen och i förekommande fall väsentliga delar till dessa och ammunition går från tillverkare till köpare, i syfte att hjälpa medlemsstaternas behöriga myndigheter att upptäcka, utreda och analysera olaglig tillverkning och olaglig handel.

2. Vid tillämpning av detta direktiv ska en person betraktas som bosatt i det land som anges i adressen i en officiell handling som utvisar personens hemvist, såsom pass eller nationellt identitetskort som visas upp för de behöriga myndigheterna i en medlemsstat eller för en vapenhandlare eller en vapenmäklare vid kontroll vid förvärv eller av innehav. Om en persons adress inte framgår av hans eller hennes pass eller nationella identitetskort ska bosättningslandet avgöras på grundval av andra officiella bevis för bosättning som godtas i den berörda medlemsstaten.

3. Ett *Europeiskt skjutvapenpass* ska på begäran utfärdas av en medlemsstats behöriga myndigheter till en person som legalt förvärvat och använder ett skjutvapen. Passet ska ha en giltighetstid på högst fem år, som kan förlängas, och det ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga II. Det ska vara en personlig handling där det eller de skjutvapen förs in som passets innehavare äger och använder i enlighet med passet. Det ska alltid medföras av den person som använder skjutvapnet och eventuella förändringar avseende skjutvapeninnehavet eller skjutvapnets egenskaper ska anges i passet, liksom eventuell förlust eller stöld av skjutvapnet.

Artikel 2

1. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av nationella bestämmelser om rätten att bära vapen och om jakt eller målsskytte, om de vapen som används lagligen förvärvats och innehas i enlighet med detta direktiv.
2. Detta direktiv ska inte tillämpas på förvärv eller innehav av vapen och ammunition i enlighet med nationell rätt av försvarsmakten, polisen eller de offentliga myndigheterna. Det ska inte heller tillämpas på överlåtelse som regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG⁽¹⁹⁾.

Artikel 3

Medlemsstaterna får i sin lagstiftning anta strängare bestämmelser än vad som föreskrivs i detta direktiv, med förbehåll för de rättigheter som ges personer bosatta i medlemsstaterna enligt artikel 17.2.

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1).

KAPITEL 2

HARMONISERING AV LAGSTIFTNINGEN OM SKJUTVAPEN

Artikel 4

1. När det gäller skjutvapen som tillverkats i eller importerats till unionen den 14 september 2018 eller senare ska medlemsstaterna säkerställa att alla skjutvapen eller väsentliga delar som släpps ut på marknaden har

- a) försetts med en tydlig, permanent och unik märkning utan dröjsmål efter tillverkning och senast innan de släpps ut på marknaden, eller utan dröjsmål efter import till unionen, och
- b) registrerats i enlighet med detta direktiv utan dröjsmål efter tillverkning och senast innan de släpps ut på marknaden, eller utan dröjsmål efter import till unionen.

2. Den unika märkning som avses i punkt 1 a ska inbegripa tillverkarens namn eller varumärkesnamnet, landet eller platsen för tillverkningen, serienumret och tillverkningsåret, om detta inte redan framgår av serienumret, samt om möjligt modellen. Detta ska inte påverka möjligheten att anbringa tillverkarens varumärke. Om en väsentlig del är för liten för att kunna märkas i enlighet med denna artikel ska den märkas med åtminstone ett serienummer eller en alfanumerisk eller digital kod.

Märkningskraven för skjutvapen och väsentliga delar som är av särskilt stort historiskt värde ska fastställas i enlighet med nationell rätt.

Medlemsstaterna ska säkerställa att varje enskild förpackning med komplett ammunition märks på ett sådant sätt att tillverkarens namn, varupartiets identifikationsnummer, kalibern och ammunitionstypen anges.

Vid tillämpning av punkt 1 och den här punkten får medlemsstaterna välja att tillämpa bestämmelserna i konventionen av den 1 juli 1969 om ömsesidigt erkännande av kontrollstämplar på handeldvapen (nedan kallad *1969 års konvention*).

När ett skjutvapen eller dess väsentliga delar överförs från en statlig depå till permanent civilt bruk ska medlemsstaterna dessutom säkerställa att det eller de förses med den unika märkning som föreskrivs i punkt 1 och som tillåter identifiering av den enhet från vilken överföringen har skett.

3. Kommissionen ska anta genomförandeakter med tekniska specifikationer för märkningen. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

4. Medlemsstaterna ska inrätta ett system för reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet. Sådana system ska inbegripa åtminstone

- a) registrering av vapenhandlare och vapenmäklare som är verksamma på den medlemsstatens territorium,
- b) licens eller tillstånd för vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet på den medlemsstatens territorium, och
- c) en prövning av den berörda vapenhandlarens eller vapenmäklarens personliga och yrkesmässiga integritet och relevanta förmåga. I fråga om juridiska personer gäller prövningen både den juridiska personen och den eller de fysiska personer som leder företaget.

5. Medlemsstaterna ska föra ett datoriserat register, antingen centraliserat eller decentraliserat, som garanterar behöriga myndigheter tillgång till de register där varje skjutvapen som omfattas av detta direktiv registreras. Det registret ska omfatta alla de uppgifter med anknytning till skjutvapen som krävs för att spåra och identifiera skjutvapnen i fråga, däribland

- a) typ, märke, modell, kaliber och serienummer för varje skjutvapen samt den märkning som anbringats på dess stomme eller låda som en unik märkning i enlighet med punkt 1, varigenom varje skjutvapens unika identitet ska fastställas,

- b) det serienummer eller den unika märkning som anbringats på de väsentliga delarna, om det eller den skiljer sig från märkningen på skjutvapnets stomme eller låda,
- c) namn och adress avseende leverantörerna av och förvärvarna av eller ägarna till skjutvapnet, tillsammans med relevant eller relevanta datum, och
- d) angivelser om omvandlingar eller ändringar av skjutvapnet som leder till att dess kategori eller underkategori ändras, inklusive certifierad deaktivering eller skrotning, med relevant eller relevanta datum.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna behåller uppgifterna för skjutvapen och väsentliga delar i registret, inklusive tillhörande personuppgifter, under en period av 30 år efter det att skjutvapnen eller de väsentliga delarna i fråga skrotats.

Registeruppgifterna för skjutvapen och de väsentliga delar som avses i första stycket i denna punkt och tillhörande personuppgifter ska vara möjliga att ta del av

- a) för myndigheter med behörighet att bevilja eller återkalla de tillstånd som avses i artikel 9 eller 10 eller för myndigheter med behörighet för tullförfaranden för en period om tio år efter det att skjutvapnet eller de väsentliga delarna i fråga skrotats, och
- b) för myndigheter med behörighet att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder för en period om 30 år efter det att skjutvapnet eller de väsentliga delarna i fråga skrotats.

Medlemsstaterna ska säkerställa att personuppgifter raderas från registret vid utgången av de perioder som anges i andra och tredje styckena. Detta ska inte påverka fall där specifika personuppgifter har överförts till en myndighet med behörighet att förebygga, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder och används i det specifika sammanhanget, eller till andra myndigheter som är behöriga för jämförbara ändamål som föreskrivs i nationell rätt. I sådana fall ska de behöriga myndigheternas behandling av sådana uppgifter regleras av den berörda medlemsstatens nationella rätt, till fullo i överensstämmelse med unionsrätten, i synnerhet dess dataskyddsregler.

Vapenhandlare och vapenmäklare ska vara skyldiga att, så länge verksamheten bedrivs, föra ett register där varje skjutvapen och varje väsentlig del som omfattas av detta direktiv och som de tagit emot eller lämnat ut registreras, tillsammans med uppgifter som gör det möjligt att identifiera och spåra det berörda skjutvapnet eller de berörda väsentliga delarna, särskilt uppgifter om typ, märke, modell, kaliber och serienummer samt leverantörers och förvärvares namn och adress.

Efter det att deras verksamhet har upphört ska vapenhandlarna och vapenmäklarna överlämna det registret till de nationella myndigheter som är ansvariga för det register som avses i första stycket.

Medlemsstater ska säkerställa att vapenhandlare och vapenmäklare som är etablerade på dess territorium rapporterar transaktioner som inbegriper skjutvapen eller väsentliga delar utan onödigt dröjsmål till de behöriga nationella myndigheterna, att vapenhandlare och vapenmäklare kan kommunicera elektroniskt med de myndigheterna för sådana rapporteringsändamål och att registret uppdateras omedelbart efter det att de mottagit uppgifter om sådana transaktioner.

6. Medlemsstaterna ska se till att alla skjutvapen vid varje givet tillfälle kan kopplas till sina respektive ägare.

Artikel 5

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har beviljats en licens eller, när det gäller skjutvapen i kategori C, för personer som har erhållit ett särskilt tillstånd för förvärv och innehav av sådana skjutvapen i enlighet med nationell rätt.

Artikel 6

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 3 ska medlemsstaterna tillåta förvärv och innehav av skjutvapen bara för personer som har giltiga skäl och som
 - a) fyllt 18 år; undantag ska dock göras för dels annat förvärv än köp, dels för innehav av skjutvapen avsedda för jakt och målskytte, förutsatt att personer under 18 år i detta fall har föräldrarnas tillstånd eller får vägledning från en förälder eller en vuxen med en giltig skjutvapenlicens eller jaktlicens eller befinner sig på ett licensierat eller på annat sätt godkänt träningscenter och att föräldern, eller en vuxen med en giltig skjutvapenlicens eller jaktlicens, tar ansvar för lämplig förvaring enligt artikel 7, och
 - b) inte kan antas utgöra en fara för sig själva eller andra eller för allmän ordning och säkerhet; det faktum att en person har befunnits skyldig till ett uppsåtligt våldsbrott ska anses tala för att sådan fara föreligger.
2. Medlemsstaterna ska ha ett övervakningssystem, där övervakningen kan ske fortlöpande eller på annat sätt, i syfte att säkerställa att de villkor för tillstånd som fastställs i nationell rätt är uppfyllda under den tid som tillståndet gäller och att det görs bedömningar av bl.a. relevant medicinsk och psykologisk information. De specifika formerna ska fastställas i enlighet med nationell rätt.

Om något av dessa villkor för tillstånd inte längre är uppfyllt ska medlemsstaterna återkalla respektive tillstånd.

Medlemsstaterna får inte förbjuda personer bosatta inom deras territorier att inneha skjutvapen som förvärvats i en annan medlemsstat, om de inte förbjuder förvärv av samma typ av skjutvapen inom sitt eget territorium.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillstånd att förvärva och tillstånd att inneha ett skjutvapen i kategori B ska återkallas om det framkommer att den person som beviljades det tillståndet innehar en laddningsanordning som är möjlig att montera på halvautomatiska skjutvapen med centralantändning eller repeterande skjutvapen och som
 - a) kan innehålla mer än 20 patroner, eller
 - b) i fall av långa skjutvapen kan innehålla mer än 10 patroner,

såvida inte personen har beviljats tillstånd enligt artikel 9 eller tillstånd som har bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5.

Artikel 7

För att minimera risken att en obehörig person får tag i skjutvapen och ammunition ska medlemsstaterna fastställa regler för lämplig övervakning av skjutvapen och ammunition samt regler för hur dessa ska förvaras på ett lämpligt och säkert sätt. Skjutvapen och ammunition till skjutvapen får inte förvaras lättillgängligt tillsammans. Lämplig övervakning ska innebära att den person som lagligt innehar skjutvapnet eller ammunitionen i fråga har kontroll över det/den under dess transport och användning. Kontrollnivån för lämpliga förvaringsarrangemang ska återspegla antal och kategori av de berörda skjutvapnen och ammunitionen i fråga.

Artikel 8

Medlemsstaterna ska, i fall då skjutvapen, väsentliga delar eller ammunition i kategorierna A, B eller C förvärvas och säljs genom distansavtal enligt definitionen i artikel 2.7 i direktiv 2011/83/EU, säkerställa att identitet och, när så krävs, tillstånd för förvärvaren av skjutvapnet, de väsentliga delarna eller ammunitionen kontrolleras före eller allra senast vid leveransen av dessa till personen i fråga genom

- a) en vapenhandlare eller vapenmäklare som är licensierad eller har tillstånd, eller
- b) en offentlig myndighet eller en företrädare för den myndigheten.

Artikel 9

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2.2 ska medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att förbjuda förvärv och innehav av skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A. De ska säkerställa att skjutvapen, väsentliga delar och ammunition som innehas olagligt i strid med detta förbud beslagt.

2. För skydd av säkerheten för kritisk infrastruktur, kommersiell sjöfart, konvojer av högt värde och känsliga fastigheter och för ändamål som rör det nationella försvaret, utbildnings-, kultur- och forskningsändamål samt historiska ändamål, får de nationella behöriga myndigheterna, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, i enskilda och vederbörligen motiverade undantagsfall bevilja tillstånd för skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A om detta inte står i strid med allmän säkerhet eller allmän ordning.

3. Medlemsstaterna får i särskilda enskilda och vederbörligen motiverade undantagsfall besluta att bevilja samlare tillstånd att förvärva och inneha skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A, under förutsättning att strikta säkerhetsvillkor är på plats och att samlarna för de nationella behöriga myndigheterna visar att åtgärder vidtagits för att motverka eventuella risker för den allmänna säkerheten eller den allmänna ordningen och att skjutvapnen, de väsentliga delarna eller ammunitionen i fråga förvaras på ett säkert sätt motsvarande de risker som är förbundna med obehörig tillgång till sådana produkter.

Medlemsstaterna ska säkerställa att samlare som beviljats tillstånd enligt första stycket i denna punkt är identifierbara i det register som avses i artikel 4. Sådana samlare med tillstånd ska vara skyldiga att föra register över samtliga skjutvapen i kategori A som de innehar, och det registret ska vara tillgängligt för de nationella behöriga myndigheterna. Medlemsstaterna ska inrätta ett lämpligt övervakningssystem för sådana samlare med tillstånd, med beaktande av alla relevanta faktorer.

4. Medlemsstaterna får tillåta vapenhandlare eller vapenmäklare att inom ramen för sin respektive yrkesutövning – och under förutsättning att strikta villkor om säkerhet är uppfyllda – förvärva, tillverka, deaktivera, reparera, leverera, överföra och inneha skjutvapen, väsentliga delar till skjutvapen och ammunition i kategori A.

5. Medlemsstaterna får tillåta museer att förvärva och inneha skjutvapen, väsentliga delar och ammunition i kategori A under förutsättning att strikta villkor om säkerhet är uppfyllda.

6. Medlemsstaterna får tillåta målskyttar att förvärva och inneha halvautomatiska skjutvapen i kategori A punkt 6 eller 7 under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) En tillfredsställande bedömning av de relevanta uppgifterna till följd av tillämpningen av artikel 6.2.
- b) Tillhandahållande av bevis för att den berörda målskytten aktivt tränar inför eller deltar i skyttetävlingar som erkänns av en officiellt erkänd skyttesportorganisation i den berörda medlemsstaten eller av ett internationellt etablerat och officiellt erkänt skyttesportförbund.
- c) Tillhandahållande av ett intyg från en officiellt erkänd skyttesportorganisation som styrker att
 - i) målskytten är medlem i en skytteklubb och regelbundet har bedrivit målskytte vid denna klubb under minst tolv månader, och
 - ii) skjutvapnet i fråga uppfyller de specifikationer som krävs för utövande av en skyttegren som erkänns av ett internationellt etablerat och officiellt erkänt skyttesportförbund.

När det gäller skjutvapen i kategori A punkt 6 får medlemsstater som tillämpar ett militärt system som grundar sig på allmän värnplikt och som under de senaste 50 åren har tillämpat ett system med överföring av militära skjutvapen till personer som lämnar armén efter att ha fullgjort sin militärtjänst, bevilja dessa personer tillstånd, i deras egenskap av målskyttar, att behålla ett skjutvapen som använts under den obligatoriska militärtjänstgöringen. Den relevanta offentliga myndigheten ska omvandla dessa skjutvapen till halvautomatiska skjutvapen, och ska regelbundet kontrollera att de personer som använder skjutvapnen inte utgör en risk för den allmänna säkerheten. Bestämmelserna som fastställs i första stycket leden a, b och c ska tillämpas.

7. Tillstånd som beviljas enligt denna artikel ska regelbundet omprövas, med intervaller som inte överstiger fem år.

Artikel 10

1. Ett skjutvapen i kategori B får inte förvärfvas inom en medlemsstats territorium utan den medlemsstatens tillstånd.

Ett sådant tillstånd får inte ges till en person som är bosatt i en annan medlemsstat utan den medlemsstatens föregående samtycke.

2. Ett skjutvapen i kategori B får inte innehas inom en medlemsstats territorium utan den medlemsstatens tillstånd. Om innehavaren av vapnet är bosatt i en annan medlemsstat ska den andra medlemsstaten informeras.

3. Tillstånd att förvärva, och tillstånd att inneha, ett skjutvapen i kategori B får ges i ett gemensamt förvaltningsbeslut.

4. Medlemsstaterna får överväga att till personer som uppfyller kraven för tillstånd för skjutvapen utfärda en flerårig licens för förvärv och innehav av alla skjutvapen som kräver tillstånd, utan att det påverkar

- a) skyldigheten att underrätta de behöriga myndigheterna om överföringarna,
- b) den fortlöpande kontrollen av att dessa personer efterlever villkoren, och
- c) de tak för innehav som fastställs i nationell rätt.

Tillstånden för innehav av skjutvapen ska regelbundet omprövas, med intervaller som inte överstiger fem år. Ett tillstånd kan förnyas eller förlängas om de villkor som låg till grund för att det beviljades fortfarande är uppfyllda.

5. Medlemsstaterna får besluta att bekräfta, förnya eller förlänga tillstånd för halvautomatiska skjutvapen i kategori A punkt 6, 7 eller 8 avseende ett skjutvapen som klassificerats i kategori B, och som lagligen förvärvats och registrerats före den 13 juni 2017, i enlighet med de övriga villkor som fastställs i detta direktiv. Dessutom får medlemsstaterna tillåta att sådana skjutvapen förvärfvas av andra personer som beviljats tillstånd av medlemsstaterna i enlighet med detta direktiv.

6. Medlemsstaterna ska anta bestämmelser för att se till att de personer som enligt nationell rätt innehar giltiga tillstånd för skjutvapen i kategori B den 28 juli 2008 inte behöver ansöka om licens eller tillstånd för skjutvapen som de innehade i kategorierna C eller D före denna tidpunkt. Vid varje överföring av vapen i kategorierna C eller D krävs dock att mottagaren införskaffar eller innehar licens för eller har särskilt tillstånd att inneha skjutvapnen i enlighet med nationell rätt.

Artikel 11

1. Innehav av ett skjutvapen i kategori C är bara tillåtet om innehavaren har lämnat uppgift om detta till myndigheterna i den medlemsstat där vapnet innehas.

Medlemsstaterna får när det gäller skjutvapen som förvärvats före den 14 september 2018 upphäva kravet att lämna uppgift om innehav av skjutvapen i kategori C punkt 5, 6 eller 7 till och med den 14 mars 2021.

2. Varje säljare, vapenhandlare och privatperson ska informera myndigheterna i den medlemsstat där transaktionen äger rum om överlåtelse eller utlämnande av ett skjutvapen i kategori C med angivande av de uppgifter som krävs för att vapnet och förvärvaren ska kunna identifieras. Om den som förvärfvar ett sådant skjutvapen är bosatt i en annan medlemsstat ska denna informeras om förvärvet såväl av den medlemsstat i vilken förvärvet ägde rum som av förvärvaren.

3. Om en medlemsstat förbjuder eller kräver tillstånd för förvärv och innehav av ett skjutvapen i kategori B eller C inom sitt territorium, ska den underrätta de andra medlemsstaterna om detta; dessa stater ska enligt artikel 17.2 föra in en uttrycklig anmärkning om detta förhållande i varje europeiskt skjutvapenpass som de utfärdar för ett sådant skjutvapen.

Artikel 12

1. Överlämnande av ett skjutvapen i kategori A, B eller C till en person som inte är bosatt i den aktuella medlemsstaten ska tillåtas under förutsättning att bestämmelserna i artiklarna 9, 10 och 11 iakttas, om
 - a) förvärvaren fått tillstånd enligt artikel 16 att själv utföra överföringen till det land där förvärvaren är bosatt,
 - b) förvärvaren lämnar in en skriftlig anmälan där förvärvaren intygar och motiverar sin avsikt att inneha skjutvapnet i den medlemsstat där förvärvet skett, förutsatt att denne uppfyller medlemsstatens rättsliga villkor för innehavet.
2. Medlemsstaterna får tillåta tillfälliga överlämnanden av skjutvapen enligt närmare föreskrifter som de själva bestämmer.

Artikel 13

1. Bestämmelserna för förvärv och innehav av ammunition ska vara desamma som de som gäller för innehav av de skjutvapen som ammunitionen är avsedd för.

Förvärv av laddningsanordningar för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning vilka kan innehålla mer än 20 patroner eller mer än 10 patroner vad gäller långa skjutvapen ska tillåtas endast för personer som beviljas tillstånd enligt artikel 9 eller ett tillstånd som har bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5.

2. Vapenhandlare och vapenmäklare får vägra att genomföra varje transaktion för förvärv av komplett ammunition eller delar av ammunition som de med fog anser vara misstänkt på grund av dess karaktär eller omfattning, och ska rapportera varje försök till sådan transaktion till de behöriga myndigheterna.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att anordningar med patroner som är konstruerade endast för att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk signalammunition inte kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne.
2. Medlemsstaterna ska som skjutvapen klassificera anordningar med patroner som är konstruerade endast för att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk signalammunition och som kan omvandlas till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne.
3. Kommissionen ska anta genomförandeakter om fastställande av tekniska specifikationer för larm- och signalvapen som tillverkats i eller importerats till unionen den 14 september 2018 eller senare, för att säkerställa att de inte går att omvandla till att avfyra ett skott, en kula eller en projektil med hjälp av ett antändbart drivämne. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

Artikel 15

1. Medlemsstaterna ska låta en behörig myndighet kontrollera åtgärderna för deaktivering av skjutvapen för att säkerställa att ändringarna av ett skjutvapen gör alla dess väsentliga delar definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra på ett sätt som skulle möjliggöra någon form av reaktivering av skjutvapnet. Medlemsstaterna ska föreskriva att det i samband med denna kontroll utfärdas ett intyg och en annan handling av vilka det framgår att skjutvapnet deaktiverats, och att vapnet förses med en väl synlig märkning i detta syfte.
2. Kommissionen ska anta genomförandeakter om fastställande av standarder och teknik för deaktivering som säkerställer att alla väsentliga delar av ett skjutvapen görs definitivt oanvändbara och omöjliga att avlägsna, ersätta eller ändra på ett sätt som skulle möjliggöra någon form av reaktivering av skjutvapnet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

3. De genomförandeakter som avses i punkt 2 ska inte vara tillämpliga på skjutvapen som deaktiverats före den dag då de genomförandeakterna börjar tillämpas, såvida inte dessa skjutvapen överförs till en annan medlemsstat eller släpps ut på marknaden efter den dagen.

4. Medlemsstaterna får inom två månader efter den 13 juni 2017 underrätta kommissionen om sina nationella deaktiveringsstandarder och -tekniker som tillämpades före den 8 april 2016 och motivera på vilka sätt säkerhetsnivån som säkerställs av dessa nationella deaktiveringsstandarder och -tekniker är likvärdig med den som säkerställs av de tekniska specifikationer för deaktivering av skjutvapen som fastställs i bilaga I till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403⁽²⁰⁾, som började tillämpas den 8 april 2016.

5. När medlemsstaterna underrättar kommissionen i enlighet med punkt 4 ska kommissionen, senast tolv månader efter underrättelsen, anta genomförandeakter som fastställer huruvida de nationella deaktiveringsstandarder och -tekniker som det underrättats om säkerställde att skjutvapen deaktiverades med en säkerhetsnivå likvärdig med den som säkerställs av de tekniska specifikationer för deaktivering av skjutvapen som fastställs i bilaga I till genomförandeförordning (EU) 2015/2403, som började tillämpas den 8 april 2016. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 20.2.

6. Innan de genomförandeakter som avses i punkt 5 börjar tillämpas ska varje skjutvapen som deaktiverats i enlighet med nationella deaktiveringsstandarder och tekniker tillämpade före den 8 april 2016 när det överförs till en annan medlemsstat eller släpps ut på marknaden stämma överens med de tekniska specifikationer för deaktivering av skjutvapen som fastställs i bilaga I till genomförandeförordning (EU) 2015/2403.

7. Skjutvapen som deaktiverats före den 8 april 2016 i enlighet med nationella deaktiveringsstandarder och -tekniker och som bedömts säkerställa en säkerhetsnivå likvärdig med de tekniska specifikationer för deaktivering av skjutvapen som fastställs i bilaga I till genomförandeförordning (EU) 2015/2403, som började tillämpas den 8 april 2016, ska anses vara deaktiverade skjutvapen, inbegripet när de överförs till en annan medlemsstat eller släpps ut på marknaden efter den dag då de genomförandeakter som avses i punkt 5 började tillämpas.

KAPITEL 3

FORMALITETER FÖR FÖRFLYTTNING AV VAPEN INOM UNIONEN

Artikel 16

1. Skjutvapen får, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 17, överföras från en medlemsstat till en annan endast i enlighet med det förfarande som fastställs i den här artikeln. Det förfarandet ska också tillämpas på överföring av skjutvapen efter försäljning genom distansavtal enligt definitionen i artikel 2.7 i direktiv 2011/83/EU.

2. Om ett skjutvapen ska föras över till en annan medlemsstat, ska den berörda personen först lämna följande uppgifter till den medlemsstat där skjutvapnet finns:

- a) Namn och adress på den som säljer eller överlåter skjutvapnet och på den som köper eller förvärvar det eller i förekommande fall ägaren.
- b) Den adress som skjutvapnet ska transporteras till.
- c) Antalet skjutvapen som ska transporteras.
- d) Uppgifter som möjliggör identifiering av skjutvapnet samt en angivelse om att vapnet har kontrollerats i enlighet med 1969 års konvention
- e) Överföringssättet.
- f) Dag för avsändandet och beräknad ankomstdag.

⁽²⁰⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga (EUT L 333, 19.12.2015, s. 62).

Upplysningarna i punkterna e och f behöver inte lämnas om överföringen sker mellan två vapenhandlare.

Medlemsstaten ska undersöka under vilka omständigheter överföringen av skjutvapen ska ske, särskilt med tanke på säkerheten.

Om medlemsstaten tillåter en sådan överföring ska den utfärda ett tillstånd med alla de uppgifter som nämns i första stycket. Ett sådant tillstånd ska följa skjutvapnet till dess destinationsort; det ska visas upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

3. Utom i fråga om krigsvapen, som enligt artikel 2.2 är undantagna från tillämpningsområdet för detta direktiv, får varje medlemsstat ge vapenhandlare rätt att utan föregående tillstånd enligt punkt 2 i den här artikeln föra över skjutvapen från sitt territorium till en vapenhandlare som är bosatt i en annan medlemsstat. För detta ändamål ska den utfärda ett tillstånd som gäller högst tre år och som när som helst kan dras in tillfälligt eller upphävas genom ett motiverat beslut. En handling som hänvisar till detta tillstånd ska följa skjutvapnet till destinationsorten. Det dokumentet ska visas upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

Före datumet för överföringen ska vapenhandlaren lämna alla de uppgifter som anges i punkt 2 första stycket till myndigheterna i den medlemsstat från vilken överföringen ska äga rum. Dessa myndigheter ska genomföra inspektioner, i tillämpliga fall på plats, för att kontrollera överensstämmelsen mellan de uppgifter som lämnats av vapenhandlaren och de faktiska kännetecknen för överföringen. Uppgifterna ska lämnas av vapenhandlaren inom en period som ger tillräckligt med tid.

4. Varje medlemsstat ska tillhandahålla de övriga medlemsstaterna en förteckning över vilka skjutvapen som utan medlemsstatens föregående samtycke får överföras till dess territorium.

Förteckningarna ska förmedlas till vapenhandlare som enligt förfarandet i punkt 3 medgivits rätt att föra över skjutvapen utan föregående tillstånd.

Artikel 17

1. Tillämpas inte förfarandet i artikel 16, ska innehav av skjutvapen under en resa genom två eller fler medlemsstater vara tillåtet endast om den berörda personen har fått tillstånd av var och en av dessa medlemsstater.

Medlemsstaterna får ge sådana tillstånd för en eller flera resor och för en maximitid om ett år, med möjlighet till förlängning. Sådana tillstånd ska föras in i det europeiska skjutvapenpass som den resande ska visa upp på begäran av medlemsstaternas myndigheter.

2. Utan hinder av punkt 1 får jägare och återskapare av historiska händelser i fråga om skjutvapen i kategori C, samt målskyttar i fråga om skjutvapen i kategori B eller C och skjutvapen i kategori A för vilka tillstånd beviljats enligt artikel 9.6 eller för vilka tillståndet bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5, utan det föregående tillstånd som avses i artikel 16.2 inneha ett eller flera skjutvapen under en resa genom två eller flera medlemsstater i syfte att utöva sin verksamhet, förutsatt att

- a) de har ett europeiskt skjutvapenpass, där skjutvapnet eller skjutvapnen är införda, och
- b) de kan styrka skälen för resan, särskilt genom uppvisande av en inbjudan till, eller något annat bevis på, sin jaktverksamhet, målskytteverksamhet eller verksamhet rörande återskapande av historiska händelser i den medlemsstat som är destinationsland.

Medlemsstaterna får inte kräva att en avgift betalas för att Europeiska skjutvapenpasset ska kunna godtas.

Det undantag som avses i första stycket i denna punkt ska dock inte tillämpas på resor till en medlemsstat som enligt artikel 11.3 antingen förbjuder förvärv och innehav av skjutvapnet i fråga eller som kräver ett tillstånd för vapnet. I detta fall ska detta uttryckligen anmärkas i Europeiska skjutvapenpasset. Medlemsstaterna får även vägra att tillämpa detta undantag i fall av skjutvapen i kategori A för vilka ett tillstånd beviljats enligt artikel 9.6 eller för vilka tillståndet bekräftats, förnyats eller förlängts enligt artikel 10.5.

I samband med den rapport som avses i artikel 24 ska kommissionen i samråd med medlemsstaterna även överväga effekterna av tillämpningen av tredje stycket, särskilt beträffande dess inverkan på allmän ordning och säkerhet.

3. Genom avtal om ömsesidigt erkännande av nationella dokument får två eller flera medlemsstater införa ett smidigare system för resor med skjutvapen inom sina territorier än som föreskrivs i denna artikel.

Artikel 18

1. Varje medlemsstat ska lämna alla relevanta upplysningar den har tillgång till angående slutgiltiga överföringar av skjutvapen till den medlemsstat till vars territorium överföringen har skett.

2. De upplysningar som medlemsstaterna får genom förfarandena enligt artikel 16 om överföring av skjutvapen och enligt artikel 10.2 och artikel 11.2 om utlandsbosattas förvärv och innehav av skjutvapen, ska senast vid tidpunkten för den aktuella överföringen meddelas den medlemsstat som är destinationsland och, i förekommande fall, de medlemsstater som är transiteringsländer.

3. I syfte att effektivt tillämpa detta direktiv ska medlemsstaterna regelbundet utbyta upplysningar inom den kontaktgrupp som inrättats enligt artikel 13.3 i direktiv 91/477/EEG. Medlemsstaterna ska underrätta varandra och kommissionen om vilka nationella myndigheter som är ansvariga för att överföra och ta emot information och för att uppfylla skyldigheterna enligt artikel 16.4 i det här direktivet.

4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska på elektronisk väg utbyta information om tillstånd som beviljats för överföring av skjutvapen till en annan medlemsstat samt information om avslag på ansökningar om tillstånd som föreskrivs i artiklarna 9 och 10 av säkerhetsskäl eller med avseende på den berörda personens pålitlighet.

5. Kommissionen ska ombesörja ett system för utbyte av den information som anges i denna artikel.

Kommissionen ska anta delegerade akter i enlighet med artikel 19 för att komplettera detta direktiv genom att fastställa närmare bestämmelser för det systematiska utbytet av information på elektronisk väg.

Artikel 19

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 18.5 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 13 juni 2017.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 18.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Innan kommissionen antar en delegerad akt ska den samråda med experter som utsetts av varje medlemsstat i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet av den 13 april 2016 om bättre lagstiftning.

5. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

6. En delegerad akt som antas enligt artikel 18.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 20

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 21

Medlemsstaterna ska anta alla bestämmelser som behövs för att förbjuda införsel till deras territorier av

- a) skjutvapen, utom i de fall som avses i artiklarna 16 och 17 och förutsatt att de villkor som föreskrivs i de artiklarna är uppfyllda,
- b) andra vapen än skjutvapen, förutsatt att den ifrågavarande medlemsstatens nationella föreskrifter tillåter det.

KAPITEL 4

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 22

1. Medlemsstaterna ska skärpa kontrollen av vapeninnehav vid unionens yttre gränser. De ska särskilt övervaka att resande från tredje land som avser att resa vidare till en annan medlemsstat iakttar bestämmelserna i artikel 17.
2. Detta direktiv ska inte utesluta kontroller som utförs av medlemsstaterna eller transportföretaget i samband med ombordstigning i ett transportmedel.
3. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om hur de kontroller som avses i punkterna 1 och 2 utförs. Kommissionen ska sammanställa de upplysningarna och göra dem tillgängliga för alla medlemsstater.
4. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sina nationella bestämmelser, däribland om ändringar som berör förvärv och innehav av vapen, om nationell rätt är strängare än de minimikrav de är skyldiga att anta. Kommissionen ska vidarebefordra sådana upplysningar till de andra medlemsstaterna.

Artikel 23

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 24

Senast den 14 september 2020 och vart femte år därefter ska kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv, inklusive en kontroll av dess bestämmelsers ändamålsenlighet, vid behov åtföljd av lagstiftningsförslag, särskilt i fråga om kategorierna av skjutvapen i bilaga I och de frågor som rör genomförandet av systemet för Europeiska skjutvapenpasset, märkningen och ny teknik, t.ex. konsekvenserna av friformsframställning med 3D-skrivare, användning av QR-kod och användning av radiofrekvensidentifiering (RFID).

Artikel 25

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 26

Direktiv 91/477/EEG, i dess lydelse enligt de direktiv som anges i del A i bilaga III till det här direktivet, upphör att gälla, utan att det påverkar medlemsstaternas skyldigheter vad gäller de tidsfrister för införlivande med nationell rätt av direktiven som anges i del B i bilaga III till det här direktivet.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till det här direktivet och läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga IV till det här direktivet.

Artikel 27

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 28

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 24 mars 2021.

På Europaparlamentets vägnar
D.M. SASSOLI
Ordförande

På rådets vägnar
A.P. ZACARIAS
Ordförande

BILAGA I

I. I detta direktiv avses med *vapen*

- alla skjutvapen som definieras i artikel 1,
- andra vapen än skjutvapen såsom dessa definieras i den nationella lagstiftningen.

II. Vid tillämpning av detta direktiv klassificeras skjutvapen i följande kategorier:

Kategori A – Förbjudna skjutvapen

1. Explosiva militära missiler och startlavetter.
2. Automatiska skjutvapen.
3. Skjutvapen maskerade som andra föremål.
4. Ammunition med kroppsskyddspenetrerande projektiler, explosions- eller brandprojektiler och projektiler för sådan ammunition.
5. Pistol- och revolverammunition med utvidgande projektiler och projektiler för sådan ammunition, med undantag för de fall då de ska användas till sådana vapen avsedda för jakt eller målskytte som innehas av personer med rätt att bruka dem.
6. Automatiska skjutvapen som omvandlats till halvautomatiska skjutvapen, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 10.5.
7. Följande halvautomatiska skjutvapen med centralantändning:
 - a) Korta skjutvapen med vilka mer än 21 patroner kan avfyras utan omladdning, om
 - i) en laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner utgör en del av det skjutvapnet, eller
 - ii) en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 20 patroner sätts in i det.
 - b) Långa skjutvapen med vilka mer än 11 patroner kan avfyras utan omladdning, om
 - i) en laddningsanordning med kapacitet för mer än 10 patroner utgör en del av det skjutvapnet, eller
 - ii) en löstagbar laddningsanordning med kapacitet för mer än 10 patroner sätts in i det.
8. Halvautomatiska långa skjutvapen, dvs. skjutvapen som ursprungligen är avsedda att avfyras från axeln, vars längd kan minskas till mindre än 60 cm utan att funktionaliteten går förlorad genom en vikbar kolv eller en kolv av teleskopisk typ eller genom en kolv som kan avlägsnas utan användning av verktyg.
9. Varje skjutvapen i denna kategori som har omvandlats till att avfyras lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk ammunition, eller till ett salutvapen eller ett akustiskt vapen.

Kategori B – Skjutvapen för vilka det krävs tillstånd

1. Repeterande korta skjutvapen.
2. Korta skjutvapen med enkelskott med centralantändning.
3. Korta vapen med enkelskott med kantantändning, vars totala längd är mindre än 28 cm.
4. Halvautomatiska långa skjutvapen vars laddningsanordning och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre patroner då det rör sig om skjutvapen med kantantändning och mer än tre men mindre än tolv patroner då det rör sig om skjutvapen med centralantändning.
5. Andra halvautomatiska korta skjutvapen än de som står upptagna i kategori A punkt 7 a.
6. Halvautomatiska långa skjutvapen som står upptagna i kategori A punkt 7 b vars laddningsanordning och patronläge tillsammans inte kan innehålla mer än tre patroner och där laddningsanordningen kan tas bort eller det inte är uteslutet att vapnet med hjälp av vanliga verktyg kan omändras på sådant sätt att laddningsanordning och patronläge tillsammans kan innehålla mer än tre patroner.
7. Repeterande och halvautomatiska långa skjutvapen med slätborrade lopp som inte överstiger 60 cm i längd.

8. Varje skjutvapen i denna kategori som har omvandlats till att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk ammunition, eller till ett salutvapen eller ett akustiskt vapen.
9. Halvautomatiska skjutvapen för civilt bruk som liknar vapen med automatisk mekanism andra än de som står upptagna i kategori A punkt 6, 7 eller 8.

Kategori C – Skjutvapen och vapen som ska anmälas

1. Repeterande långa skjutvapen andra än de som står upptagna i kategori B punkt 7.
2. Långa skjutvapen med räfflade lopp för enkelskott.
3. Halvautomatiska långa skjutvapen andra än de som står upptagna i kategori A eller B.
4. Korta vapen för enkelskott med kantantändning vars totala längd inte är mindre än 28 cm.
5. Varje skjutvapen i denna kategori som har omvandlats till att avfyra lösa skott, retande ämnen, andra verksamma ämnen eller pyroteknisk ammunition, eller till ett salutvapen eller ett akustiskt vapen.
6. Skjutvapen i kategori A eller B eller den här kategorin som har deaktiverats i enlighet med genomförandeförordning (EU) 2015/2403.
7. Enkelskotts långa skjutvapen med slätborrade lopp som släpps ut på marknaden den 14 september 2018 eller senare.

III. Definitionen av *skjutvapen* ska i denna bilaga inte omfatta föremål som stämmer med definitionen men som

- a) är gjorda för larm, signalering, livräddning, djurslakt eller harpunfiske eller för industriellt eller tekniskt bruk, förutsatt att de bara kan användas i ett sådant syfte,
- b) betraktas som antika vapen, om sådana vapen inte har inkluderats i kategorier som fastställs i del II och är föremål för nationell rätt.

I avvaktan på samordning inom unionen får medlemsstaterna tillämpa sin nationella rätt på skjutvapnen i denna del.

IV. I denna bilaga avses med

- a) *korta vapen*: ett skjutvapen med en pipa som inte överstiger 30 cm eller vars totala längd inte överstiger 60 cm,
 - b) *långa vapen*: alla skjutvapen som inte är korta vapen,
 - c) *automatvapen*: ett skjutvapen som laddar om automatiskt varje gång ett skott avfyras och som kan avfyra mer än ett skott med ett tryck på avtryckaren,
 - d) *halvautomatiskt skjutvapen*: ett skjutvapen som laddar om automatiskt varje gång ett skott avfyras och som bara kan avfyra ett skott med ett tryck på avtryckaren,
 - e) *repeaterande skjutvapen*: ett skjutvapen som efter att ett skott har avfyrats är avsett att laddas om från ett magasin eller cylinder med hjälp av ett manuellt tillvägagångssätt,
 - f) *skjutvapen för enkelskott*: ett skjutvapen utan magasin som laddas för varje skott genom att man manuellt sätter in ett skott i patronläget eller i ett laddningsutrymme där pipan bryts,
 - g) *ammunition med kroppsskyddspenetrerande kulor*: ammunition för militärt bruk där kulan är försedd med mantel och har en massiv hård kärna,
 - h) *ammunition med explosiva projektiler*: ammunition för militärt bruk där projektilen innehåller en laddning som exploderar när den stöter emot något,
 - i) *ammunition med brandprojektiler*: ammunition för militärt bruk där projektilen innehåller en kemisk blandning som börjar brinna vid kontakt med luften eller vid anslaget.
-

BILAGA II

EUROPEISKA SKJUTVAPENPASSET

Passet ska innehålla följande avsnitt:

- a) Innehavarens identitet.
- b) Identifikation av vapnet eller skjutvapnet med angivande av kategori enligt detta direktiv.
- c) Passets giltighetstid.
- d) Ett avsnitt att användas av den medlemsstat som utfärdar passet (tillståndens art, referenser etc.).
- e) Ett avsnitt för ifyllnad av andra medlemsstater (tillstånd till inresa i landet etc.).
- f) Anmärkningarna:

”Rätten att resa till en annan medlemsstat med ett eller flera i passet uppräknade skjutvapen i kategori A, B eller C förutsätter ett eller flera föregående tillstånd från den besökta medlemsstaten. Sådana tillstånd får noteras i passet.

Ett sådant föregående tillstånd som avses ovan är i princip inte nödvändigt för att resa med ett skjutvapen i kategori C i syfte att delta i jakt eller återskapa historiska händelser eller med ett skjutvapen i kategori A, B eller C för att delta i målskytte, förutsatt att resenären har ett skjutvapenpass och kan styrka skälet för resan.”

Om en medlemsstat har informerat de andra medlemsstaterna i enlighet med artikel 11.3 om att innehav av vissa skjutvapen i kategori B eller C är förbjudet eller kräver tillstånd ska en av följande anmärkningar läggas till:

”Inresa i ... (berörda stater) med skjutvapen ... (identifikation) är förbjuden.”

”Inresa i ... (berörda stater) med skjutvapen ... (identifikation) kräver tillstånd.”

BILAGA III

DEL A

Upphävda direktiv och en förteckning över ändringar av detta

(som det hänvisas till i artikel 26)

Rådets direktiv 91/477/EEG	(EGT L 256, 13.9.1991, s. 51)
Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/51/EG	(EUT L 179, 8.7.2008, s. 5)
Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853	(EUT L 137, 24.5.2017, s. 22)

DEL B

Tidsfrister för införlivande med nationell rätt

(som det hänvisas till i artikel 26)

Direktiv	Tidsfrist för införlivande
91/477/EEG	31 december 1992
2008/51/EG	28 juli 2010
(EU) 2017/853	14 september 2018 ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Enligt artikel 2.2 i direktiv (EU) 2017/853 gäller dock följande: "Med avvikelse från punkt 1 i den här artikeln, ska medlemsstaterna sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 4.3 och 4.4 i direktiv 91/477/EEG i dess ändrade lydelse senast den 14 december 2019."

BILAGA IV

JÄMFÖRELSETABELL

Direktiv 91/477/EEG	Detta direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4.1 och 4.2	Artikel 4.1 och 4.2
Artikel 4.2a	Artikel 4.3
Artikel 4.3	Artikel 4.4
Artikel 4.4	Artikel 4.5
Artikel 4.5	Artikel 4.6
Artikel 4a	Artikel 5
Artikel 5	Artikel 6
Artikel 5a	Artikel 7
Artikel 5b	Artikel 8
Artikel 6	Artikel 9
Artikel 7.1–7.4	Artikel 10.1–10.4
Artikel 7.4a	Artikel 10.5
Artikel 7.5	Artikel 10.6
Artikel 8.1 första stycket	Artikel 11.1 första stycket
Artikel 8.1 andra stycket	—
—	Artikel 11.1 andra stycket
Artikel 8.2 och 8.3	Artikel 11.2 och 11.3
Artikel 9.1 inledningen	Artikel 12.1 inledningen
Artikel 9.1 första strecksatsen	Artikel 12.1 a
Artikel 9.1 andra strecksatsen	Artikel 12.1 b
Artikel 9.2	Artikel 12.2
Artikel 10	Artikel 13
Artikel 10a	Artikel 14
Artikel 10b	Artikel 15
Artikel 11.1	Artikel 16.1
Artikel 11.2 första stycket inledningen	Artikel 16.2 första stycket inledningen
Artikel 11.2 första stycket första strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket a
Artikel 11.2 första stycket andra strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket b
Artikel 11.2 första stycket tredje strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket c
Artikel 11.2 första stycket fjärde strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket d
Artikel 11.2 första stycket femte strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket e
Artikel 11.2 första stycket sjätte strecksatsen	Artikel 16.2 första stycket f

Direktiv 91/477/EEG	Detta direktiv
Artikel 11.2 andra, tredje och fjärde styckena	Artikel 16.2 andra, tredje och fjärde styckena
Artikel 11.3 och 11.4	Artikel 16.3 och 16.4
Artikel 12	Artikel 17
Artikel 13	Artikel 18
Artikel 13a	Artikel 19
Artikel 13b	Artikel 20
Artikel 14 inledningen	Artikel 21 inledningen
Artikel 14 första strecksatsen	Artikel 21 a
Artikel 14 andra strecksatsen	Artikel 21 b
Artikel 15	Artikel 22
Artikel 16	Artikel 23
Artikel 17	Artikel 24
Artikel 18	—
—	Artiklarna 25, 26 och 27
Artikel 19	Artikel 28
Bilaga I	Bilaga I
Bilaga II	Bilaga II
—	Bilaga III
—	Bilaga IV

Sammanfattning av betänkandet EU:s vapendirektiv – genomförande av 2017 års ändringsdirektiv på miniminivå (SOU 2022:62)

Prop. 2022/23:102
Bilaga 2

Uppdraget

Utredningens uppdrag består av två delar. Den som nu redovisas handlar om förslag till de författningsändringar som krävs i svensk rätt för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen (2017 års ändringsdirektiv). I den delen av uppdraget ingår även att ta ställning till om det behövs några författningsändringar för att kunna tillämpa en delegerad förordning om de närmare formerna för det systematiska utbytet av information på elektronisk väg om avslag på ansökningar om tillstånd att förvärva eller inneha vissa skjutvapen. Utredningen ska även överväga hur kommissionens direktiv (EU) 2019/68 om fastställande av tekniska specifikationer för märkning av skjutvapen och deras väsentliga delar enligt rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen ska genomföras i svensk rätt och lämna nödvändiga författningsförslag.

I direktiven framhålls att en utgångspunkt för uppdraget ska vara att genomföra ändringsdirektivet på absolut miniminivå. Där anges också att det även ska beaktas att direktivet ger utrymme för medlemsstaterna att i nationell rätt fastställa märkningskrav för vapen och vapendelar av särskilt stort historiskt värde.

Ändringsdirektivet

Ändringsdirektivet innehåller bl.a. nya definitioner, nya krav på märkning av skjutvapen och väsentliga delar till sådana vapen, reglering av vapenhandlar- och vapenmäklarverksamhet, krav på register, strängare krav för att ge tillstånd till innehav av vissa skjutvapen och reglering av förvärv och innehav av vissa stora vapenmagasin.

I många avseenden krävs inga författningsändringar

Vapendirektivet sätter en minimistandard för den lagstiftning som ska finnas, men hindrar inte att medlemsstaterna har en mer långtgående reglering. Den svenska vapenlagstiftningen håller en mycket hög skyddsnivå och därigenom uppfyller Sverige redan till stora delar de krav som ställs i ändringsdirektivet. Därför krävs det inga nya eller ändrade regler om bl.a.

- larm-, signal- eller salutvapen,
- underårigas innehav av skjutvapen,
- övervakning av meddelade tillstånd och förvaring av skjutvapen och ammunition,

- distanshandel,
- deaktiverade vapen, och
- transitering av vapen.

Eftersom den svenska vapenlagstiftningen redan är mycket restriktiv får de flesta av de ändringar som föreslås i praktiken mycket begränsad effekt för personer som legalt innehar skjutvapen.

Utredningens överväganden och förslag

Utgångspunkter för genomförandet

Eftersom vapenlagstiftningen är så komplex krävs det trots allt ändringar i förhållandevis många bestämmelser, men en av utgångspunkterna för utredningens arbete har varit att genomföra nödvändiga förändringar på absolut miniminivå. En annan har varit att noga överväga om Sverige bör utnyttja möjligheter till undantag från vissa bestämmelser i ändringsdirektivet. Ett genomförande på miniminivå bör dock inte hindra att bestämmelser som är förmånliga för enskilda införs.

En annan viktig utgångspunkt är – mot bakgrund av den korta utredningstiden – att behålla den nuvarande strukturen i vapenlagstiftningen. Vidare måste regelverket hänga ihop. Det får inte finnas utrymme för t.ex. den organiserade brottsligheten att missbruka regelverket. Vidare måste myndigheterna ha rättsliga förutsättningar för att utföra sina arbetsuppgifter, exempelvis författningsstöd för det informationsutbyte som ändringsdirektivet kräver.

Frågor som rör skjutvapen

Tillstånd till att inneha skjutvapen som omfattas av ändringsdirektivets kategori A och som huvudsakligen har prydnadsvärde eller särskilt affektionsvärde ska endast få meddelas om vapnet deaktiverats enligt föreskrifterna i en särskild EU-förordning.

Kraven på märkning av skjutvapen och vapendelar vid tillverkning utökas genom att en sådan märkning om möjligt även ska omfatta uppgift om modell. Vid tillverkning av vapendelar som är för små för att kunna märkas på vanligt sätt ska de åtminstone märkas med ett serienummer eller liknande.

När skjutvapen eller vapendelar förs in till Sverige från tredjeland ska de märkas på samma sätt som vid tillverkning. Det ska dock inte gälla skjutvapen som förs in för statens räkning.

När skjutvapen eller vapendelar överläts från staten till någon annan för permanent civilt bruk ska de förses med samma märkning som vid tillverkning. Vapendelar ska, i likhet med det som redan gäller för skjutvapen, även ha en unik märkning där det framgår att de har överlåtits av en svensk myndighet.

Den möjlighet som finns att införa nationell reglering för märkning av skjutvapen av särskilt stort historiskt värde ska utnyttjas. Om det finns särskilda skäl får Polismyndigheten medge undantag från skyldigheten att märka skjutvapen eller vapendelar som är av särskilt stort historiskt värde.

Vid bedömningen av om undantag från märkningskravet bör medges har bl.a. faktorer som vapnets ålder, förekomsten av motsvarande vapen och vapnets skick betydelse, liksom vapnets proveniens.

De utvidgade märkningskraven ska tillämpas vid tillverkning, införsel och överlåtelse från staten till annan för permanent civilt bruk som äger rum efter att de nya reglerna trätt i kraft. Det innebär bl.a. att den som har en befintlig samling av skjutvapen av historiskt ursprung, där vapnen är märkta enligt nuvarande regler, inte behöver se till att de märks ytterligare. Han eller hon behöver därmed inte heller ansöka om undantag från märkningsreglerna för att undgå krav på ytterligare märkning av föremålen.

Frågor som rör vapenmagasin

Utredningen konstaterar inledningsvis att även ett genomförande av ändringsdirektivet på miniminivå kräver en reglering av vissa vapenmagasin. Tre alternativa sätt att reglera vapenmagasin presenteras; användningsreglering, förvävsreglering och innehavsreglering. Utredningen konstaterar att de två förstnämnda lösningarna har allvarliga nackdelar och att en innehavsreglering är lämpligast.

Regleringen begränsas till att gälla enbart vissa löstagbara vapenmagasin till halvautomatiska skjutvapen med centralantändning och helautomatiska skjutvapen. Det ska krävas tillstånd att inneha sådana löstagbara vapenmagasin om magasinet kan innehålla fler än 20 patroner, eller fler än 10 patroner om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller totala längd överstiger 60 cm.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett vapen för skjutning eller för ändamålet samling får emellertid utan särskilt tillstånd inneha löstagbara vapenmagasin som passar till vapnet. Ett tillstånd att bedriva handel med skjutvapen ger också rätt att inneha sådana löstagbara vapenmagasin som regleras i vapenlagen (1996:67). Den som har tillstånd att låna skjutvapen får likaså utan särskilt tillstånd rätt att inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Den som överlåter ett skjutvapen, men som har kvar sådana vapenmagasin som det utan vapeninnehav krävs tillstånd att inneha, får fortsätta att inneha vapenmagasinen utan krav på särskilt tillstånd under tre månader efter överlåtelsen av vapnet. Den som under den tiden antingen ansöker om tillstånd att inneha ett nytt vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, eller ansöker om särskilt tillstånd att inneha magasinen, får fortsätta att inneha dem tills tillståndsfrågan har avgjorts slutligt.

Den som när lagändringarna träder i kraft har sådana löstagbara vapenmagasin som utan vapeninnehav kräver tillstånd får utan särskilt tillstånd inneha dem i ytterligare fyra månader eller, om ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen, eller ett skjutvapen som magasinen passar till, görs innan den tiden löpt ut. Vapenmagasinen får då behållas till dess att ansökan har prövats slutligt.

Vapenlagen ska inte gälla för sådana vapenmagasin som innehas av staten.

Sådana vapenmagasin som det krävs tillstånd att inneha och som tillhör ett dödsbo eller konkursbo ska omfattas av samma regler som gäller för skjutvapen.

Det ska vara straffbart att – utan att ha rätt till det – inneha sådana stora löstagbara vapenmagasin som omfattas av vapenlagen. Den som frivilligt lämnar in ett sådant vapenmagasin som innehas olovligen till Polismyndigheten ska endast åtalas om det är motiverat från allmän synpunkt.

Vapenmagasin som regleras i vapenlagen får överlåtas eller yrkesmässigt förmedlas endast till någon som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om sådana vapenmagasin överläts genom ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd. Att överträda regleringen ska vara straffbart.

Ett särskilt meddelat tillstånd att, utan vapeninnehav, inneha ett eller flera vapenmagasin ska kunna återkallas under samma förutsättningar som gäller för tillstånd att inneha ammunition. Vapenmagasin ska också kunna omhändertas och förverkas under samma förutsättningar som gäller för ammunition.

Sådana löstagbara vapenmagasin som omfattas av vapenlagen ska kunna lösas in av staten under samma förutsättningar som gäller för skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Vapenmäklare

Varken vapenlagen eller lagen (1992:1300) om krigsmateriel täcker till fullo kraven i ändringsdirektivet på reglering av vapenmäklare, som är en ny yrkeskategori. Ändringsdirektivet kräver reglering av sådan verksamhet.

Det ska krävas tillstånd enligt vapenlagen att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition, dvs. att bedriva vapenmäklarverksamhet, på samma sätt som gäller för handel med skjutvapen. En juridisk person som har tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet ska utse en föreståndare och får utse en ersättare för honom eller henne. Föreståndare och ersättare ska godkännas av Polismyndigheten. Samma regler ska gälla för återkallelse av tillstånd till vapenmäklarverksamhet som för tillstånd till vapenhandel.

Sådan vapenmäklarverksamhet som kräver tillstånd enligt vapenlagen undantas från tillstånd till tillhandahållande enligt lagen om krigsmateriel.

Att bedriva vapenmäklarverksamhet utan tillstånd straffbeläggs på samma sätt som att bedriva vapenhandel med skjutvapen utan tillstånd.

Vapenmäklare ska kontrollera att den som vill köpa t.ex. skjutvapen och ammunition har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Yrkesmässig förmedling av sådan egendom till någon som saknar rätt att inneha den straffbeläggs.

Registerfrågor och informationsutbyte

Polismyndigheten ska föra register över dem som har meddelats tillstånd att bedriva vapenmäklarverksamhet. Sekretess ska inte gälla för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har sådant tillstånd eller för uppgift om vilka typer av vapen som omfattas av tillståndet.

Inspektionen för strategiska produkter, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och kommuner ska föra register över vissa beslutade tillstånd till att hantera ammunition. Skyldigheten att föra register och registrens ändamål regleras i lagen om krigsmateriel respektive lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Vapenregister ska, utöver det som registreras i dag, även innehålla uppgifter om märkning av skjutvapen och vapendelar. I vapenförordningen preciseras vilka uppgifter som vapenregister ska innehålla.

Polismyndigheten får samköra vapenregister om det behövs för kontroll av vapenmäklare.

Personuppgifter om den som fått tillstånd att inneha skjutvapen ska bevaras lika länge som uppgifter om vapnet. Kravet på att under viss tid bevara uppgifter om den som fått tillstånd att bedriva vapenhandel tas bort.

Bevarandetiden för uppgifter i Polismyndighetens vapenregister utökas från 20 år till 30 år från det att skjutvapnet eller vapendelen skrotades. Om egendomen förts ut ur landet permanent får den i stället avföras ur registren 30 år efter utförelsen. När 30 år har gått ska personuppgifterna raderas.

Vapenmäklare ska på samma sätt som vapenhandlare föra förteckningar över de transaktioner avseende skjutvapen som vapenmäklaren förmedlar, förhandlar eller arrangerar. När verksamheten upphör ska både vapenmäklare och vapenhandlare överlämna sina förteckningar till Polismyndigheten.

Vapenhandlare och vapenmäklare ska vidare löpande anmäla transaktioner och överföringar enligt vapenlagen med skjutvapen till Polismyndigheten.

Polismyndigheten ska informera behöriga myndigheter i andra medlemsstater i EU om avslag på ansökningar om tillstånd att inneha skjutvapen och ammunition, om avslaget grundar sig på säkerhetsskäl eller sökandens bristande pålitlighet. Detsamma gäller om tillstånd att inneha skjutvapen återkallas av säkerhetsskäl eller på grund av innehavarens bristande pålitlighet.

Övriga frågor

En vapenhandlare eller vapenmäklare ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tvekelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

Bilagan till vapenförordningen (1996:70) ska ändras så att den överensstämmer med bilaga I till vapendirektivet i dess genom ändringsdirektivet ändrade lydelse.

Vissa bemyndiganden i vapenlagen utvidgas för att stämma överens med förslagen till ändringar.

Ikraftträdande

Förslagen bör av hänsyn till att genomförandet av ändringsdirektivet är försenat och att Sverige har stämts inför EU-domstolen träda i kraft så snart som möjligt. Utredningen bedömer att ett ikraftträdande den 1 juli 2023 är realistiskt.

Övergångsbestämmelser

Utredningen föreslår en övergångsbestämmelse, som innebär att kravet på deaktivering för tillstånd att inneha vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde inte ska gälla vid förnyelse av tidsbegränsade tillstånd som avser vissa halvautomatiska vapen som klassificeras som s.k. förbjudna skjutvapen enligt vapendirektivet om tillståndet att inneha vapnet har registrerats i vapenregistret före den 13 juni 2017.

Vidare föreslås att den som vid ikraftträdandet innehar vapenmagasin, som omfattas av vapenlagens reglering, utan särskilt tillstånd får fortsätta att inneha vapenmagasinen till utgången av oktober 2023. Om han eller hon dessförinnan har ansökt om tillstånd att inneha vapenmagasinen, eller att inneha ett vapen som de passar till, får vapenmagasinen innehas utan tillstånd till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt.

Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt den nya regleringen föreslås få fortsätta att bedriva sådan verksamhet utan särskilt tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess att ansökan om tillstånd har prövats slutligt.

Övriga förslag kräver inga övergångsbestämmelser.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1300) om krigsmateriel²

dels att 4 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 18 § ska lyda ”Tillsyn, registrering och uppgifts- och underrättelseskyldighet”,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 18 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §³

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen som regleras genom föreskrifterna i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras genom föreskrifterna i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition som regleras i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

18 a §

Inspektionen för strategiska produkter ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dels personer och organisationer som har meddelats ett tillstånd enligt 3 § att tillverka sport- eller jaktvapen eller

¹ Jfr rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 av den 17 maj 2017 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen.

² Lagen omtryckt 1997:689.

³ Senaste lydelse 2018:135.

ammunition till sådana vapen, dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd.

18 b §

Registret enligt 18 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till krigsmateriel.

18 c §

Bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ kompletteras Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 18 a och 18 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 1 kap. 1 och 8 §§, 1 a kap. 7 och 10 §§, 2 kap 1, 5 a, 8–10 b och 10 d §§, 2 a kap. 2, 4, 5 och 7 §§, 3 kap. 10 §, 6 kap. 2–4 §§, 7 kap. 1–4 §§, 8 kap. 1–3 §§, 9 kap. 1–2, 5 och 7 §§, 10 kap. 2 § och 11 kap. 1–3 §§ och rubrikerna före 2 kap. 10 §, 6 kap. 4 §, 7 kap. och 8 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 1 kap. 7 a §, 2 kap. 5 b, 8 a och 10 e §§ och 2 a kap. 8 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin.

7 a §

Med vapenmagasin avses i denna lag löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning och för helautomatiska skjutvapen, under förutsättning att magasinet kan innehålla

– fler än 20 patroner, eller

– fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett halvautomatiskt skjutvapen med centralantändning eller ett helautomatiskt skjutvapen, vars pipas längd överstiger 30 cm eller totala längd överstiger 60 cm.

8 §³

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §.

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition,

¹ Jfr rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 av den 17 maj 2017 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen.

² Senaste lydelse 2022:132.

³ Senaste lydelse 2022:132.

Lagen gäller inte ammunition *eller* ljuddämpare *eller vapenmagasin*
ljuddämpare som innehas av staten. som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 2 a kap. 1–4 och 6 §§.

1 a kap.

7 §⁴

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en *sådan* juridisk person som har tillstånd att driva handel *med skjutvapen*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret), och

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition*, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har tillstånd att driva *sådan* handel *eller förmedling*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret *och vapenmäklarregistret*), och

4. sammanslutningar som har auktoriserats enligt denna lag (registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

10 §⁵

Uppgifter om skjutvapen och *sådana* vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 20 år. Detsamma gäller uppgifter

Uppgifter om *sådana* skjutvapen och vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 30 år *efter det att skjutvapnet eller*

⁴ Senaste lydelse 2022:132.

⁵ Senaste lydelse 2019:430.

om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller *tillstånd att driva handel med skjutvapen*.

vapendelen skrotats. Detsamma gäller uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar.

Uppgifter om sådana skjutvapen eller vapendelar som har överförts till en mottagare i utlandet ska bevaras i vapenregister 30 år efter utförseln, om vapnet eller vapendelen inte dessförinnan har återinförts.

När perioden om 30 år i första och andra styckena har löpt ut ska personuppgifter i vapenregister raderas.

2 kap.

1 §⁶

Tillstånd krävs för att

a) inneha skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare,

a) inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin.

b) driva handel med skjutvapen,

c) yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition,

c) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

e) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförliga skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är

1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, eller

2. ett harpunvapen.

Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

⁶ Senaste lydelse 2022:132.

Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet *skall* få behållas i brukbart skick.

5 a §⁷

Med de undantag som följer av 5 b §, får tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, meddelas endast om vapnet görs varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet ska få behållas i brukbart skick.

5 b §

När det är särskilt föreskrivet, får tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, endast meddelas om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

8 §⁸

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får även utan särskilt tillstånd inneha ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, och
2. ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för

⁷ Senaste lydelse 2000:147.

⁸ Senaste lydelse 2022:132.

skjutning eller ett vapen som huvudsakligen har samlarvärde får även utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition och ljuddämpare får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

8 a §

Den som innehar vapenmagasin utan särskilt tillstånd enligt 8 § andra stycket och som överlåter skjutvapnet som vapenmagasinen passar till, får utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen under tre månader räknat från dagen då överlåtare lämnar ut vapnet till förvärvaren. Om innehavaren inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett nytt sådant vapen som avses i 8 § andra stycket och som vapenmagasinen passar till, får han eller hon utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen, till dess ansökan har prövats slutligt.

9 §⁹

Skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare får överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition eller ljuddämpare överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin får överlåtas eller yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

⁹ Senaste lydelse 2022:132.

10 §¹⁰

Tillstånd att driva handel med skjutvapen får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

Tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt första stycket, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen.

Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person, ska tillståndshavaren snarast möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

10 a §¹¹

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

Föreståndaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 b §¹²

Om den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller, i fråga om en juridisk person, föreståndaren för sådan verksamhet är förhindrad att ansvara för verksamheten ska han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Om föreståndaren för en juridisk person som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition är förhindrad att ansvara för verksamheten får han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Ersättaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 d §¹³

I ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:591.

¹¹ Senaste lydelse 2014:591.

¹² Senaste lydelse 2014:591.

¹³ Senaste lydelse 2012:306.

Tillståndet ger rätt att inneha de skjutvapen som anges där. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen ska förvaras.

Prop. 2022/23:102
Bilaga 3

Tillståndet ger dock inte rätt att inneha andra helautomatiska skjutvapen än sådana som har tagits in för en viss köpare.

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha vapenmagasin.

10 e §

En vapenhandlare eller yrkesmässig förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

2 a kap.

2 §¹⁴

Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, ska förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret. Detta gäller inte den som tillverkar ett skjutvapen av vapendelar som redan är märkta på föreskrivet sätt.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa, och
3. stomme, låda och mantel.

Märkning enligt första stycket ska om möjligt även innefatta uppgift om modell.

Kravet på märkning gäller inte om en vapendel är för liten för att kunna märkas på föreskrivet sätt. Vapendelen ska då märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

4 §¹⁵

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en *unik* märkning av det slag som

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en märkning av det slag som

¹⁴ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:467.

föreskrivs i 2 § *första stycket*. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

föreskrivs i 2 §. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

5 §¹⁶

När *ett sådant* vapen som anges i 2 eller 3 § överläts från staten till annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter *vapnet* se till att det *har* en *unik* märkning *varav* framgår att *överlåtelsen har skett från* en svensk myndighet.

När vapen *eller vapendelar* som anges i 2 och 3 §§ överläts från staten till *någon* annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter *föremålet* se till att det *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. *Föremålet ska också ha* en märkning *av vilken det framgår* att en svensk myndighet *har överlåtit det*.

Första stycket gäller inte vapen som staten har löst in enligt 7 kap.

7 §¹⁷

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mässa,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

8 §

Om det finns särskilda skäl får Polismyndigheten på ansökan medge undantag från skyldigheten enligt 7 § att märka ett skjutvapen eller en vapendel, förutsatt att föremålet är av särskilt stort historiskt värde.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁷ Senaste lydelse 2015:335.

Kommer ansökan in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet enligt 7 § första stycket.

Om Polismyndigheten avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan ska myndigheten ange i beslutet inom vilken tid föremålet senast ska vara märkt.

3 kap. 10 §¹⁸

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition och ljuddämpare till vapnet utan särskilt tillstånd.

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin till vapnet utan särskilt tillstånd.

6 kap. 2 §¹⁹

Ett tillstånd att inneha ammunition eller ljuddämpare ska återkallas av Polismyndigheten om

Ett tillstånd att inneha ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat den egendom som tillståndet gäller, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

3 §²⁰

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska återkallas av Polismyndigheten om

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren inte längre driver yrkesmässig handel,
- a) tillståndshavaren inte längre driver verksamheten yrkesmässigt,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skälig anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation eller översyn.

¹⁸ Senaste lydelse 2022:132.

¹⁹ Senaste lydelse 2022:132.

²⁰ Senaste lydelse 2014:591.

Omhändertagande av vapen, ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis²¹

Omhändertagande av vapen, ammunition, vapentillbehör och tillståndsbevis

Lydelse enligt SOU 2022:48

Föreslagen lydelse

4 §²²

Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis ska tas om hand om

Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare, vapenmagasin och tillståndsbevis ska tas om hand om

- a) det finns risk att vapnet missbrukas, eller
- b) det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får egendomen tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av polismän, jakttillsynsmän som länsstyrelsen förordnat, kustbevakningstjänstemän, tulltjänstemän eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen. Åtgärden ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten, som omedelbart ska pröva om omhändertagandet ska bestå.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och ljuddämpare²³

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och vapentillbehör

1 §²⁴

Skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare ska lösas in av staten om

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin ska lösas in av staten om

- a) tillståndet att inneha egendomen har återkallats utan att den samtidigt har förklarats förverkad eller tagits i beslag,

- b) innehavaren har avlidit,
- c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition eller ljuddämpare som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

- c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

- d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition eller ljuddämpare, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har

- d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett

²¹ Senaste lydelse av rubriken 2022:132.

²² Senaste lydelse 2022:132.

²³ Senaste lydelse av rubriken 2022:132.

²⁴ Senaste lydelse 2022:132.

beslutat att inte föra talan om förverkande.

sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

Prop. 2022/23:102
Bilaga 3

2 §²⁵

Skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

a) ett år från det att innehavaren avled, eller

b) tre månader från det att tillståndet att inneha egendomen återkallades, ansökan om innehav avslogs, beslut i förverkandefrågan meddelades av en domstol eller en åklagare eller beslaget hävdes.

Vapnen, ammunitionen *eller* ljuddämparna ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den.

Vapnen, ammunitionen, ljuddämparna *eller vapenmagasinen* ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den.

Polismyndigheten får medge förlängning av tidsfristerna, varje gång med högst sex månader.

3 §²⁶

En innehavare av skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

En innehavare av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

4 §²⁷

För vapen, ammunition *eller* ljuddämpare som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

För vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som löses in ska en ersättning betalas

²⁵ Senaste lydelse 2022:132.

²⁶ Senaste lydelse 2022:132.

²⁷ Senaste lydelse 2022:132.

**8 kap. Vapen, ammunition och
ljuddämpare i dödsbon och
konkursbon**²⁸

**8 kap. Vapen, ammunition och
vapentillbehör i dödsbon och
konkursbon**

1 §²⁹

Skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

- a) egendomen har överlåtits till någon som är berättigad att inneha den,
b) egendomen ska överlämnas enligt 2 § eller, i fråga om dödsbon, 7 kap. 3 §, eller
c) i fråga om konkursbon, konkursen har avslutats.

2 §³⁰

Om skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är *i så fall* skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *egendomen*.

Om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *den*.

3 §³¹

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition *och* ljuddämpare i dödsbon finns i 7 kap.

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* i dödsbon finns i 7 kap.

9 kap.

1 §³²

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det

²⁸ Senaste lydelse av rubriken 2022:132.

²⁹ Senaste lydelse 2022:132.

³⁰ Senaste lydelse 2022:132.

³¹ Senaste lydelse 2022:132.

³² Senaste lydelse 2017:1139.

eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

eller överlåter, *yrkesmässigt förmedlar* eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

1 a §³³

Om brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen eller 3. innehavet, överlåtelsen, utlåningen har avsett flera vapen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett flera vapen,

4. vapnet har innehafts i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller

5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms för synnerligen grovt vapenbrott till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

1 b §³⁴

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2–4 eller 7 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2 § första, andra och fjärde styckena, 3, 4, 7 eller 8 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov

³³ Senaste lydelse 2020:900.

³⁴ Senaste lydelse 2014:894.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

2 §³⁵

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehåses av sammanslutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehåses av vapenhandlare,

d) innehar ammunition *eller* ljuddämpare utan att ha rätt till det,

d) innehar ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* utan att ha rätt till det,

e) överlåter ammunition *eller* ljuddämpare till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

e) överlåter *eller yrkesmässigt förmedlar* ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

f) driver handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition* utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

i) förvarar skjutvapen eller ljuddämpare åt någon annan utan att ett föreskrivet tillstånd till förvaringen finns, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition *eller* ljuddämpare eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

5 §³⁶

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition *och* ljuddämpare som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition *och* ljuddämpare som hör till vapnet förklaras förverkade.

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som hör till vapnet förklaras förverkade.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

7 §³⁷

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

10 kap.

2 §³⁸

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart *endast i de fall det har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.*

Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd, *återkallelse av tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart *om Polismyndigheten anger det i beslutet. Polismyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart om det finns särskilda skäl för det.*

³⁶ Senaste lydelse 2022:132.

³⁷ Senaste lydelse 2022:132.

³⁸ Senaste lydelse 2014:895.

11 kap.
1 §³⁹

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen eller ljuddämpare som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, och

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare eller vapenmagasin som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Tullverket eller Kustbevakningen,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten,

Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

Säkerhetspolisen, *Tullverket eller Kustbevakningen*, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen,

Prop. 2022/23:102
Bilaga 3

i) att tillstånd att inneha vissa vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

2 §⁴⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *handel*,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *verksamhet*,

d) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlars, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition eller ljuddämpare,

f) de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och förfaringssätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet,

j) krav på vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare att föra förteckningar,

j) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och

k) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och

⁴⁰ Senaste lydelse 2022:132.

k) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

l) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

3 §⁴¹

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition och ljuddämpare som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarsmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får inneha vapenmagasinen utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023.

Om innehavaren före utgången av oktober 2023 har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen får han eller hon inneha dem utan tillstånd till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt. Detsamma gäller om innehavaren före utgången av oktober 2023 har gett in en ansökan om att inneha ett vapen för skjutning, eller ett vapen som huvudsakligen har samlarvärde, som vapenmagasinen passar till.

3. Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får bedriva sådan verksamhet utan särskilt tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

4. Bestämmelsen i 2 kap. 5 b § tillämpas inte vid förnyelse av tidsbegränsade tillstånd som avser sådana vapen som anges i kategori A, punkterna 6–8 i bilaga I del II till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (kodifiering), och som har registrerats i vapenregistret före den 13 juni 2017.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap. **16 §¹**

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition eller ljuddämpare kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och
2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

¹ Senaste lydelse 2022:610.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att rubriken närmast före 21 § ska lyda ”Tillsyn och registrering”,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 21 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 a §

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt 16 § att hantera ammunition ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över personer och organisationer som har meddelats ett sådant tillstånd. Registret ska även innehålla uppgift om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd samt om personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten.

21 b §

Ett register enligt 21 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till ammunition.

21 c §

Bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning

¹ Jfr rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/853 av den 17 maj 2017 om ändring av rådets direktiv 91/477/EEG om kontroll av förvärv och innehav av vapen.

(EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 21 a och 21 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden över betänkandet lämnats av Askersunds kommun, Brottsförebyggande rådet, Försvarsmakten, Förvaltningsrätten i Malmö, Göta Vapenhistoriska Sällskap, Göteborgs kommun, Inspektionen för strategiska produkter, Integritetsskyddsmyndigheten, Justitiekanslern, Jägarnas Riksförbund, Kammarrätten i Göteborg, Kiruna kommun, Kustbevakningen, Lunds universitet (Juridiska fakulteten), Malmö tingsrätt, Munkedals kommun, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Riksantikvarieämbetet, Riksdagens ombudsman, Riksidrottsförbundet, Sametinget, Statens försvarshistoriska museer, Statens historiska museer, Statens maritima och transporthistoriska museer, Svea hovrätt, Svenska Dynamiska Sportskytteförbundet, Svenska Jägareförbundet, Svenska Mångkampsförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Skidskytteförbundet, Svenska Skyttesportförbundet, Svenska Svartkruts Skytte Federationen, Svenska Vapensamlarföreningen, Svenskt Forum för jakt, skytte och vapenfrågor, Sveriges advokatsamfund, Sveriges Kommuner och Regioner, Sveriges Vapenägares Förbund, Transportstyrelsen, Totalförsvarets forskningsinstitut, Tull-Kust, Tullverket, Uddevalla kommun, Vansbro kommun och Åklagarmyndigheten.

Eksjö kommun, Mariestads kommun, Strömstads kommun, Vimmerby kommun och Västerås kommun har avstått från att yttra sig.

Svar har inte inkommit från Arvika kommun, Borlänge kommun, Föreningen Sveriges Jägare, Försvarets materielverk, Huddinge kommun, Jokkmokks kommun, Jönköpings kommun, Karlskrona kommun, Kristinehamns kommun, Lidingö kommun, Linköpings kommun, Malmö kommun, Nordmalings kommun, Offentliganställdas förhandlingsråd, Oskarshamns kommun, Riksförbundet Sveriges museer, Saco-S, Seko, Service- och kommunikationsfacket, Skellefteå kommun, Skurups kommun, Stockholms kommun, Svenska Armorst Unionen, Svenska försvarsutbildningsförbundet, Sveriges Jordägareförbund, Sveriges Vapenhandlareförening, Säkerhets- och försvarsföretagen, Säkerhetspolisen, Torsby kommun, Vellinge kommun, Viltmästareförbundet, Örnköldsviks kommun och Östersunds kommun.

Därutöver har yttranden inkommit från ett stort antal föreningar, organisationer och privatpersoner.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1300) om krigsmateriel²

dels att 4 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 18 § ska lyda ”Tillsyn, registrering samt uppgifts- och underrättelseskyldighet”,

dels att det ska införas tre nya paragrafer, 18 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §³

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen som regleras *genom föreskrifterna* i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras *genom föreskrifterna* i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen *eller yrkesmässig förmedling av skjutvapen eller ammunition* som regleras i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

18 a §

Inspektionen för strategiska produkter ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dels dem som har meddelats tillstånd enligt 3 § att tillverka sport- eller jaktvapen eller ammunition till sådana vapen, dels fysiska personer som har ett betydande inflytande över en

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (kodifiering).

² Lagen omtryckt 1997:689.

³ Senaste lydelse 2018:135.

juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd.

18 b §

Registret enligt 18 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till krigsmateriel.

18 c §

Bestämmelserna i 18 a och 18 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 18 a och 18 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Förslag till lag om ändring i vapenlagen (1996:67)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om vapenlagen (1996:67)

dels att 1 kap. 1 och 8 §§, 1 a kap. 7 och 10 §§, 2 kap. 1, 5 a, 8, 9–10 b och 10 d §§, 2 a kap. 2, 4, 5 och 7 §§, 3 kap. 10 §, 6 kap. 2, 3 och 4 §§, 7 kap. 1–4 §§, 8 kap. 1–3 §§, 9 kap. 1–2, 5 och 7 §§, 10 kap. 2 §, 11 kap. 1–3 §§, rubrikerna till 7 och 8 kap. och rubrikerna närmast före 2 kap. 10 § och 6 kap. 4 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 1 kap. 7 a §, 2 kap. 8 a och 10 e §§ och 2 a kap. 8 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare.

Denna lag gäller skjutvapen, vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin*.

7 a §

Med vapenmagasin avses i denna lag löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning, under förutsättning att magasinet kan innehålla
– fler än 20 patroner, eller
– fler än 10 patroner, om magasinet är möjligt att sätta in i ett skjutvapen vars pipas längd överstiger 30 cm eller vars totala längd överstiger 60 cm.

8 §³

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition *eller* ljuddämpare som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen som innehas av staten gäller endast 1 a kap. 6–11 §§ och 2 a kap. 5 §. Lagen gäller inte ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som innehas av staten.

I fråga om skjutvapen och ammunition som tillverkas för staten gäller endast 2 a kap. 1–4 och 6 §§.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (kodifiering).

² Senaste lydelse 2022:132.

³ Senaste lydelse 2022:132.

Polismyndigheten ska med hjälp av automatiserad behandling föra separata register över

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

2. de skjutvapen för vilka tillstånd till innehav har meddelats enligt denna lag samt skjutvapen som upphittats eller anmälts stulna eller försvunna (vapenregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en *sådan* juridisk person som har tillstånd att driva handel *med skjutvapen*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret), och

4. sammanslutningar som har auktoriserats enligt denna lag (registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte).

Av vapeninnehavarregistret får det inte framgå vilka vapen som Försvarsmakten har tilldelat någon som tillhör hemvärnets personal. Registret får inte användas för att göra automatiserade sammanställningar över personer som tillhör hemvärnets personal.

1. personer och organisationer som enligt denna lag har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller tillstånd att låna skjutvapen samt personer som tillhör hemvärnets personal och som av Försvarsmakten har tilldelats skjutvapen för förvaring i bostaden (vapeninnehavarregistret),

3. personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition*, fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har tillstånd att driva *sådan* handel *eller förmedling*, personer som har godkänts att som föreståndare eller ersättare svara för sådan verksamhet samt personer och organisationer som har meddelats tillstånd enligt denna lag att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation (vapenhandlarregistret *och vapenmäklarregistret*), och

10 §⁵

Uppgifter om skjutvapen och *sådana* vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 20 år. *Detsamma gäller uppgifter om namn, adress och*

Uppgifter om *sådana* skjutvapen och vapendelar som avses i 2 a kap. ska bevaras i vapenregister i 30 år *efter det att skjutvapnet eller vapendelen har skrotats. Om skjut-*

⁴ Senaste lydelse 2022:132.

⁵ Senaste lydelse 2019:430.

organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha skjutvapen eller tillstånd att driva handel med skjutvapen.

vapnet eller vapendelen har överförs till en mottagare i utlandet ska uppgifterna i stället bevaras i 30 år efter utförelsen, om skjutvapnet eller vapendelen inte dessförinnan har återinförts.

Uppgifter om namn, adress och organisations- eller personnummer avseende den som har meddelats tillstånd att inneha sådana skjutvapen eller vapendelar ska bevaras under samma tid.

När perioden om 30 år har löpt ut ska personuppgifter i vapenregister raderas.

2 kap.

1 §⁶

Tillstånd krävs för att

a) inneha skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare,

a) inneha skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin,

b) driva handel med skjutvapen,

c) yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition,

c) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) yrkesmässigt ta emot skjutvapen för reparation eller översyn, eller

d) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

e) föra in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Sverige.

Tillstånd krävs inte för den som har fyllt arton år om vapnet har en begränsad effekt i förhållande till andra jämförbara skjutvapen (effektbegränsade vapen) och vapnet är

1. ett kolsyre-, luft- eller fjädervapen eller ett vapen med ett annat liknande utskjutningsmedel och är avsett för målskjutning, eller

2. ett harpunvapen.

Tillstånd krävs inte heller om innehavaren har lånat vapnet enligt bestämmelserna i 3 kap. 1 a eller 7 §.

Tillstånd krävs inte heller för verksamhet som omfattas av tillstånd enligt 3 eller 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

5 a §⁷

Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs

Tillstånd att inneha skjutvapen, som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde, för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet görs

⁶ Senaste lydelse 2022:132.

⁷ Senaste lydelse 2000:147.

varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet *skall* få behållas i brukbart skick.

varaktigt obrukbart. Trots detta får tillstånd meddelas om det finns särskilda skäl för att vapnet *ska* få behållas i brukbart skick.

När det är särskilt föreskrivet får tillstånd som avses i första stycket meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att deaktiverade skjutvapen görs irreversibelt funktionsodugliga.

8 §⁸

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får även utan särskilt tillstånd inneha ljuddämpare som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition och ljuddämpare får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning får utan särskilt tillstånd inneha

1. ammunition till vapnet, om ammunitionen är avsedd för samma ändamål som tillståndet eller rätten till innehav av vapnet avser, och

2. ljuddämpare som passar till vapnet.

Den som har tillstånd eller rätt att inneha ett visst vapen för skjutning eller samling får även utan särskilt tillstånd inneha vapenmagasin som passar till vapnet.

Tillstånd att i andra fall inneha ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin får meddelas enskilda personer samt sådana sammanslutningar och huvudmän för museer som får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om det skäligen kan antas att egendomen inte kommer att missbrukas.

8 a §

Den som innehar vapenmagasin utan särskilt tillstånd enligt 8 §

andra stycket och som överlåter det vapen som vapenmagasinen passar till, får utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen under tre månader från dagen då vapnet lämnas ut till förvärvaren.

Om överlåtare inom samma tid har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett nytt vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon utan särskilt tillstånd fortsätta att inneha vapenmagasinen till dess ansökan har prövats slutligt.

9 §⁹

Skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare får överlåtas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition eller ljuddämpare överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin får överlåtas eller yrkesmässigt förmedlas endast till den som har tillstånd eller rätt att inneha egendomen. Om ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin överlåts genom ett ombud ska ombudet ha eget vapentillstånd.

Tillstånd till handel med skjutvapen

Tillstånd till handel eller yrkesmässig förmedling

10 §¹⁰

Tillstånd att driva handel med skjutvapen får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

Tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition får endast meddelas den som med hänsyn till kunskap, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig att driva sådan verksamhet. Tillstånd får meddelas endast för handel som ska bedrivas yrkesmässigt.

I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt första stycket, utom när det gäller kravet på kunskap, dessutom avse de fysiska personer som har ett betydande inflytande över den juridiska personen.

Om det sker en förändring av vem som har ett betydande inflytande över en juridisk person, ska tillståndshavaren snarast möjligt anmäla förändringen till Polismyndigheten.

⁹ Senaste lydelse 2022:132.

¹⁰ Senaste lydelse 2014:591.

10 a §¹¹

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

En juridisk person med tillstånd att driva handel med skjutvapen eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition ska ha en föreståndare som ansvarar för verksamheten.

Föreståndaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 b §¹²

Om den som har tillstånd att driva handel med skjutvapen eller, i fråga om en juridisk person, föreståndaren för sådan verksamhet är förhindrad att ansvara för verksamheten ska han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Om föreståndaren för en juridisk person som har tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition är förhindrad att ansvara för verksamheten, får han eller hon sätta en ersättare i sitt ställe.

Ersättaren ska ha godkänts av Polismyndigheten.

10 d §¹³

I ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska det anges vilka typer av skjutvapen och vilket antal av varje typ av skjutvapen tillståndet avser. Tillståndet ger rätt att inneha de skjutvapen som anges där. Tillståndet får förenas med villkor om hur skjutvapnen ska förvaras.

Tillståndet ger dock inte rätt att inneha andra helautomatiska skjutvapen än sådana som har tagits in för en viss köpare.

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ger rätt att inneha ljuddämpare och vapenmagasin.

10 e §

En vapenhandlare eller yrkesmässig förmedlare av skjutvapen eller ammunition ska underrätta Polismyndigheten om varje förvärv eller försök till förvärv av ammunition som han eller hon anser ha varit tvivelaktigt på grund av transaktionens karaktär eller omfattning.

¹¹ Senaste lydelse 2014:591.

¹² Senaste lydelse 2014:591.

¹³ Senaste lydelse 2012:306.

Den som tillverkar ett skjutvapen som är avsett att skjuta ut hagel, kulor eller andra projektiler med hjälp av ett antändbart drivämne, ska förse vapnet med en unik märkning som omfattar tillverkarens namn, landet eller platsen för tillverkningen, serienummer och tillverkningsår, om tillverkningsåret inte framgår av serienumret. Detta gäller inte den som tillverkar ett skjutvapen av vapendelar som redan är märkta på föreskrivet sätt.

Märkningen ska vara placerad på skjutvapnets

1. slutstycke eller trumma,
2. eldrör eller pipa, och
3. stomme, låda och mantel.

Märkningen ska om möjligt även innefatta uppgift om modell.

Kravet på märkning gäller inte om en vapendel är för liten för att kunna märkas på föreskrivet sätt. Vapendelen ska då märkas med åtminstone ett serienummer eller liknande.

4 §¹⁵

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en *unik* märkning av det slag som föreskrivs i 2 § *första stycket*. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

Den som tillverkar någon av de vapendelar som anges i 2 § andra stycket ska förse vapendelen med en märkning av det slag som föreskrivs i 2 §. Detta gäller dock inte om tillverkaren ska infoga vapendelen i ett vapen som ska märkas vid tillverkningen.

5 §¹⁶

När ett *sådant* vapen som anges i 2 eller 3 § överläts från staten till annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter *vapnet* se till att det *har* en *unik* märkning *varav* framgår att *överlåtelsen har skett från* en svensk myndighet.

När vapen *eller vapendelar* som anges i 2 och 3 §§ överläts från staten till *någon* annan för permanent civilt bruk ska den myndighet som överlåter *föremålet* se till att det *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. *Föremålet ska också ha* en märkning *av vilken det framgår att en svensk myndighet har överlåtit det*.

Första stycket gäller inte vapen som staten har löst in enligt 7 kap.

¹⁴ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:467.

¹⁶ Senaste lydelse 2011:467.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *har en unik märkning med identifikationsnummer eller annan uppgift som gör det möjligt att identifiera det*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Den som för in vapen eller vapendelar som anges i 2 och 3 §§ till Sverige från en stat utanför Europeiska unionen ska senast inom en månad efter införseln se till att föremålet *är märkt på det sätt som anges i 2 §*. Märkningen ska också visa att föremålet har förts in till Sverige och året för införseln.

Första stycket gäller inte den som tillfälligt, under högst tre månader från dagen för införseln, för in vapen eller vapendelar till Sverige för

1. användning vid jakt eller tävlingsskytte,
2. reparation, översyn, service eller värdering,
3. utställning eller mässa,
4. resa genom landet, eller
5. användning av företrädare för en annan stats myndighet vid tillfällig tjänstgöring i landet.

8 §

Polismyndigheten får efter ansökan medge undantag från skyldigheten enligt 7 § att märka ett vapen eller en vapendel, om föremålet är av särskilt stort historiskt värde och det finns särskilda skäl.

Kommer ansökan in till Polismyndigheten inom en månad efter införseln gäller inte skyldigheten att märka föremålet enligt 7 § första stycket.

Om Polismyndigheten eller domstol avslutar ärendet på annat sätt än genom att bifalla ansökan, ska föremålet märkas inom en månad från det att beslutet eller domen fått laga kraft.

3 kap.

10 §¹⁸

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition *och*

Den som har tillstånd att låna skjutvapen får under den tid som han eller hon innehar ett vapen som lån även inneha ammunition,

¹⁷ Senaste lydelse 2015:335.

¹⁸ Senaste lydelse 2022:132.

ljuddämpare till vapnet utan ljuddämpare och vapenmagasin till vapnet utan särskilt tillstånd.

Prop. 2022/23:102
Bilaga 5

6 kap.

2 §¹⁹

Ett tillstånd att inneha ammunition *eller* ljuddämpare ska återkallas av Polismyndigheten om ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns,
- b) tillståndshavaren har missbrukat den egendom som tillståndet gäller, eller
- c) det annars finns någon skäligen anledning att återkalla tillståndet.

3 §²⁰

Ett tillstånd att driva handel med skjutvapen ska återkallas av Polismyndigheten om skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* ska återkallas av Polismyndigheten om

- a) tillståndshavaren inte längre driver *yrkesmässig handel*,
- b) förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, eller
- c) det annars finns någon skäligen anledning att återkalla tillståndet.

Tillståndet får också återkallas om tillståndshavaren har åsidosatt en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift eller ett villkor som meddelats med stöd av lagen.

Första och andra styckena gäller på motsvarande sätt i fråga om tillstånd att ta emot skjutvapen för reparation eller översyn.

Omhändertagande av vapen, ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis²¹ **Omhändertagande av vapen, ammunition, vapentillbehör och tillståndsbevis**

4 §²²

Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare och tillståndsbevis ska tas om hand om Polismyndigheten ska besluta att ett vapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare, *vapenmagasin* och tillståndsbevis ska tas om hand om

- a) det finns risk att vapnet missbrukas, eller
- b) det är sannolikt att tillståndet att inneha vapnet kommer att återkallas och särskilda omständigheter inte talar emot ett omhändertagande.

Om risken för missbruk är överhängande, får egendomen tas om hand även utan ett sådant beslut. En sådan åtgärd får vidtas av polismän, jakttillsynsmän som länsstyrelsen förordnat, personal vid

¹⁹ Senaste lydelse 2022:132.

²⁰ Senaste lydelse 2014:591.

²¹ Senaste lydelse 2022:132.

²² Senaste lydelse 2022:132.

Kustbevakningen och Tullverket eller särskilt förordnade tjänstemän vid länsstyrelsen. Åtgärden ska skyndsamt anmälas till Polismyndigheten, som omedelbart ska pröva om omhändertagandet ska bestå.

7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och ljuddämpare²³ **7 kap. Inlösen av vapen, ammunition och vapentillbehör**

1 §²⁴

Skjutvapen, ammunition *eller* Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare ska lösas in av staten ljuddämpare *eller vapenmagasin* om ska lösas in av staten om

a) tillståndet att inneha egendomen har återkallats utan att den samtidigt har förklarats förverkad eller tagits i beslag,

b) innehavaren har avlidit,

c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition *eller* ljuddämpare som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

c) ansökan har avslagits i fråga om tillstånd att inneha vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som förvärvats genom arv, testamente eller bodelning, eller

d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition *eller* ljuddämpare, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

d) en domstol har beslutat att vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin*, som någon innehar utan att ha rätt till det, inte ska förverkas eller åklagaren i ett sådant fall har beslutat att inte föra talan om förverkande.

2 §²⁵

Skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* ska inte lösas in om egendomen lämnas för skrotning eller överläts till någon som har rätt att inneha den och om detta görs inom

a) ett år från det att innehavaren avled, eller

b) tre månader från det att tillståndet att inneha egendomen återkallades, ansökan om innehav avsågs, beslut i förverkandefrågan meddelades av en domstol eller en åklagare eller beslaget hävdes.

Vapnen, ammunitionen *eller* ljuddämparna ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från dagen för

Vapnen, ammunitionen, ljuddämparna *eller vapenmagasinen* ska inte heller lösas in om ansökan om tillstånd att inneha egendomen görs inom samma tid. Om ansökan avslås ska egendomen lösas in, om den inte inom tre månader från

²³ Senaste lydelse 2022:132.

²⁴ Senaste lydelse 2022:132.

²⁵ Senaste lydelse 2022:132.

beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den. dagen för beslutet i tillståndsärendet överläts till någon som har rätt att inneha den. Prop. 2022/23:102 Bilaga 5

Polismyndigheten får medge förlängning av tidsfristerna, varje gång med högst sex månader.

3 §²⁶

En innehavare av skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

En innehavare av skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som ska lösas in är skyldig att enligt Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till myndigheten eller den som myndigheten bestämmer. Om det finns ett tillståndsbevis eller någon annan motsvarande handling, ska även den lämnas över till Polismyndigheten.

4 §²⁷

För vapen, ammunition *eller* ljuddämpare som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

För vapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som löses in ska en ersättning betalas med ett belopp som motsvarar marknadsvärdet.

8 kap. Vapen, ammunition och ljuddämpare i dödsbon och konkursbon²⁸

8 kap. Vapen, ammunition och vapentillbehör i dödsbon och konkursbon

1 §²⁹

Skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

Skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får utan särskilt tillstånd innehas av den som har tagit hand om boet till dess

- a) egendomen har överlåtits till någon som är berättigad att inneha den,
- b) egendomen ska överlämnas enligt 2 § eller, i fråga om dödsbon, 7 kap. 3 §, eller
- c) i fråga om konkursbon, konkursen har avslutats.

2 §³⁰

Om skjutvapen, ammunition *eller* ljuddämpare ingår i ett dödsbo

Om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin*

²⁶ Senaste lydelse 2022:132.

²⁷ Senaste lydelse 2022:132.

²⁸ Senaste lydelse 2022:132.

²⁹ Senaste lydelse 2022:132.

³⁰ Senaste lydelse 2022:132.

eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är *i så fall* skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *egendomen*.

ingår i ett dödsbo eller ett konkursbo, får Polismyndigheten besluta att egendomen tills vidare ska förvaras av myndigheten eller någon annan som myndigheten anvisar, när det finns särskild anledning till det. Den som har hand om boet är skyldig att efter Polismyndighetens beslut lämna över egendomen till den som ska förvara *den*.

3 §³¹

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition och ljuddämpare i dödsbon finns i 7 kap.

Bestämmelser om inlösen av vapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin i dödsbon finns i 7 kap.

9 kap.

1 §³²

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Den som uppsåtligen innehar ett skjutvapen utan att ha rätt till det eller överlåter, *yrkesmässigt förmedlar* eller lånar ut ett skjutvapen till någon som inte har rätt att inneha vapnet döms för vapenbrott till fängelse i högst tre år.

Om gärningen har begåtts av oaktsamhet eller om brottet är ringa, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

1 a §³³

Om brott som avses i 1 § första stycket är grovt, döms för grovt vapenbrott till fängelse i lägst två och högst fem år. Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om

1. vapnet har innehafts på allmän plats eller på en annan plats där människor brukar samlas eller har samlats eller i ett fordon på en sådan plats,

2. vapnet har varit av särskilt farlig beskaffenhet,

3. innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett flera vapen, 3. innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett flera vapen,

4. vapnet har innehafts i en sådan miljö att det typiskt sett kan befaras komma till brottslig användning, eller

5. gärningen annars har varit av särskilt farlig art.

Om brott som avses i 1 § första stycket är synnerligen grovt, döms stycket är synnerligen grovt, döms

³¹ Senaste lydelse 2022:132.

³² Senaste lydelse 2017:1139.

³³ Senaste lydelse 2020:900.

för *synnerligen grovt vapenbrott* till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

för *synnerligen grovt vapenbrott* till fängelse i lägst fyra och högst sju år. Vid bedömningen av om brottet är synnerligen grovt ska det särskilt beaktas om innehavet, överlåtelsen, *förmedlingen* eller utlåningen har avsett ett stort antal vapen eller flera vapen av särskilt farlig beskaffenhet.

Vid bedömningen enligt första och andra styckena ska ett enhandsvapen anses vara av särskilt farlig beskaffenhet, om det är kraftfullt eller har en särskilt farlig konstruktion eller utformning.

1 b §³⁴

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2–4 eller 7 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen bryter mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 2 § *första, andra och fjärde styckena*, 3, 4, 7 eller 8 §. Detsamma gäller den som uppsåtligen förfalskar eller utan lov utplånar, avlägsnar eller ändrar sådan märkning.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 eller 8 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

2 §³⁵

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) missbrukar rätten att inneha ett skjutvapen genom att använda det för något annat ändamål än det som han eller hon är berättigad till,

b) bryter mot bestämmelserna om överlämnande till förvaring hos någon annan i 5 kap. 3 § första stycket eller om transport i 5 kap. 4 § eller mot villkor i fråga om förvaring av vapen som meddelats med stöd av denna lag,

c) bryter mot bestämmelserna om förvaring i 5 kap. 1–3 §§ i fråga om skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare som innehas av sammanslutningar, huvudmän för museer eller auktoriserade bevakningsföretag eller i fråga om skjutvapen som innehas av vapenhandlare,

d) innehar ammunition eller ljuddämpare utan att ha rätt till det, eller d) innehar ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin utan att ha rätt till det,

³⁴ Senaste lydelse 2014:894.

³⁵ Senaste lydelse 2022:132.

e) överlåter ammunition *eller* ljuddämpare till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

f) driver handel med skjutvapen utan tillstånd,

g) medför skjutvapen i strid med bestämmelserna i 5 kap. 6 §,

h) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

i) förvarar skjutvapen eller ljuddämpare åt någon annan utan att ett föreskrivet tillstånd till förvaringen finns, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition *eller* ljuddämpare eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

5 §³⁶

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition *och* ljuddämpare som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition *och* ljuddämpare som hör till vapnet förklaras förverkade.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

e) överlåter *eller yrkesmässigt förmedlar* ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* till någon som inte har rätt att inneha egendomen,

f) driver handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition* utan tillstånd,

g) bryter mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 kap. 1 § d genom att olovligen överföra vapen eller ammunition till ett annat land, eller

h) förvarar skjutvapen eller ljuddämpare åt någon annan utan att ett föreskrivet tillstånd till förvaringen finns, eller bryter mot bestämmelserna om användning vid förvaring i 5 kap. 3 § andra stycket.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar för otillåtet innehav av ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* eller överträdelse av bestämmelserna i 5 kap. 6 §.

Till ansvar för otillåten förvaring av skjutvapen åt någon annan döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

Ett vapen som har varit föremål för brott som avses i 1 §, 1 a §, 1 b § eller 2 § första stycket a ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Detsamma gäller ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som har varit föremål för brott som avses i 2 § första stycket d eller e. I stället för att förklara egendomen förverkad kan dess värde förklaras förverkat. Om ett vapen förklaras förverkat får även ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som hör till vapnet förklaras förverkade.

Det som föreskrivs i första stycket om ett vapen ska också gälla en vapendel.

Utbyte av brott enligt denna lag ska förklaras förverkat, om det inte är uppenbart oskäligt.

7 §³⁷

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition eller ljuddämpare till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

Om någon frivilligt lämnar in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin till Polismyndigheten, får åtal för olovligt innehav av egendomen väckas mot honom eller henne av åklagaren endast om det är motiverat från allmän synpunkt.

10 kap.

2 §³⁸

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas. *Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast i de fall det har förordnats i beslutet. Ett sådant förordnande får meddelas om det finns särskilda skäl.*

Polismyndighetens eller en domstols beslut enligt denna lag ska gälla omedelbart, om inte annat förordnas.

Polismyndighetens beslut om återkallelse av handelstillstånd, återkallelse av tillstånd att yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition eller återkallelse av auktorisation ska dock gälla omedelbart endast om Polismyndigheten anger det i beslutet. Polismyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart om det finns särskilda skäl för det.

Polismyndighetens eller en domstols beslut som rör märkning av vapen eller vapendelar av särskilt stort historiskt värde ska, trots vad som anges i första stycket, inte gälla omedelbart.

11 kap.

1 §³⁹

Regeringen får meddela föreskrifter om

a) att denna lag eller vissa föreskrifter i lagen ska tillämpas även i fråga om andra föremål än sådana som anges i 1 kap. 2 och 3 §§, om föremålen är särskilt ägnade att användas vid brott mot någons liv, hälsa eller personliga säkerhet,

b) att anslagsenergin eller utgångshastigheten hos en projektil från ett skjutvapen ska understiga ett visst värde eller att vapnet ska vara

³⁷ Senaste lydelse 2022:132.

³⁸ Senaste lydelse 2014:895.

³⁹ Senaste lydelse 2022:1062.

konstruerat på ett visst sätt för att vapnet ska anses vara effektbegränsat enligt 2 kap. 1 §,

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen *eller* ljuddämpare som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §, *och*

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen.

c) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla innehav av skjutvapen, ljuddämpare *eller vapenmagasin* som lämnats över från staten till

– statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,

– den som för statens räkning tillverkar krigsmateriel, eller

– frivilliga försvarsorganisationer,

d) att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen eller ammunition från Sverige till ett annat land,

e) att den som avser att föra ut ett skjutvapen från Sverige eller lånar ut ett skjutvapen till någon som är fast bosatt i ett annat land och inte ska använda vapnet endast i Sverige, ska anmäla detta till Polismyndigheten,

f) att denna lag inte ska gälla i fråga om skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som en företrädare för en annan stats myndighet eller för Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån medför vid tillfällig tjänstgöring i Sverige eller vid resa för tjänsteändamål genom Sverige,

g) storleken på de avgifter som får tas ut enligt 2 kap. 19 §,

h) att bestämmelserna om tillstånd i 2 kap. 1 § inte ska gälla införsel av skjutvapen som lämnats över från staten till statliga tjänstemän eller personer som tillhör det militära försvaret, räddningstjänsten, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen, eller ammunition eller ljuddämpare till sådana vapen, *och*

i) att tillstånd att inneha vissa vapen som huvudsakligen har prydnads- eller särskilt affektionsvärde för andra ändamål än skjutning, får meddelas endast om vapnet har deaktiverats enligt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/2403 av den 15 december 2015 om fastställande av gemensamma riktlinjer om standarder och metoder för deaktivering i syfte att se till att

2 §⁴⁰

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

a) undantag från kravet på tillstånd för att inneha start- eller signalvapen,
b) krav på skjutskicklighet, utbildning, ålder och de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd att inneha eller låna skjutvapen,
c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *handel*,

c) krav på kunskap för att få tillstånd att driva handel med skjutvapen *eller yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* och vad som i övrigt ska gälla vid sådan *verksamhet*,

d) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 4 kap. vid ändring och reparation av skjutvapen,

e) krav på vapenhandlares, museers och sammanslutningars förvaring av andra vapen än effektbegränsade vapen och på sammanslutningars förvaring av ammunition eller ljuddämpare,

f) de förutsättningar i övrigt som ska vara uppfyllda för tillstånd enligt denna lag,

g) utfärdande av europeiska skjutvapenpass till dem som har tillstånd att inneha skjutvapen i Sverige,

h) förutsättningar för och förfaringsätt vid medgivande av att personer bosatta i Sverige ska få tillstånd att förvärva skjutvapen i ett annat land,

i) krav på att den som förvärvat ett skjutvapen i Sverige och som är bosatt i ett främmande land ska underrätta den staten om förvärvet,

j) krav på vapenhandlare och yrkesmässiga förmedlare att föra förteckningar och anmäla transaktioner,

j) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och

k) kraven för auktorisation enligt 2 kap. 17 §, och

k) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

l) vad som ska iakttas utöver bestämmelserna i 5 kap. i fråga om transport av skjutvapen, ammunition och ljuddämpare.

3 §⁴¹

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition *och* ljuddämpare som innehas av en främmande stats militära styrka som befinner sig i

Regeringen eller, efter regeringens bestämmande, Försvarmakten får i enskilda fall besluta att lagen inte ska gälla skjutvapen, ammunition, ljuddämpare *och vapenmagasin* som innehas av en främmande stats militära styrka

⁴⁰ Senaste lydelse 2022:132.

⁴¹ Senaste lydelse 2022:132.

Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering. som befinner sig i Sverige inom ramen för internationellt militärt samarbete eller internationell krishantering.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

2. Den som innehar vapenmagasin som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får inneha vapenmagasinen utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023. Om innehavaren före utgången av oktober 2023 har gett in en ansökan om tillstånd att inneha vapenmagasinen eller ett vapen för skjutning eller samling som vapenmagasinen passar till, får han eller hon inneha vapenmagasinen utan tillstånd till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

3. Den som yrkesmässigt förmedlar skjutvapen eller ammunition som det krävs tillstånd för enligt 2 kap. 1 § i den nya lydelsen får bedriva sådan verksamhet utan sådant tillstånd till utgången av oktober 2023 eller, om ansökan om tillstånd har gjorts dessförinnan, till dess ansökan om tillstånd prövats slutligt.

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 18 kap. 16 och 16 a §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap. **16 §¹**

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition *eller* ljuddämpare kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller, under motsvarande förutsättning som anges i första stycket, hos

1. Kammarkollegiet och Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jaktkortsregistret, och

2. Naturvårdsverket för uppgift som hänför sig till jägarexamensregistret.

Sekretessen enligt första stycket gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *bedriva* handel med skjutvapen eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

Sekretess gäller för uppgift som hänför sig till vapenregister enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

Sekretessen enligt första stycket

gäller inte för uppgift i vapenregister om namn och adress för den som har tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller ta emot skjutvapen för översyn eller reparation eller för uppgifter i registret över auktoriserade sammanslutningar för jakt- eller målskytte. Sekretess gäller inte heller för uppgift i vapenregister om vilka typer av vapen som omfattas av ett tillstånd att *driva* handel med skjutvapen, *yrkesmässigt förmedla skjutvapen eller ammunition* eller att ta emot skjutvapen för översyn eller reparation.

¹ Senaste lydelse 2022:610.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition *eller* ljuddämpare kommer till brottslig användning.

Sekretess gäller hos Polismyndigheten för uppgift i ärende enligt vapenlagen (1996:67), om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan fara för att skjutvapen enligt vapenlagen, ammunition, ljuddämpare *eller vapenmagasin* kommer till brottslig användning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

dels att rubriken närmast före 21 § ska lyda ”Tillsyn och registrering”,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 21 a–c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 a §

Den myndighet som prövar frågor om tillstånd enligt 16 § att hantera ammunition ska med hjälp av automatiserad behandling föra ett register över dem som har meddelats ett sådant tillstånd. Registret ska även innehålla uppgift om fysiska personer som har ett betydande inflytande över en juridisk person som har meddelats ett sådant tillstånd samt om personer som har godkänts som föreståndare för verksamheten.

21 b §

Ett register enligt 21 a § ska ha till ändamål att

1. underlätta handläggningen av frågor om tillstånd enligt denna lag, och

2. ge information om sådana uppgifter som behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller för att utreda eller lagföra brott med anknytning till ammunition.

21 c §

Bestämmelserna i 21 a och 21 b §§ kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2021/555 av den 24 mars 2021 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (kodifiering).

personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Vid behandling av personuppgifter enligt 21 a och 21 b §§ gäller lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen, om inte något annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2023-02-28

Närvarande: Justitierådet Mahmut Baran, f.d. justitierådet Mari Andersson och justitierådet Stefan Reimer

Genomförande av ändringarna i vapendirektivet

Enligt en lagrådsremiss den 16 februari 2023 har regeringen (Justitiedepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel,
2. lag om ändring i vapenlagen (1996:67),
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
4. lag om ändring i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Jaennice Fährlin och Moa Pettersson.

Förslagen föranleder följande yttrande.

Förslaget till lag om ändring av vapenlagen

1 kap. 7 a §

Bestämmelsen definierar vad som i lagen avses med vapenmagasin. Som vapenmagasin avses endast löstagbara magasin för halvautomatiska skjutvapen med centralantändning under vissa ytterligare förutsättningar rörande hur många patroner som magasinerna kan innehålla. Det är därför enbart hanteringen av den här typen av vapenmagasin som kommer att omfattas av lagens krav på tillstånd och restriktioner i hanteringen.

Avgränsningen av vad som ses som vapenmagasin enligt lagen kommer därför, till skillnad mot utredningens förslag, inte att gälla magasin till helautomatiska skjutvapen. Även om helautomatiska skjutvapen inte uttryckligen omfattas av ändringsdirektivet i denna del framstår en reglering gällande vapenmagasin som enbart tar sikte på halvautomatiska skjutvapen som både ologisk och svårförståelig.

Helautomatiska skjutvapen är förbjudna för civilt bruk med ytterst begränsade undantag, eftersom de ses som farligare än halvautomatiska skjutvapen.

Ställningstagandet att helt avstå från utredningsförslaget om motsvarande reglering för magasin till helautomatiska skjutvapen framstår mot denna bakgrund som mindre förenligt med direktivets och vapenlagstiftningens syfte att motverka att skjutvapen missbrukas för brottslig verksamhet, särskilt terroristattentat (skäl 2). Det bör på nytt övervägas under det

6 kap. 5 §

Av 6 kap. 4 § första stycket i lagförslaget framgår att Polismyndigheten under vissa förutsättningar får omhänderta ett skjutvapen med tillhörande ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin inför ett eventuellt återkallande av tillståndet för vapnet. I nuvarande 6 kap. 5 § anges att ett vapen med tillhörande ammunition som omhändertagits enligt 4 § ska lämnas tillbaka om någon kan styrka sin rätt att inneha egendomen och det inte föreligger någon risk för missbruk. I 5 § saknas således helt reglering för vad som sker med ljuddämpare och vapenmagasin som omhändertagits enligt 4 §. Frågan om detta föranleder en justering av 5 § bör övervägas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

7 kap. 1 §

I bestämmelsen föreskrivs i första stycket 1 att staten ska lösa in skjutvapen, ammunition, ljuddämpare och vapenmagasin om tillståndet att inneha egendomen har återkallats. Enligt sin ordalydelse framstår det som oklart om inlösen ska gälla enbart ammunition, ljuddämpare eller vapenmagasin som innehas med ett särskilt tillstånd (se 2 kap. 1 § a) eller om inlösenbestämmelsen även omfattar sådan tillhörande egendom som den som har tillstånd att inneha ett skjutvapen får inneha utan särskilt tillstånd (se 2 kap. 8 §). Frågan bör närmare utredas i den fortsatta beredningen av lagstiftningsärendet.

9 kap. 1 b §

I paragrafen finns bestämmelser om straff för brott mot reglerna om märkning. I andra stycket finns en s.k. subsidiaritetsklausul av följande lydelse.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning i 2 a kap. 7 eller 8 § döms det inte om gärningen är belagd med straff enligt 1 eller 1 a §.

I författningskommentaren anges endast att ansvar inte ska dömas ut om gärningen redan är straffbelagd enligt 9 kap. 1 eller 1 a §. Grundtanken är att om innehavet av det omärkta skjutvapnet efter införsel föranleder ansvar för vapenbrott så ska det inte också dömas till ansvar för brott mot reglerna om märkning. I det sammanhanget är det i och för sig värt att notera att om införseln som sådan är olovlig döms oftast enbart för smuglingsbrott (se 9 kap. 4 §).

Lydelsen ”döms det inte om gärningen är belagd med straff” är i det hänseendet förenlig med 2 a kap. 7 § som avser krav på märkning av vapen och vapendelar som innehas i samband med införsel till landet.

Den nya paragrafen i 2 a kap. 8 § avser emellertid bestämmelser om att undantag från märkning får medges av Polismyndigheten, om det rör sig

om föremål av särskilt stort historiskt värde och det föreligger särskilda skäl. Märkningskyldigheten uppkommer i dessa situationer först i ett senare skede, inte sällan lång tid efter själva införseln, förutsatt att det görs en ansökan om att Polismyndigheten ska medge undantag från märkningen och ansökan avslås. Det kan mot denna bakgrund övervägas att omformulera andra stycket enligt följande.

Till ansvar för brott mot bestämmelserna om märkning enligt 2 a kap. 7 § eller 8 § döms inte, om innehavet av vapnet eller vapendelarna kan föranleda ansvar enligt 1 § eller 1 a §.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Justitiedepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 30 mars 2023

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Billström, Svantesson, Ankarberg Johansson, Edholm, J Pehrson, Jonson, Roswall, Forssmed, Slottner, M Persson, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestrand, Brandberg, Bohlin, Pourmokhtari

Föredragande: statsrådet Malmer Stenergard

Regeringen beslutar proposition Genomförande av ändringarna i vapendirektivet